

ORSZÁGOS HIRLAP

E:őfzetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, április 28-án.

117. szám.

Rideg szempontok.

A nagyváradi latin szertartásu káptalan egy rideg és időszerűtlen és mert időszerűtlen, tehát nem is okos elhatározásáról némi megütődéssel veszünk tudomást. Arról van szó, hogy Békés vármegye Vésztő nevű községének földmives lakosai kérelemmel fordultak a nagyváradi káptalanhoz avégből, hogy a községgel szomszédos Ihrászpustát, melyet eddig egy nagybérlet birt, a mostani bérlet lejártával adja kis parcellákban haszonbérbe a községi kiscgazdáknak és földmiveseknek, kikért maga a község is anyagi jótállást ajánlott föl a tulajdonos káptalannak. A kérelmet maga a békési főispán: Lukács György juttatta a káptalan elé, kifejtven nemcsak azt, hogy ehhez az ügyhöz közgazdasági és jelentékeny szociál-politikai érdekek fűződnek, mert a súlyos anyagi helyzetbe került községi lakosok jövőjének biztosítása van kérdésben, hanem, hogy az ezek által tett ajánlat a káptalanra, mint tulajdonosra is, meglehetősen előnyös. Az ügyet fölkarolta a kormány is, úgy, hogy Wlassics és Darányi miniszterek is pártolták a vésztőiek kérelmét; azonban a káptalan kijelentette, hogy a szóban levő pusztát a mostani nagybérlet lejártával házi kezelésbe veszi és ennél fogva a kérelmet nem teljesíti.

Az eset sokkal érdekesebb, semhogy afölött egyszerűen napirendre térhetnénk. Szinte hajlandók vagyunk hinni, hogy valami félreértés forog fenn, vagy, hogy

a hír nem fedezi tökéletesen a tárgyias igazságot. Mert amikor Magyarországon az agrárszocializmus veszedelmes terjedése a legszorosabb összefüggésben van az alsóbbrendű földmivesosztály kegyetlen gazdasági viszonyaival és minden politikai és társadalmi tényezőnek arra kell törekednie, hogy e viszonyok békeséges, okos megjavítását elősegítse: akkor a nagyváradi latin szertartásu káptalannak imént említett elhatározása legenyhébben szólva, legalább is érthetetlen. Mikor arról van szó, hogy egy község jóra való lakosságát könnyű szerrel meg lehetne menteni a végleges tönkretűléstől és ki lehetne szabadítani a veszedelmes szocialista áramlat karmai közül: akkor ép ennek a lakoságnak erre irányzott becsületes törekvését nem lenne szabad merev fiskális okokból elutasítani, hanem inkább mindenképen támogatni kellene, azzal körülbelül tisztában van manapság nálunk mindenki, hogy az anyagi megélhetés-keresés gyötrelmeivel küzdő kiscgazda és földmivesosztály számára mit jelent, ha előnyös föltételek mellett kisebb bérletek révén szorgalmának, természetes képességeinek és öröklött hajlamainak érvényesítéséhez juthat. Ezzel odakötheti a földhöz, melyet szeretettel munkál, ezáltal egész életrendje szabályos mederbe terelődik s ugyszólván forrasz emelkedik igazi hajlamai és azok közt a boldond ideák közt, melyekkel az izgatás különben könnyen elszédítheti.

Népünknek a szocializmus sodrá-

hoz legközelebb álló rétegei az ipari és a mezei munkások, meg a földművelés után áhító, de attól a súlyos viszonyok következtében elzárt paraszt kiscgazdák. Ezeket az utóbbiakat nemcsak pusztán humanizmusból kellene egyedül a földművelés körül összecsomósodó tehetségeiknek és hajlamaiknak érvényesítéséhez hozzájuttatni, hanem azért is, mert a nemzeti erő jelentékeny részét s a további nemzeti erő-gyarapodás egyik legegészségesebb forrását alkotják. Hajlamaikat nagy gondnal és nagy önzetlenséggel kellene ápolniok mindazoknak a politikai és társadalmi tényezőknél, melyek ezen a téren akár az állami erő dolgában, akár különös társadalmi tevékenység rendjén hasznos tartalmu hatáskörrel bírnak. Meg kellene ragadni, ki kellene használni mindazokat a kínálkozó alkalmakat, melyek üdvöseknek ígérkeznek arra, hogy a kiscgazdák természetes hajlamai kielégítenek s akár milyen kis körben is egy becsületes embercsoport számára biztosítsák nemcsak az anyagi megélhetés, hanem a hajlamainak és képességeinek megfelelő munkálkodás, hanem a jövő iránt való bizalma és az ő hazafias érzésében az egész magyar álladalom számára rejülő nagy kincs.

És melyek azok a tényezők, melyek ebben az irányban legüdvösebben tevékenykedhetnek s melyekből az ily tevékenykedést méltán el is várhatja a nemzet közvéleménye? Az állam, melynek még mindig nagy arányokban vannak a

Gyermeki levelek.*

— Forgó bácsi gyűjteményéből. —

II. közlemény.

Írta: Agat Adolf.

A legtöbbje sajátos elfogódásban leledzik F. bácsira nézve. Rettegi megrovásait, de várja tőle a jutalmat is, ha úgy hiszi, hogy rászolgált egyesekkel bőven megtűzdelte iskolai bizonyítványával s jó magaviseletével. Vannak meg, akik nem tudnak hová lenni a bámulástól, hogy a Mariskának szakasztott olyan „Kis Lapja” jár, mint neki magának. Hogyan? Hát én másnak is írom és küldöm? Csakis itt, az Athenaeum nyomdájában bírom megértetni velök annak titkát: hogyan terem a „Kis Lap.” Kéthetenként nagy kihallgatáson szoktam fogadni apró híveimet, amidőn körülvezetem őket a terjedelmes intézet szedő- s géptermein. Amott kaparják ki mocsok szekrények poros fiókjából a betűket s róják sorokba, emitt meg rettegéssel neznek föl ahhoz a nagy bálványhoz, mely fujtatva mozog előre-hátra, ádázan forgatja kerekeit s aczél csuklóival csattogva löki-húzza a nehéz ólom-lapot. És fönna a gép tetejében áll egy kis lány, akinek igazító kezén motollálódik le a papíros-henger s tulsó felén — csodák-csodája! — a bálvány torkából egymásután omlik ki ezer és ezer példányban a „Kis Lap.”

Hát hiszen ez mind boszorkányság és

bámulni való is. De legjobban azon lepődnek meg, hogy Forgó bácsinak nem övig hull alá a fehér szakállja, mint a hegyi manónak s egy csöppet sem 80 éves öreg még.

De hát... nem is olyan fiatal már.

Mert kitárult egyszer a szobájának ajtaja s annak vástott küszöbén megjelent egy ragyogó hajadon.

— Forgó bácsi? kérdi csengő hangon.

— Én vagyok, nagysád szolgálatára, mondom; s felállva öblös székemből, illendően meghajlok a bájos teremtés előtt.

— Igazán az? kérdi, még magasabbra emelve szépen izezett szemöldökeit.

— Tudtommal az vagyok, mosolyogtam. Ekkor egy tündéri szárnylebbénnel... vagy, maradjak meg a valóságnál: egy szökkenéssel a nyakamba repült s úgy össze-vissza csókolt, hogy majd elfuttam bele.

— Hiszen én vagyok a Cs. Rózsika! Hiszen tudja! S gerle-kaczagása mint gyöngyöző trilla-futam pörgött alá piros ajkán.

— Bolondos kölyke! mordult meg e pillanatban egy mély hang. A papáé, aki a lánya mögött csak most lépett be. Bocsánatot kérek, fordul felém, de meg köllött neki ígérnem, hogy elhozom az ő szeretett Forgó bácsijához, ha egyszer Budapesten leszünk. Hát most itt vagyunk hűségesen el is hoztam; s ime, megtörtént a baj, szól rá Rózsikára feddő pillantással.

Szomorú dolog az nagyon, midőn szép leány ilyen elfogulatlan ugrik az ember nyakába. Mert hiszen bácsit csak szabad ölelni?

Többjében erősen pezseg még az ősiség.

... mért tetszik kihagyni a nevem előtt a predikátumot?

(Soknak három is van, s térbeli gazdaságból, de meg mint fölsleges czafrangot, rendszeren kitörölöm.)

Azt akarom, hogy tudja mindenki, hogy én magyar fiu vagyok és jó hazafi, aki az ősei nevét tiszteletben tartja. De azért nem vagyok kevély. A majálison is egy kis zsidó lánnyal táncoltam.

... si ... ai és ... ei Sz. Bódi k a.

Jellemző ellendarabja ennek az a levélke, melynek története annak idején megjárta az európai sajtót, sőt még a nagy-demokrata reneteg amerikai „New-York Herald” is foglalkozott vele. Előre kell bocsátanom, hogy legtöbben az én apró népeim közül elégségesnek tartják, hogy ha csupán a keresztnevekkel jegyzik soraikat. Forgó bácsi tán csak fogja tudni, ki az a Janika, Boriska, Palkó? Vagy Erzsébet? A családi név hiánya miatt pedig a helyes megfejtés beküldője nem kerül bele a sorozatba. Ime, a két piros cseresznye rajzával ékesített levél szabályos gyermeki írásban:

Kedves Forgó bácsi!

Őn engem igen megszorított az által, hogy nevémet nem tette ki a többi megfejtők közé. Őn azt jegyezte meg „azért nem lehetséges, mert csak Erzsébetet irtam alá?” — Édes jó Istenem! hát tehetek én róla, hogy nekem csak keresztnevem van?? Ha az nem elég úgy kérem kedves Forgó bácsit, adjon nekem egy jó tanácsot, hogy mittevé

*Az első közlemény megjelent az „Országos Hirlap” április 15-iki számában.

kisgazdák hajlamainak kielégítésére alkalmas birtokai, továbbá a latifundiumok és nagy hitbizományok tulajdonosai.

A latifundiumok és nagy hitbizományok tulajdonosai annyival inkább hivattak lennének arra, hogy a kisgazdák földmivelő hajlamait s a földhöz való szeretetét kielégítsék, mert ezáltal hozzájárulnának az egyre nagyobb arányokban terjedő és egyre inkább észlelhető elfogultságok eloszlatásához. Elfogultságokat mondunk, mert egyelőre csak a társadalom különféle köreiből fölmerült eszmearamlatokat jelezzük. Ezekből az utóbbi időkben fölmerült eszmearamlatoktól különösen a latifundiumok urainak nem volna tanácsos mereven elzárkózniuk. De emellett szorosán vett privát gazdasági érdekeik sem szenvednének az által, ha elfogadható föltételek és még községi jótállásban levő biztosítékok mellett is, a nagyobb birtok-teresteket kis parcellákban haszonbérbe adnák egyik-másik község lakosainak. Üdvös példákat teremthetnének, melyet bizonyára követőkre találnának s a nép alsórétegeiben egyrészt eloszlatnák a nagy birtok iránt fölmerült elfogultságokat, másrészt pedig a nehéz szociálpolitikai problémák megoldását is elősegítenék s a nemzeti erő-gyarapodás forrásait megduzzasztanák.

Ép ezért érthetetlen előttünk a nagyváradi latin szertartású káptalan magartartása. Még abban az esetben is, ha birtokának házi kezelésbe való vétele jobban megfelelné jövedelmezőség szempontjából privátgazdasági érdekeinek, ép a káptalan tartozik ama tényezők sorába, melyeknek ily esetekben a magánérdekeket a közügygel összefüzdő nemzeti érdekekkel szemben háttérbe kellene szorítani.

És mert így gondolkodunk és mert ebben a fölfogásunkban szerepe van az igazságnak és a méltányosságnak is, melegen óhajtjuk, hogy a nagyváradi latin szertartású káptalan ne ragaszkodjék elhatározásához, hanem változtassa meg

azt. „Nem káptalan a fejem“ — szölte mondani a magyar ember, ha valamit nem tud, vagy ha elfelejtett. Ne akarjon most egy más közmondást kreálni a nagyváradi káptalan: egy olyat, hogy „nem káptalan a szívem.“ A káptalan tagjai okos emberek is, jó magyarok, is az önzetlenség meg állásukhoz illő jeles tulajdonság. Megérthetik, hogy nekik birtokaik hasznosítása körül fonságesebb hivatásuk is lehet, mint a jövedelmezőség kérdésének merev fiskális szempontokból való mérlegelése mellett a birtokok házi kezelése.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órakor ülése van.

A miniszterelnök itthon. Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, akinek bécsi utjáról már hírt adtunk, tegnap Bécsben Kállay Benjamin közös pénzügyminiszterrel és gróf Goluchowski Agenor közös külügyminiszterrel is hosszabb ideig tanácskozott. A kormányelnök ma már visszaérkezett Budapestre és jelen volt a képviselőház mai ülésén.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, a melyben a folyó ügyek elintézését nyertek.

Szerb egyházi zsinat. A temesvári szerb egyházmegye zsinatja, melyet ök szkupstinának neveznek, mint levelezőnk jelenti, Popovics Nikanor püspök elnöklése alatt ma kezdődött. A zsinatra száznál több képviselő jelent meg, de már az igazolás körül heves jelenetek játszódtak le, sőt továbbra is viharos vitáktól tartanak, mert egy töredék a rokkantá lett püspök nyugdíjazását akarja felvételni.

A fiumei városatyák a kormányzónál. Tegnap délelőtt fogadta gróf Szapáry László fiumei kormányzó — mint levelezőnk jelenti — a kormányzói palotában a fiumei ujonnan megválasztott városatyákat, hogy választ adjon nekik lovag Milcénich Péter podesztahelyettes által közvotított ama kérelmekre, hogy báró Bánffy miniszterelnök-nél részükre kihallgatást eszközöljön ki. Megjelent összesen 41 városatya. A kormányzó a következő iratot olvasta fel:

Tisztelt uraim!

Milcénich Péter podesztahelyettes ur, az önök megbízásából közölte velem, hogy szándékukban

volt hozzám jönni oly czéllal, hogy részükre a miniszterelnök ur ő excellenciájánál kihallgatást eszközöljek ki. Azon czéllal, hogy az önök kívánóságának eleget tölhessek, távirati információkkal fordultam a miniszterelnök ur ő excellenciájához, kitől a következő távirati választ kaptam, melyet, ime, olasz fordításban felolvasok:

Gróf Szapáry László kormányzó urnak, Fiume. Bárkit bármely pillanatban fogadok, de sem az állam, sem a kormány nem léphet a rappresentanzával érdemleges tárgyalásokba, hogy ez föltételeket szabjon. Bánffy.

E felelet, uraim, sem nekem, sem önöknek, kik e lépést javasolták, sem másoknak nem okozhat meglepetést, miután a miniszterelnök ur ő excellenciája ugy elöttem, mint az ország színe elöt ezen nyilatkozatát már ismételte, mert ez a magyar állameszme és az alkotmány princípiumainak következménye, amelyről szerencsém volt nem egyszer vele tárgyalni. Ezeket kötelességemnek tartotam önökkel közölni. Engedjék meg nekem, uraim, hogy, mint magánember, mint azon család tagja, mely egy évszázad óta élénk részt vesz Fiuménk nyilvános ügyeiben és melynek minden tagja s így én is, jó fiumeinek tartja magát, engedjék meg, oh uraim, hogy önökhez intézhessem azon kérelmemet, hogy hűségesen fogadják el azon egyetlen módot, mely ez ügy békés megoldására vezet s melyet én önöknek ugy egyenkint, mint összességben ismételtlen a szívükre kötöttem. Igen örvendek, uraim, hogy önket most körömben láthatom s hasonlóan fogok örvendeni, ha jövőben is látni fogom.

Az összegyűlték tudomásul vették a kormányzó nyilatkozatát, majd a kormányzó meghívására dejeuner-n vettek részt.

Barsics Erazmus híres horvát tulzó most este nyílt levelet adott ki, melyben erősen támadja Maylanderéket, kiket Magyarország a szász autonomisták n a k nevez. Szeméretlenül támadja Maylanderéket, hogy az ősszel visszautasította Bánffy meghívását, az anketre, a lakosságot felizgatta, most meg térden állva könyörög audienciáért. Adott is nekik Szapáry Bánffy megbízásából egy rugást és ezt megtoldotta még egygyel a saját számlájára. Most, ha párányi szegényérzet van bennük, nem mennek Szapáry meghívására a podesztaválasztásra. A röpiratról az egész város beszél.

Pártértekezlet. Az országgyűlési szabadelvű párt holnap este hét órakor értekezletet tart, a melyen a községi és egyéb erdőségek állami kezeléséről szóló törvényjavaslatot és más kisebb javaslatot tárgyal.

legyek, mert ha a talányokat megfejtem úgy szeretném is hogy az én nevem is a többi megfejtők közt legyen. A „Kis Lap“ 28. kötet 21. szám. közzölt „Köczkás-Rejtvény“ megfejtése 1-ször „Ökör“, 2-ször „Karó“, 3-ször „Öröm“, 4-szer „Róma“. Tisztelettel az Ön hü „Kis Lap“ olvasója

Reichenau, Május 30-án 1885.

Erzsébet.

A kiadó-hivatal hamarosan-kisütötte, hogy ez az „Erzsébet“ voltaképen Károly Lajos magyar királyi herczegnek a leánykája. Igyekeztem is a fonséges asszonykát (magyar királyi herczegnő az udvari codex értelmében csak asszonyul születik) megnyugtanni és kártalanítani.

A „Kis Lap“ egyáltalán eldicsekedhetik vele, hogy az uralkodó család gyermekei és növendék tagjai előtt kapós olvasmány volt s még ma is kedves elégtétellel emlékezem vissza a White-szigetén, a ventnori Steephill-Castleban tett régibb látogatásomra, midőn észrevettem egy pinus quercus árnyában: Rábay kisasszony utmutatása mellett mily figyelemmel olvasta lapocskámat Mária Valéria királykisasszony. Megilletődéssel forgatom a külföldön kelt, hazavágyódással teleirt, telesirt leveleket. Montrealból írja N—h Zsigá:

... nagyon messza estünk drága szülő-hazánktól. Ó, ha csak lehet, közöljön magyar és budapesti képeket, hogy legalább a távolból gyönyörködünk magyar hazánkban s szép fővárosában. Bánatomban ezt a kis verset írtam:

A külföldre vetett a sors engemet,
Alig van itt, aki érti nyelvemet —
Édes apám, édes anyám magyarok,
Ugy örülnek, amért én is az vagyok.

Ugy biztatnak, hogy még vissza is megyünk,
Hogy számunkra csak otthon van hely nekünk.
Meg is őrzöm gyönyörű szép nyelvemet,
Meg is tartom magyarnak a szívemet.

Szép hazából hirt elvéve hallhatok,
Jó szüleim járatják a Kis Lapot,
S ha olvasom, azt érzem, álmodom,
Otthon vagyok, édes hazám, tájaden...

Münchenben rekedt egyik hazánkficskája így szól:

... csak egy hólnap óta tanulok magyarul írni, olvasni már jól tudok, csak már egyszer megláthatnám Magyarországot, ahol a mama született. G—I r m a.

A kis P a g e t Johnny (Melton-Mowbray, Anglia) szintén nagyra van vele, hogy az ő édesanyja erdélyi magyar leány.

Brit-Indiából, Bombayból, T—y J o l á n, megemlékezve az otthoni karácsonyról, így folytatja:

... otthon ugy-e hidegek voltak az ünnepek, míg mi színes üde virágok közt élveztük; szép az örökös tavasz, de az én szívem mégis jobb szeretni az édes magyar hont. Tudom, viszontlátom, addig forró üdvözlötet küld egy hü honleány, ki a hazáért él.

Hetyke, chauvin magyar legényke küldi e sorokat egy észak-német faluból:

... itt csupa németek közt vagyok, mégis gyakorlom anyanyelvemet, mert az itteni falusi iskolában nem tanulnak csak svábul. Az én Paula mamám igazi magyar asszony, borsodi. Nemsokára olyan magyar fiu lesz belőlem, hogy még a németet is elfelejtem! Ugy-e k. F. b., nem nagy kár lesz érte? Sz. A n d o r.

S jönnek déli Franciaországból, ahol az édesanya francia lévén, az a p a neveli magyarrá gyermekeit; jönnek még Sidneyből, Vera-Cruzából, Sangaiból, Melbourneból s Minorca szigetéről is. Az ember meg sem gondolná, merre mindenfelé származnak el a mi hazánkfiai.

Szép magyar asszonynak szülőttei a hamburgi E d g á r és L i z i is.

... bár német fiu vagyok (ez nem enged Sedanból), de mamám magyar, kinek kedvéért szívesen beszélünk magyarul.

Végre megnevekednek mindannyian. A fiuk nem igen érzelmesek. Alig akad köztük aki elköszön. A kis gimnázistának már az ő közel jogászi volta, katonáskodása motoszkál a fejében. Tán még egyéb is. Könnyen bízik meg a régi jóbaráttól. Csak az egyik biztat vele, hogy habár püspök vagy generális lesz: akkor is szeretni fogja a „Kis Lapot“. Egy évvel később azonban már fölénytel mosolygott ezen az ő „naivságán“. Anrál melegebben bucsuznak a lánykák. Egy székely fruska így ír:

A szászok klubja. Az „Országos Hírlap” volt az első, amely hírt adott a szászok pártalakító törekvéseiről. Most a következőket írják Budapestről a bécsi felhivatalos „Pol. Corr.”-nak: A szabad-elyű pártból kilépett szász képviselőknek az a terve, hogy külön szász-klubot alapítsanak, a képviselőházban szinte pártkülönbség nélkül viszatetszést keltett. Éppen azt a körülményt, hogy nem valamely általános politikai program alapján szervezkednek, hanem állítólagosan megtámadott nemzetiességük miatt váltak külön, súlyosbíja a róluk táplált kedvezőtlen véleményeket. A szászoknak emez elszigetelt kisebbsége sokkal kevésbé gyakorolhat befolyást éppen szász nemzetiességi kérdésekre, mint azok a szász képviselők, akik a szabadelyű pártban benn maradtak. A szász választók erről mihamarabb meg fogják győződni. A szászoknak eddigi okos taktikájukkal sikerült még oly vidékeken is, ahol kisebbségben voltak, bizonyos szupremáciát elérni a törvényhatóságoknál szinte monopóliumot őröztek. Egyes vármegyékben szinte kizárólag szász hivatalnokok vannak, ami épenséggel nem azt bizonyítja, mintha a szász nemzetiesség el volna nyomva Magyarországon. A leendő szász klub tagjai ezt a szupremáciát, úgy látszik, kicsinylik. Csakhogy azt talán még sem hiszik, hogy különválásuk után gyarapítani fogják a szászok kedvezményeit és egyéb javadalmazásait.

A kvótabizottság üzenete.

Izenünk ismét. Amint hogy három éve egyebet se teszünk, csak folyton izenetünk; a magyar kvóta-bizottság izen az osztráknak, az osztrák a magyar deputációnak.

Alább közöljük a legújabb izenetet, az 1898-iki magyar kvóta-küldöttség első nuntiumát.

Röviden ez az izenet tartalma: Akarnak-e az osztrák urak végre-valahára józanul gondolkodni és beszélni? Ha igen, akkor szívesen szóba állunk velük, ha nem, akkor ám lássa az osztrák bizottság a következményeket.

A magyar bizottság kijelenti, hogy ragaszkodik tavalyi álláspontjához, a kvóta kiszámításának alakjára vonatkozóan is. De nem említi semmiféle számot. Hozzáteszi, hogy szívesen tárgyal más alapot is, ha az osztrákok az egyenes és közvetett adók bruttó összegénél job-

... már, ó jaj, kisasszonygyá serdülék. Anyja mondja, nehezebb olvasmányokkal foglalkoznak. Teszem is. De mikor magam vagyok, a régi K. L. kötetekből egyet kilopok és olvasván, visszamerülök boldog gyermeki koromban.

Egy másik meg, Veszprémnek egy kis helységéből, így sajong:

... ki sem tudom mondani, mily nehezemre esik a válás. De el van határozva, annak úgy kell történnie. Isten önnel, drága, cukros aranyos F. b., el köll válnom a Kis Lap-tól, melynek annyi édes örömet köszönhetek. Ha pedig tudni akarja az okát, azt is megsughatom... én tudnillik a jövő héten férjhez megyek. B—s Katicza.

Férjhez mennek a legtöbben. Ám ezeket nem sokára vissza is hozza nekem a golyamadár. Nehány év múltán kegyetlenül rávenni-tenek az emberre — jönnek másodmagukkal: egy eleven kis gyerekkel, vagy egy fűrtös leánykával, vagy akár mind a kettővel.

— Az anyimek, mondja a fiatal mama. Fogadját szívesen őket is, mint ha jdan engemet.

Hajdan! Ezelőtt nyolcz hitvány rövid asztendővel.

Ó, és van már nekem... nagymamám is. Csak egy, de van. És szép. Nem is öreg asszony, csak édesre, teljesre kiérett Balzac-korabeli. Enyhe, kiforrott, kívánatos; aki őszinte nevetéssel utasítja vissza az én bókajimat. Unokája, a hodros Laci, neki szakasztott miniatüre-mása.

Mert a harmadik nemzedéket neveltem én már.

bat tudnak javasolni, de nem fogadja el ma sem azt az abszurdumot, hogy a lélek-szám legyen a kvóta alapja. Az izenetnek békés, de határozott a hangja, határozott már a rövidségénél fogva is.

Még egy érdekes momentumot akarunk kiemelni. Az izenet szerint az új kvóta 1908. végéig szólana, tehát a hatálya nem esnek össze az 1907. végén lejáró vámszövetség tartásával. Ami már azért is helyes dolog, mert demonstrálná formá szerint is, hogy kvóta és vámszövetség két különböző dolog és az egyik egészen jól megállhat a másik nélkül.

Hogy lesz-e a nuntiumnak hatása? Alig hiszszük. Ausztriában túl van már a politika azon a határon, ameddig a józanság, a logika ereje tart. Kevés a remény, hogy megértsék az izenetnek akár formáját, akár tartalmát.

Maga az izenet egyébként így szól:

Kivonat

a magyar országos bizottság 1898. évi április hó 23-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Falk Miksa előadó a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

A közözügyi költségekhez való hozzájárulási arány megállapítására kiküldött magyar országos bizottság ragaszkodván azon elvi álláspontához, melyet az előző magyar bizottságok elfoglaltak:

1. a közözügyi költségekhez való hozzájárulási arányt ezuttal is tíz évre, azaz 1899. január 1-től 1908. december 31-ig kívánja megállapítani;

2. óhajtja, hogy az 1872: IV. törvényzikk, mely a volt katonai határörvidék czimén fizetett präcipuumra vonatkozik, mindkét törvényhozás egybehangzó határozata által hatályon kívül helyeztven: a magyar szent korona országait összesen (a volt katonai határörvidéket is beleértve) terhelő hozzájárulási arány egységes arányszámban találjon kifejezést;

3. mindaddig, míg a monarchia két állama közt a vámterület közözsége fennáll, a vámjövédék tisztja jövédelme közösnök nyilvánítatik és az egyetértőleg megállapítandó vámkezelési átalány levonása után a közözügyi költségek fedezésére fordítatik.

4. Ami a közözügyi költségek azután még fenmaradó részéhez való hozzájárulási arányt illeti: mindaddig, míg mindkét részről az eddiginél jobbnak ítélt számítási alap el nem fogadtatik, a jelenlegi magyar országos bizottság is aránylag legjobbnak tekinti azt az alapot, melyen a kvóta 30, 20 és 10 év előtt kiszámított és melyet az 1896. és 1897. évi magyar bizottságok újból javaslatba hoztak, t. i. az egyenes és közvetett adók bruttó jövédelmét az időről-időre szükségessékké vált korrekciók alkalmazása mellett. Ha a tisztelt osztrák bizottság elvben hozzájárul a magyar bizottságok részéről ismételt ajánlott ezen alap elfogadásához, azután híralat alá veszi egyenkint az ezen alapon megéjtett számítás részleteit, megjelölve azon tételeket, melyeket úgy az egyik, mint a másik oldalon a számításba még felveendőnek vagy abból kihagyandóknak tart: a magyar országos bizottság készségesen fog ezen az alapon a két kormány által legújában előterjesztett vagy a tárgyalás folyamán netalán még előterjesztendő adatok tekintetbe vétele mellett a tisztelt osztrák bizottsággal — akár szóbeli, akár írásbeli — tárgyalásba bocsátkozni és egyedül az igazságosság és méltányosság követelményeinek szemmeltartása mellett a két bizottság közti egyetértés létrehozására lehetőleg segédkezet nyújtani.

5. Ha a tisztelt osztrák bizottság a magyar bizottság részéről ajánlott számítási alapot nem találma elfogadhatónak, de annak helyébe mást, az ő nézete szerint aránylag jobbat hozna javaslatba — magától érthető kizárásával minden oly alapnak, mely már az előző magyar bizottságok részéről elfogadhatatlannak nyilvánított — a magyar bizottság mindenkor hajlandó lesz ily javaslatot a maga részéről is komoly megfontolás és beható eszmécsere tárgyává tenni.

A magyar országos bizottság kéri a birodalmi tanács igen tisztelt bizottságát, hogy ezen határozatot szíves tudomásul venni, illetőleg annak 1—4. pontjához hozzájárulni és ebbeli határozatát a magyar országos bizottsággal közölni méltóztatassék.

Budapestben, 1898. évi április hó 23-án.

E javaslat változatlanul elfogadtatván, határozatlik, hogy az elnöki uton a birodalmi tanács bizottságának átküldendő.

Falk Miksa s. k.,
a magyar országos
bizottság előadója.

Szék Kálmán s. k.,
a magyar országos
bizottság elnöke.

A magyar kvóta-küldöttség ma délután fél 5 órakor Szék Kálmán elnöklése alatt ülést tartott, melyen báró Bánffy Dezső miniszterelnök, dr. Lukács László pénzügyminiszter és dr. Popovics miniszteri tanácsos is jelen voltak. A küldöttség ma azért ült össze, hogy alkalmat adjon a pénzügyminiszternek a múlt szombati ülésen előterjesztett adatok kiegészítésére és arra, hogy az adatokat szóbeli előadásban is megvilágítsa. Dr. Lukács László pénzügyminiszter ez alkalommal azt is közölte a küldöttséggel, hogy az osztrák kormány az osztrák kvóta-küldöttségnek szintén további adatokat szolgáltatott, melyek az egyes tagokkal közöltettek. A magyar kvóta-küldöttség tudomásul vette a kormány közlését és elhatározta, hogy legközelebbi ülését csak akkor tartja meg, amidőn megérkezik az osztrák kvóta-küldöttség válaszüzenete.

A kongrua-vita.

(Az országgyűlésből.)

A folyosó már türelmetlen és erősen remélte, hogy a vita a mai ülésben befejeződik. De sok más reménnyel együtt ez is hiu volt. A javaslat szakaszozónéből ma is csak hármát sikerült elintézni.

A vita azonban nem volt érdektelen. Az ellenzék még egyszer megkísérelte, hogy az állam ellenőrzési jogát szűkebb keretek közé szorítsa és minden módosítás az állítólag megtámadott autonomia védelmét hangoztatta. De egyrészt Tisza Kálmán, másrészt a kultuszminiszter minden irányban megvédelmezték az eredeti javaslatot és az Apponyi, Győry Elek, Kiss Albert és mások módosításai nem tudták a többséget megkapni. Mindössze azt vették be Kiss Albert kívánságára a javaslatba, hogy az egyes lelkészek ellen intézett vádiratokat másolatban az egyházi hatóságoknak is meg kell küldeni.

A tizedik szakasz változatlan elfogadása után a vita folytatása holnapra maradt, mert a mai ülés végére a komáromi apátnak szokás szerint ismét volt egy interpellációja.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső az ülés megnyitása után bejelenti, hogy a sárosmegyei főispánná kinevezett Justh György lemondott a mandátumáról.

Azután következik a napirend: a kongrua-javaslat tárgyalása.

A részletes vita.

Kiss Albert kéri, hogy a nyolczadik és kilencedik szakasz együttesen tárgyalassék.

A ház ezt megengedi.

Kiss Albert ekkor azt a sérelmet hangoztatja, mely a törvényjavaslat révén az autonomiát éri abban, hogy a miniszter büntethet erkölcsi vétéség vádjá alul fölmentett lelkészeket. Olyan jogi képtelenséget nem szabad elfogadni, hogy a miniszter büntethessen három fórum által fölmentett vádlottat, anélkül, hogy az iratokat láta volna. A 9-ik szakasz harmadik és negyedik pontjának törlését kéri és kijelenti, hogy ha a miniszter az ellenzék módosításait hűdegen visszautasítja, ő abból levonja a konzekvenciát. A szakaszok törlése dolgában módosítást nyújt be. Másik módosítása pedig az, hogy a miniszter köteles a lelkész ellen való vádiratot másolatban az egyházi főhatóságoknak megküldeni.

Lakatos Miklós: E törvényjavaslatból kilóg az a lóláb, melyről ráismer a generális, Tisza Kálmán lovának a járására. Tisza támogatása és biztatása okozta, hogy a kormány ily javaslatot mer idehozni, mert Tisza az egész protestáns papságot be akarja vonni pártja hatalmi körébe. Ne gyanusítsa a kormány a protestáns egyházi bíróságokat, mert azokat nem zsandárfődövellet betaszígtat választók választják. Csodálkoznék, ha a bíróságok

tagjai e javaslat után le nem mondanának. Nem fogadják el a szakaszt.

Gróf Apponyi Albert azt a módosítást terjeszti be, hogy súlyos erkölcsi vétség eseteiben semmi körülmények közt ne adassék meg az állam közegeinek a felülbírálat joga az egyházi bíróság ítélete fölött. Azt érti, hogy az államellenes vétség esetében az utolsó szó az államé legyen. De azt etikai szempontból lehetetlennek tartja, hogy erkölcsi vétség esetében felülbírálják a felekezeteket. (Helyeslés a baloldalon.)

Jagics József azt a módosítást javasolja, hogy ne csak az egyházi bíróság, hanem a lelkész is főlebhezessen a közigazgatási bírósághoz.

Tisza Kálmán a szakaszban nem látja azt az autonómiai sérelmet, melyet belemagyarznak. Jagics módosítása sokkal jobban bánthatná az autonómiát, mert az a felekezeti bíróság ítélete ellen a lelkésznek is megadja a főlebhezést a közigazgatási bírósághoz.

Jagics József: Nem úgy mondtam:

Tisza Kálmán: Én így értettem. A középiskolai törvény megalkotásánál államellenes és erkölcsi vétségek esetén egyéb jogot is adtak, nemcsak a kormánypárt támogatásával, a kormánynak; de akkor nagyobb volt az érzék az állami érdek iránt, mint most. Akkor is eleget lamentáltak az autonómia sérelméről, de kérde, miben értett a törvény annak? A bíróság ítélete a mostani cél érdekében nem mindig lenne kielégítő, hiszen az a részegséget még enyhítő körülménynek tekinti. Lakatos az ő lova lábát látja a törvényjavaslatban. Ezt a lábat Lakatos mindig meg fogja ott találni, mert neki, mint református embernek, első kötelessége, hogy felekezetét és az államot erősítse. Igen is, ő ajánlotta a szakaszt akkor is, mikor a közigazgatási bíróságról szóló rendelkezés nem volt benne. A közigazgatási bíróságról szóló részt is elfogadta, mert látta, hogy az némelyeket megnyugtat. Maga részéről azonban azt szükségesnek nem tartja, mert ő az állam kezét még így sem akarja megkötni. Kiss Albert ama módosítását, mely arról szól, hogy a miniszter a vádiratot küldje meg az egyházi hatóságnak, elfogadja. (Élénk helyeslés jobbról.)

Cyóry Elek az egyházi bíróságokat védi. Tisza Kálmán ne hivatkozzék a középiskolai törvény praecedensére, mert ez az iskolának és nem a tanárnak adja a segítséget. Ha a mostani javaslat is az egyháznak s nem a lelkésznek adná a segítséget, megszűnnék most is a panasz. Aztán ő nem ismer oly protestáns bíróságot, amely az örökös részegségben leledző papot megtűrné. A fegyelmi bizottság ítélete mindig helyesebb, mint egyes ember ítélete. Hozzájárul Kiss Albert és Apponyi módosításához. (Helyeslés az ellenzéken.)

Polónyi Géza vallja, hogy az államellenes kérdésekben az államnak bizonyos egyházak ellen föltétlenül védekeznie kell. De a kormánynak az összes felekezeteket egy kalap alá vonni nem szabad. Ha a miniszter nem bíz meg az egyházi fegyelmi hatóságban, akkor ne magát tegye meg bírónak, hanem valamely külön fegyelmi fórumot, például a kuriát. Akkor a közigazgatási bíróságot nem állítják oly dilemma elé, hogy vagy azt mondja ki ítéletével, hogy hitvány volt az egyházi fegyelmi hatóság, mely a lelkészt fölmentette, vagy azt, hogy rágalmozó a miniszter. Az is abszurdum, hogy annak a lelkésznek, akit három fórum fölmentett, de a miniszter elítélt, ha időközben egyházi hatóságával surlódásba került és az nem appellál a közigazgatási bírósághoz, nincs reménye, hogy ártatlansága kiderüljön. Aztán melyik a zsidó pap fegyelmi hatósága, mely főlebhezni fog érdekében? Hiszen eddig a zsidó papok fegyelmi ügyeiben a közigazgatási bizottság ítél. Hozzájárul Kiss, Jagics és Apponyi módosításához.

Sághy Gyula Apponyi módosítását támogatja, de hozzájárul Kiss Albert és Jagics módosításához is.

Wissics Gyula kultuszminiszter helyesli Apponyinak azt az eljárását, hogy nem ismételte az általános tárgyaláson mondott argumentumait. Ő is követi példáját. Kiss Albert és a többi szónok is abba a hibába esett, hogy folyton a saját felekezetét látja s nem az összes felekezeteit. Vannak fegyelmi hatóságok, melyek a fölhozott vétségeket még sem úgy kezelik, ahogy az állam érdekének megfelel. Kiss Albert ama módosításának elfogadása ellen, hogy a miniszter köteles legyen másolathoz a vádiratot közölni a felekezeti hatósággal, semmi kifogása nincs, de a 9-ik szakasz harmadik és negyedik pontjának kihagyásába nem egyezik bele. Lakatosnak azt feleli, hogy őrend, hogy olyan protestáns férfi volt az ő munkatársa, amilyen Tisza Kálmán, aki oly önzetlenül szolgálja felekezetét és hazáját. Jagics módosítását a miniszter nem fogadja el, mert nem akarja, hogy egy hazafias egyházi hatóság ellen az esetleg nem hazafias lelkész holmi memorandummal élhessen. A zsidó hitközségeknek van kormányilag helyben hagyott alapszabályuk s így szervezetük. Polónyi aggodalma hát fölösleges és külön állami fegyelmi hatóság alakítását sem lehet helyeselni.

Apponyi módosítását nem fogadja el a miniszter, mert igenis előfordulhat oly eset, mikor a köztudat erköletesen eljárással vádolja a lelkészt és egyházi hatósága szemet huny fölötte. (Helyeslés jobbról.)

A Ház ezután elfogadja a nyolczadik szakaszt, egyhangulag elfogadja Kiss Albertnek a kilenczedik szakaszhoz beadott s a miniszter által is elfogadott módosítását, ebben a többség leszavazza a többi módosítást.

Az elnök öt perczre felfüggeszti az ülést.

A szünet után gróf Apponyi Albert szólal fel. Sajnálja, hogy a többség egy stílus kivételével az összes módosítást elutasította. De ha már ezt tette, tegyék legalább hatásossá a közigazgatási bíróság szerepét s csak akkor lehessen főlebhezés esetén elvonni a lelkésztől a jövedelemkiegészítést, ha a közigazgatási bíróság már határozott. A javaslat szerint a miniszteri határozat rögtön végrehajtandó s aztán birtokon kívül lehet csak főlebhezni, s birtokon belül kívánja tenni a közigazgatási bíróság döntését. Legalább ezt az egy biztosítékot adják meg a felekezeteleknek. Módosítást nyújt be ennek érdekében és ezt új szakaszként kívánja beiktatni.

Polónyi Géza osztozik a módosítás intencziójában, de megemlítendő, ha főlebhezés nincs, a miniszter határozata végrehajtandó.

Wissics Gyula miniszter: Apponyi félreértette az általános vitáról mondott szavait. Ő nemcsak Apponyiról egymagáról mondotta, hogy tartózkodott az általános vitára való kiterjeszkedéstől. Apponyi módosítását nem tartja gyakorlatinak, mert ha a közigazgatási bíróság fölmenti a lelkészt, akkor kártalanítani fogják.

Az Apponyi által ajánlott új szakaszt a többség nem fogadja el.

A tizedik szakasznál Madarász Imre azt a módosítást ajánlja, hogy a lelkészi jövedelem 800 és 400 forintra kiegészítése ne kilencz, hanem három év alatt történjék és már 1899-ben megkapják a lelkészek a 600 és 300 forintos kiegészítést.

Tisza Kálmán Madarász Imrével polemizál, aki az ő felekezeti működését erős bírálatban részesítette. Madarász módosításával gyors segílyt akar, de vajjon gyors segílyt lelt volna-e azok részéről, akik a törvényjavaslatot meg akarták akadályozni? (Fetszés a jobboldalon.) Különbben nem tagadja, hogy neki a tizedik szakasz elfogadása esik legrosszabbul, mert ő is óhajtott volna a segílyt gyorsítani, de kénytelen tekintettel lenni a pönzügyi állapotról is, mert nincs oly helyzetben, mint a tulsó oldaliak, kik a tanítók és papok fizetését emelnék, de az adót nem. (Derűtség jobbról.) Reméli azonban, hogy a miniszter a viszonyokhoz képest gyorsítani fogja a segítést. (Helyeslés jobbról.)

Az elnök a vitát holnapra halasztja.

Egy interpelláció.

Az ülés végén Molnár János abban a dologban interpellál, hogy Sajóhid községben egy agyonvert római katolikus asszonyt Pethő Dániel jegyző, egyszerűmind anyakönyves, rendeletére egyházi szertartás nélkül, egyszerűen elföldeltek s kérde a belügyminisztertől, szándékozik-e megtorolni ezt a brutális eljárást?

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

KÜLFÖLD.

Oroszország aspirációi. Pétervárról jelentik: Komarov tábornok lapja, a „Svjet” írja, hogy a csár által a montenegrói fejedelemnek husvéti ajándéknak küldött 30.000 löfegyvernek, illetve ez ajándékküldésnek az volt a célja, hogy ezzel kézzelfoghatólag megczáfoltassék az, mint ha Oroszország a Balkánra való aspirációról lemondott volna; sőt ellenkezőleg Oroszország föladataul tüzte ki, hogy a Balkánon a szerb-faj újjászületését és egyesítését megvalósítsa.

Thun napja.

— Az osztrák miniszterelnök a helyzetről. —

Egy vékony napsugár esett abba a sötétségbe, ahol Thun miniszterelnök kormányzásának rövid hónapjai óta rejtve szövi titokzatos szálait. Tegnap még csak derengett az osztrák parlamentben. Tudjuk, hogy Badeni vád alá helyezéseivel foglalkozott a Ház és az indítványt nem vetették el, hanem a bizottsághoz utasították és ez ugyan csak azt jelenti, hogy a bizottság idővel majd félretételt indítványoz és a plénum második döntése is így szól majd, mert akkor már bizonyosan megjelenik döntené a katolikus néppárt: de ha a vádirat indítvány el nem vetése

csak ennyit jelent is, azért a tegnapi szavazás mégis derengés volt; a szürkületben eléggé világosan látszott a csupasz dragonyos-örnagynak arca, a Thuné, ki diplomatikus tárgyalásokat folytatott a katolikus centrummal és most elégedetten mosolygott, hogy elődjét, Badenit, kompromittálta egy kissé és hogy ő egyetlen tréfa segítségével metaforice üzenhette meg a szláv pártoknak, hogy nem akar velük szolidaritást vállalni. Persze az üzenetnek ilyen közvetettnek kellett lenni, a formális felelősséget a katolikus néppártra kellett hárítani, hogy bizonyos előre nem látható bonyodalmak esetében Thun miniszterelnök ne legyen valami nagyon angasztva. A tegnapi derengésből is látszott már a dragonyos örnagynak ez államférfiui tapintata, e régi diplomata-ügyesség, mely a haza mellett a hazafi bőrre is gondolt.

Ma azután még további határozott világosságot vetődött a rejtve munkálkodó miniszterelnök köré. Régen várt nyilatkozatát mondta el a Reichsrathban Thun és teljes homályban természetesen csak a kiegyezés részletét hagyta. Arról ugyanis profétai tehetség hiányában ma még nem nyilatkozhatik sem ő, sem más. De a maga politikai egyéniségét annál inkább megvilágította Thun, továbbmagyarázván azt, amit már tegnap a vád alá helyezési indítvány alkalmával megmutatott. Tegnap ugyanis kellő szűrkeségbe burkolva, azt tüntette ki, hogy a szláv Ausztriának Thun Ferencz nem lesz miniszterelnöke. Ma — hogy valamiképp messze-menő kombinációk a dologhoz ne füzessenek — sietett kijelenteni azt, hogy nincsen e g y nyelvkérdés, hanem a nyelvkérdéseknek egész sorával van az osztrák politikának dolga. Avagyis értendők a déli tartományok szlovénjai és olaszai, akik különböző országokban különböző bonyodalmakban vannak. Ezzel tehát ma Thun a németeknek adta tudtukra, hogy Thun Ferencz a német Ausztriának sem akar miniszterelnöke lenni; nem irtózik attól, hogy a nemzetiségi harcz még ádázabb és a németek számára még kevesebbet ígérő legyen. De a föderalizmus mellett való színvallást azért még sem lehet kiolvasni a beszédéből. Nem mellékes vonás a miniszterelnök beszédében az sem, ahol a nyelvkérdés rendezéséről való állami jogi felfogás változásán oly könnyedén siklik át a szónok: ez azt mutatja, hogy az állami jogi álláspont sohasem lesz mérvadó ez államférfiúnak, aki Ausztriát világos és szabatos kötelmek nélkül akarja kormányozni.

Valóban Thun napja volt hát a mai nap: egy óvatosan kibocsátott fényugár ma világította meg először azt a felfogást, amelynek gróf Thun-Hohenstein Ferencz hódol: „Csak a császárnak kormányozni!”

A képviselőház üléséről következő a tudósításunk:

Bécs, április 27.

Napirenden a nyelvindítványok tárgyalása volt. Mindjárt az ülés elején felszólt gróf Thun kormányelnök és a következőket mondta:

Ha a kormány, az erős csábítás daczára, a kormány nevében márczius 21-én általam tett nyilatkozat fölött folyt vita alkalmával nem érezte indítatva magát, hogy a nyelvkérdésben elfoglalt álláspontjáról nyilatkozzék, ez egyáltalában nem azért történt, hogy ez oly eminens fontosságú kérdés elől kitérjen, hanem teljes tudatában annak, hogy ha a nyelvrendeletek hatályon kívül helyezése és a nyelvkérdés törvényes rendelkezésre vonatkozólag több oldalról benyújtott indítványok megoklásánál a kormánynak kellő alkalma lesz arra, hogy álláspontját szabatosan megjelölje.

Most előreláthatólag nagy vita küszöbén állunk, melynek folyamán kifejezésre fognak jutni a különféle pártok szempontjai és így kötelességemnek tartom, hogy kifejtsem azokat a nézeteket, amelyek a kormányt ez ügyek intézésénél vezetni fogják. Természetes, hogy ezt cselekedvén, nem foglalkozhatom majd kizárólag a nyelvkérdéssel, hanem érintenem kell az általános politikai helyzetet is, amelyet ma főképen a nemzetiségi elem éles kidomborítása befolyásol.

A nemzetiségi pártok természetesen a nemzetiségi törekvéseket állítják politikai működésüknél

előtérbe, de a kormányra nézve a nemzetiségi óhajok tekintetbe vétale a reá háruló feladatoknak csak egy részét képezi. A kormánynak az összesség javát kell szem előtt tartania a e tágas birodalom minden népének, minden országának szellemi és gazdasági szükségleteiről gondoskodnia kell. Az összes részek fejlődése, szellemi és gazdasági gyarapítása az összességnek erejét növeli, de szükséges természetesen az összesség érdekében, hogy az egyik rész haladása ne szorítsa háttérbe a másik rész jogos óhajtásait és hogy megtaláljuk azt az összhangot, amely lehetővé teszi az üdvös egymás mellett való működést a saját érdekeiket érintő kérdésekben, valamint az áldozatkész együttműködést a közös érdekek terén. Ha áll ez minden politikai kérdésre nézve, úgy áll fokozott mértékben a nemzetiségi óhajtások kezelésénél és megvalósításánál. Annak az érthető törekvésnek, hogy az egyes népek és néptörzsek nemzeti érzése élénk lüktetésben legyen és hogy azoknak szellemi fejlődéséről gondoskodás történjék, az a következménye, hogy gyakran surlódások keletkeznek, de még azoknál is tekintetbe kell venni a tulajdon nemzetiségi érdekek ápolása mellett a többi nemzetiségek szükségleteire és az összesség követelményeire. Míg más államokban csekély kivétellel ép a nemzeti momentum az államalkotó, addig nálunk a legkülönbözőbb nemzetiségek alakultak egy jogar alatt egy államegészszé, ily módon egy nagy népcsaládot alkotva.

Mind e népek együttélésének következménye, hogy egyrészt az összességre, másrészt az egyes népek szellemi fejlődésére és szükségleteire való tekintettel a nyelv-viszonyok rendezése a legnagyobb jelentőséggel bír, sőt mint a mai állapot bizonyítja, egyenesen sarkköve lett a politikai fejlődésnek.

Míg eddig az állami alaptörvények 19-dik cikkének a bírói eljárásra vonatkozó intézkedésén és srükkörű rendelkezésén kívül nyelvtörvény nem létezett, a kormányok mindig ragaszkodtak ahhoz, hogy a nyelvkérdés rendezése kizárólagos joga legyen a végrehajtó hatalomnak, azóta e felfogás lassan megváltozott; miután a kormány megváltozott álláspontja már azelőtt hangsúlyozva volt, közvetlen elődöm az általa kibocsátott nyelvrendeleteknek egyenesen ideiglenes jellegét adta a törvény útján való rendezésig.

Egyenesen és nyíltan kijelentem, hogy midőn báró G a u t s c h nyelvrendeleteit örökségül átvetem, magamévá tettem annak szándékát, hogy ragaszkodom a törvény útján való rendezéshez. (Helyeslés balfelől.)

A tisztelt Ház legkülönbözőbb pártjai kívánják a törvény útján való rendezést és arra törekednek, hogy a népek nyelvi érdekeit kötelező formában törvények útján állapítsák meg.

Ez nagy feladat, amely sikerüljön és áldásos, maradandó gyümölcsöket hozzon, ahhoz az összes tényezők komoly, tevékeny közreműködésére van szükség. Azt a nemzetiségi vihart, amely az állam hajóját ma komoly veszedelmekbe sodorja, ez a munka van hivatva lecsillapítani, úgy, hogy az — e hasonlattal tovább élve — csak azt a jótékony erőt tartsa meg, hogy kifeszítse a vitorlákat, hogy az egészséges, előrehaladó fejlődés kikötőjébe evezhessen.

Nagy az a feladat, amely előttünk áll és érdemes a legjelesebbek közreműködésére és ha nem sikerülhet is ez a mű azonnal, lépésenkint a cél el lesz érve.

Üdvözlöm tehát a nyelvügyi bizottság kiküldését és biztositom azt a kormány szinte közreműködéséről tárgyalásainál. Ez a bizottság hivatva lesz, hogy megvitassa mindazokat a kérdéseket, amelyek a nyelvügyi viszonyokkal összefüggésben állnak, mert tényleg nem egy nyelvkérdésről van itt szó, hanem a nyelvkérdések egész tömegéről, amelyek különféle módon kezelendők. (Helyeslés balfelől.) egyrészt a földrajzi fogalmak, másrészt — hogy úgy mondjam — ama hivatalos szférák színterét, amelyekbe belevágnak. E szerint tehát a birodalom, vagy az ország, vagy az illető szférák szükségletének megfelelően különböző törvények válnak

szükségessé és szem előtt lesz itt tartandó a birodalmi és a tartományi törvényhozás illetékessége, sőt e kettőn kívül, bár korlátozott mértékben is, a rendeleti jog illetékessége is.

Ha azt akarjuk, hogy a munka lehetőleg tökéletes legyen, szükséges lesz majd, hogy megállapítsuk legalább az alapelveket azoknak a kérdéseknek egész sorozatára nézve, amelyek a nemzeti érzést élénken foglalkoztatják, anélkül, hogy direkt nyelvkérdéseknek volnának nevezhetők. A legszükségesebb elvek a kisebbségek megvédésére az egyes országokban és országrészekben, bizonyos kérdések, amelyek a népiskolai ügyet annak nyelvi oldala szempontjából érintik, nehezen lesznek e tárgyalásoknál mellőzhetőek, ha e bizottság feladatát magasabb szellemben, abban az értelemben akarjuk felfogni, hogy munkájával a nemzetiségi surlódásoknak lehetőleg elejét vegyük, hogy a nemzetiségi vizályok tágas terén is meg legyenek alkotva végre a béke alapföltételei.

Nehéz kérdéseket nem lehet egyszerű formulával megoldani, csak a komoly munka, a szilárd elhatározás, hogy megegyezés jöjjön létre a vitás pontokra nézve, érlelheti meg azokat a gyümölcsöket, amelyek a különböző nemzetek megvédésére és összességének javára vezethetnek. A kodifikálást meg kell előznie a megegyezésnek a főelvek tekintetében, mert nagy tévedés volna azt hinni, hogy a vitás nyelvkérdés megoldható oly törvény útján, amelyet valamely többség alkot meg, de amely a kisebbség erős ellentárlásával találkozhat. (Élénk helyeslés balfelől.)

Mioly törvényt akarunk, amely jobblegyen a rendeleteknél, amely állandó legyen és ha nem is akarjuk azt örökidőkre dogmává emelni, mégis hosszú időre megfeleljen a nemzetek, valamint az állam jogos szükségleteinek. Az a bizottság, amelyet a Ház most szándékozik kiküldeni, lesz hivatva arra, hogy az az alap legyen, amelyen a különféle pártok képviselői néha talán heves harcok közepette, de egy törekvéstől vezérelve, hogy valamely pozitív dolgot alkothassanak, az ellenféllel érintkezve, meg fogják kísérlni, hogy a sokat vitatott nyelvkérdés megoldására megtalálják a törvényes formákat.

A kormány örömmel látná, ha a tisztelt Ház elhatározná, hogy ez a bizottság permanens legyen, nehogy a Reichsrathnak időnkint szükséges elnapolásai késleltetést idézzenek elő.

Ebben a bizottságban megegyezést kell keresni azon elvek fölött, amelyek a kormány által az illető törvényhozási testhez benyújtandó javaslatokba fölveendőek lesznek. Mielőtt a kormány saját kezdeményezéséből a nyelvkérdés törvényi szabályozásához fog, komoly kísérletet kell tenni a megegyezésre, olyan megegyezésre, amely úgy a dolog érdemét, mint a hatáskör kérdését illeti.

Bár az ilyen megegyezés a magasra csapó politikai hullámok miatt nehezen is érhető el, jóakaratú mégis elérhető. A morva tartománygyűlés akciója a nemzetiségi vizály kiegyenlítésére kövételre méltó példa kell hogy legyen e kérdés elintézésénél. Az 1897. április 5-iki nyelvrendeleteket megszüntették. Nem feleltek meg az ország tényleges viszonyainak. Én is ragaszkodom a teljes jogegyenlőség elvéhez, de az a forma, amelyben azt akkor be akarták hozni, élénk kifogásokra kellett hogy alkalmat adjon. A most érvényben lévő rendeletek igyekeznek a tényleges viszonyokhoz alkalmazkodni. De ezek a rendeletek is visszavonhatóak, mi helyt jobb törvény lesz, vissza lehet vonni még a jelen körülmények között is, ha a bizottságban megállapodás jön létre bizonyos főelvek fölött.

Tisztelt Ház! A kormány kész lesz tevékenyen közreműködni, nem mint a pártok fölött álló, hanem, mint az első sorban érintett állami érdek képviselője, mint olyan tényező, akinek szívében fekszik a cél elérése. Komoly munkára, de egyúttal

gyors munkára van ezekben az igazán fontos kérdésekben szükség, ha a nyelvi vizályt törvény alkotásával akarjuk elintézni. A kormány ebben mellette áll a Háznak, helyt akar azzal szerezni a gyümölcsöző közös működés számára. Még más sok téren is nagy és fontos feladatokat kell teljesítenünk, olyan tereken, ahol az állam és a nép jára parancsolóan követeli a munkálkodást. Nagyon érthető, hogy az élénk nemzeti érzékenység idejében ez is befolyást gyakorol a nép képviselőire, de szem előtt kell tartani a lakosság anyagi jólétét is. (Helyeslés.)

Fogjunk a munkához, egyesítsük erőnket közös alkotásra, a helyett, hogy a vizálykodásban szétforgácsolnók. Munkálkodjunk a nyelvkérdés megoldásán, gondoskodjunk azonban egyidejűleg mindarról, a mire az állam és lakosságának gazdasági és művelődési életében minden téren égető szüksége van. A lakosság széles köreiből elvárják a parlament valóban gyümölcsöző munkásságát és az égető szükségletek kielégítését.

Ne legyen hiu ez a remény. Semmi sem volna veszedelmesebb, mintha maga a nép arra a meggyőződésre jutna, hogy a képviselőház megvan ugyan, de pozitív munkára nem képes többé. (Helyeslés jobbról.) A parlament iránt való bizalmat újra meg kell szerezni, részben újra meg kell alapítani. Ez csak pozitív munkával érhető el.

Prade: A magyar kiegyezés elvetésével!

Gróf Thun miniszterelnök: Erre a közös munkára hívom fel újra a tisztelt Házat. Minden állam előretör a haladás útján, mi egy helyben állunk, nálunk meg vannak bénítva a legjobb erők. Öntsünk új életet beléjük! A legdrágább idő haszontalanul, felhasználatlanul telik el. Szedjük újra össze magunkat! A jelen és a jövő egyaránt hálás lesz irántunk. (Élénk tetszés.)

Funké indítványozza, hogy az ülést — tekintettel arra, hogy a pártoknak alkalma legyen magukat a kérdésben kellőképpen tájékozhatni — zárják be.

Az indítványt egyhangulag elfogadták s az ülést bezárták.

De a Ház tagjai még együtt maradtak a r t ülésen. Négy interpellációt olvastak föl, amelyeket elkobzott hírlapi cikkek miatt adtak be. A képviselőház elnöke ugyanis élt azzal a jogával, hogy az interpellációk felolvasását nyílt ülésen megtagadhatja.

Bécs, április 27.

A képviselőház ülésének berekesztése után a pártok nyomban ülésre gyűltek össze, hogy a miniszterelnök mai nyilatkozata felett vitákozzanak. Az ellenzéki pártelnökök azon vannak, hogy a holnap kezdődő nyelvkérdés tárgyalása alatt az ellenzéki pártok együttműködését állapítsák meg.

Bécs, április 27.

Gróf Thun mai nyilatkozata nagy politikai esemény. Behatása alatt azonnal tanácskozni kezdtek az összes pártok és a nyelvjavaslatok felett való vitát a Ház el is halasztotta holnapra. A konferenciák egész délután tartottak. Az egyes pártok véleményéről a következőket jelenthetem:

A katolikus néppárt gróf Thun nyilatkozatával meg van elégedve.

Az alkotmányhü nagybirtokosság a nyilatkozatban eszközt lát arra, amely a helyzet tisztulására vezethet.

A keresztényszocialisták hajlandók a nyelvügyi bizottságba belemenni.

A német haladó párt sok előzékenységet talál a nyilatkozatban. Első sorban helyesnek tartja, hogy teljesen desavouálja Badeni szabályrendeleteit, másodsor, hogy Gautschiban is főleg az ideiglenességet hangsúlyozta. A párt nagyrésze amellett van, hogy a nyelvügyi bizottságba tagjai közül egyes képviselőket be enged választatni.

A német néppárt és a Schönerer-csoport elutasító magatartást mutat. Ők azt mondják, először vissza kell vonni a rendeleteket, azután tárgyalni.

Az ellenzék még nem hozott határozatot a kérdésben.

A jobboldalon élénk tetszéssel fogadták a nyilatkozatot. Csak a csehek mutatnak tartózkodó magatartást.

A mérsékeltbbek azon a nézeten vannak, hogy meg kell tenni még ezt a kísérletet arra, hogy a parlamenti gépezet működésbe lehessen hozni. Majd aztán kiderül, hogy a terroristák az urak-e vagy nem.

A jobboldal végrehajtó-bizottsága ma délután ülést tartott, amelyen megjelent gróf Thun is és ott kijelentette egész loyálisan, hogy nézete szerint meg kell kísérteni a megegyezést a pártok között, amely, nézete szerint, létre is fog jönni. A jobboldal valamennyi csoportja hajlandó a nyelvbizottság munkálatain részt venni. Csak az ifju-csehek nem határozta véglegesen.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

— Ez háború a papiroson! — kiált fel türelmetlenül egy new-yorki jingo újság. — Meddig tart még, amíg Sampson admirálisnak és Miles tábornoknak megengedik, hogy az igazi háborút megkezdjék — folytatja tovább ugyanaz az újság türelmetlenül s az utolsó napok meddő papiros-harcza teljesen igazat ad neki.

Okvetlenül készül valami meglepetés-féle, mert egy mai párisi táviratunk, mely szerint az egyik spanyol flotta Cadixből utrakelt Amerika felé, sőt a „Majestic” angol gőzös látta is őket, amint teljes gőzzel haladtak, megerősíti azt, hogy Spanyolország valami szenzációs operációt tervez az Unio kikötői ellen.

A spanyolok titokzatos tétlensége arra enged következtetni, hogy tényleg valami meglepetésen dolgoznak. A Szt.-Vincent mellett veszteglő második spanyol hajórajnak a mozdulatlansága sem olyan ártatlan dolog, hogy az amerikai hadvezetőségnek okot adjon arra a kissé naiv s meglehetősen komikus rendeletre, amelylyel az Unio repülő flottáját egyszerre megbizta azzal, hogy fogja el ezt a spanyol hajórajt s kísérje be Kay-Westbe. Mintha egy ellenséges hajórajt csak amúgy könnyedén el lehetne fogni s minden nagyobb emóció nélkül csak úgy rövidesen bekísérni.

Ez a rendelkezés jellemzi az Unio elbizakodottságát. Ilyenféle rendeletet megengedhet magának talán például az angol tengeri hatalom, de nem az amerikai, amely egy csöppet sem erősebb a spanyol tengeri hatalomnál.

Ezek azonban egyelőre mind még csak papiroson való tervezgetések s mindkét hadviselő fél az elmúlt napokban megelégedett azzal, hogy nagy terveket hocsátott világgá.

Teljesen hozzáillik ehhez a helyzethez Pierre Loti-nak, a híres francia írónak az az elhatározása, hogy résztvesz a spanyol-amerikai háborúban, természetesen a spanyolok oldalán. Pierre Loti urat, a francia tengerésztisztet, annak idején mint előléptetésre alkalmatlant, a francia kormány penzionálta.

Ez persze nagyon fáj az önértetes Pierre Lotinak, de nem szól semmit, hanem magába fojtván fájalmát, az irodalmi tevékenységben keresett vigasztalást. Most végre itt az alkalom, hogy megmutassa, milyen kitűnő tengerész ő, s megmutassa, hogy mennyire tévedett a francia kormány, mikor őt az előléptetésre alkalmatlannak kvalifikálta.

Pierre Loti már el is utazott Madridba és semmi kétség, hogy a spanyol királyné el fogja fogadni szolgálatait. A háborúnak van tehát már két nagy alakja: Pierre Loti, a francia akadémikus, a virtuóz író, mint érvényesülésért

lihegő, de eddig félreismert tengerész-genie, és Lee tábornok, az amerikai Boulanger, aki megjósolta, hogy az Unio legföljebb két hét alatt megeszi Spanyolországot. Egyelőre Spanyolország még életben van, habár a két héttől a legnagyobb rész már letelt. Valószínű, hogy az amerikai elbizakodottság hamarosan el fog párologni. Már is féltik partjaikat; s aggódva találgatják a spanyol flotta titokzatos bujkálásának végző céljait.

Ha Spanyolország a flottáját tényleg Boston vagy New-York felé küldi, úgy egyszeribe vége szakad az Unio kubai kalandjának, mert akkor a jelenleg blokádost játszó pár szem amerikai hadihajót ugyancsak hamarosan vissza kellene rendelni a hazai partok védelmére.

A háború dolgában tehát semmi lényeges lépés sem történt. Az Egyesült-Államok számítanak arra, hogy a lázadók hamarosan megtámadják és elfoglalják Havannát s ezért határozta el Havanna bombázását. Csakhogy elfeledkeztek teljesen Blanco tábornokról s a vagy ötvenezer főből álló spanyol reguláris csapatokról, meg a havannai kikötő kitűnő karban lévő erődítéseinek igen jó minőségű ágyúiról, amelyeknek mindenestre lesz egy kis beleszólásuk az Unio merész haditervének realizálásába.

A Philippinákon már sokkal kedvezőtlenebb a helyzet Spanyolországra nézve.

Az amerikai hadihajók megtámadni készülnek a szigetecsoport fővárosát, Manillát, a melynek erődítményei rozogák s ágyui hasznavehetetlenek. Valószínű, hogy a szigeti felkelők az amerikai hajók oltalma alatt a szárazföldön támadást intéznek a spanyolok ellen s az esetben Manilla nagy veszedelmébe jut.

A legnagyobb baj az, hogy a háborús-kodás a kereskedelemre nézve rendkívül káros, s Európában az amerikai import megszűnése következtében bizonyos élelmiszerek már is módfelett megrágultak. Ez a körülmény nagyon nyomósan esik a lathá s körülbelül biztosítja azt, hogy a háború nem fog sokáig tartani, mert az európai hatalmakat a szükség kényszeríteni fogja arra, hogy a legerélyesebb módon intervéniáljanak.

Mai távirataink egyébként az itt következők:

Havanna bombázása.

New-York, április 27.

Mac Kinley elrendelte, hogy a hajóraj haladéktalanul kezdje meg Havanna bombázását.

New-York, április 27.

Mac Kinley engedett azok tanácsának, a kik gyorsabb akciókat akarnak és megváltoztatta a már megállapított hadi tervet. A rendes csapatok fele még ezen a héten elmegy Kubába, ahol a fölkelőkkel együtt fognak a spanyolok ellen vonulni.

Hamburg, április 27.

Havannából azt jelentik, hogy az ottani konzulok az oltalmuk alatt álló embereket föl-szólították, hogy haladéktalanul hagyják el a várost, mert az amerikaiak még ezen a héten elkezdik a város bombázását.

Az amerikai tengerpart veszedelme.

New-York, április 27.

A part hosszabap czirkáló órhajókat gyors-járású gőzhajókkal szaporítják. A kikötővárosokban nagy pánik van a spanyol hajók terve miatt. Attól félnek, hogy a spanyol hajók a legkiválóbb parti városokat bombázni fogják. A magánépületek biztosítási díja óriás módon föl-szókött.

London, április 27.

St.-Vincentből azt táviratozzák, hogy a spanyol hajóraj még mindig a Zöldfok-szigetknél van. Egy másik távirat szerint még oda várják a Pelajo páncélos hadihajót, két czirkálóhajót és néhány torpedóhajót. Ezeknek a hajóknak az a rendeltetésük, hogy az amerikai parti városokat bombázzák.

Páris, április 27.

A párisi „New-York Herald”-nak az a hire, hogy az Atlanti-oczeánon két spanyol czirkálóhajó, három torpedónaszád és négy torpedóuzóhajó teljes gőzzel Amerika felé tart, legutóbbi értesülések szerint beigazolást nyert.

A „Majestic” gőzös, amely ma reggel Kingstownba érkezett, jelenti, hogy a legutóbbi szombatra következő éjféltől 1770 tengeri mérföldnyire Kingstowntól spanyol czirkálóhajókat és négy torpedóuzó hajót látott teljes gőzzel Amerika felé hajózni. A hajók oldalán nem volt semmiféle jelzőlámpa. A „Majestic” hajóról egyáltalán tudomást sem vettek.

Ezek a hajók a legnagyobb valószínűség szerint ugyanazok, amelyekről a „New-York Herald” tett említést.

Minden amellett szól, hogy itt a Cadixből távozott spanyol hajóhaddal van dolgunk, mert a „Majestic” hajó által jelzett időben és helyen tényleg találkozniok kellett a hajóknak, ha a spanyol hajók a rendes utat választották az Atlanti-oczeánon át.

A hajók harmincz napi élelemmel vannak ellátva. Most már egészen közel kell lenniök az amerikai partokhoz. Minden pillanatban a legfontosabb fordulatokra lehet számítani a spanyol-amerikai háborúban.

Az Unio hadi tervel.

Washington, április 27.

Az Egyesült-Államoknak kelet-ázsiai hajórajja elindult a Philippini-szigetekhez. Az amerikaiakat itt is támogatják a fölkelők. Az egyik fölkelővezér, kinek a spanyolok megkegyelmeztek, az amerikaiaknál van. Manilla nagyon gyöngén van megerősítve. Az ágyuk hasznavehetetlenek. A veszedelmet fokozza az, hogy a fölkelők a szárazföldi oldalról fogják a várost megtámadni. Manilla lakosai mészárlástól tartanak.

London, április 27.

A „Times” jelenti Hongkongból: Bár hivatalosan tagadják, a fölkelők portyázást intéznek Luzon városai ellen. Az amerikai hajók megjelenése lesz a jel a Manillába való betörésre. Minthogy a spanyolok részéről csekély ellentállásra számítanak, nagy erőszakoskodásokról tartanak.

New-York, április 27.

A „Newyork Herald” jelenti Key-Westből: Egy spanyol szállítóhajót, amelyen 900 katonavolt, elfogták.

Madrid, április 27.

A Kuba, a Philippini-szigetek és Spanyolország közötti kábelvezetékét kétféle akarják vágni.

Magántáviratok jelentik: 500 ember, felerészben amerikaiak, felerészben pedig kubai fölkelők, Lacroet fölkelővezér parancsnoksága alatt Guana-bacon mellett partra szállott. Egy spanyol csapat elindult, hogy leverje őket.

Madrid, április 27.

Azt állítják, hogy a „Mineapolis” és „Columbia” amerikai páncélos hajók a hajórajtól elváltak, hogy Spanyolországba menjenek.

London, április 27.

Amint New-Yorkból mai kelettel jelentik, egy amerikai hadnagy Kuba szigetén Santiago mellett partra szállott és Garcia fölkelő vezér táborába ment, hogy megbeszéljék a részleteket, miképen szállják meg az Egyesült-Államok a szigetet a fölkelők közreműködésével.

New-York, április 27.

Tegnap este 4000 ember indult Chicagoból a springfieldi táborba. Maine állam kormányzója elrendelte május 2-ára az állam haderőinek mozgósítását. A „Cushing” torpedónaszád szolgálatkép-telen, mert gépe a gyakorlatok alatt teljesen hasznavehetetlenné vált. San-Francisco mellett megkezdték a nagy kaliberű ágyúkkal felszerelt tüzérség összevonását. San-Francisco partjain őrszolgálatot szerveznek.

A spanyolok hadimozdulatai.

Madrid, április 27.

„Monzerras” új spanyol csapat-szállító gőzös, amelyen 1000 katona, fél millió dollár ezüstben és 18 nehéz ágyú volt, rövid golyóváltás után, amelyet a kubai blokád-hajókkal folytatott, jó állapotban kikötött a szigeten. A hír azonban még megerősítésre szorul.

London, április 27.

Ideérkezett távirat szerint a Hasquet-szirtek közelében, Alderney-szigete mellett, két spanyol torpedónaszád csirkál. Egy nagy fölfegyverzett gőzhajó, amely állítólag szintén spanyol, a Louvre-szirtek és Quesant közt horgonyoz. Azt jelentik továbbá, hogy egy spanyol torpedónaszád ma Doverből nyugot felé indult.

Beyonne, április 27.

Madridból érkezett jelentés szerint 4 pánczéloshajóból és 3 torpedozuzóhajóból álló spanyol hajóraj tegnap utnak indult. Ugy hiszik, hogy a hajóraj az Egyesült-Államok legfontosabb északi kikötőit fogja bombáznai. Egy másik hajóraj alakulóban van Cadixban.

Key-West, április 27.

A „Detroit” amerikai csirkálóhajó elfogta a „Bolivar” spanyol hajót.

Madrid, április 27.

Barcelonából jelentik, hogy a hajótulajdonosok ottani egyesülete a kormányhoz tiltakozást nyújtott be az Amerika által elkövetett tengeri rablások ellen és azt kéri, hogy Franciaország képviselője követeljen Washingtonban elégtételt.

A Philippini szigetekről.

Madrid, április 27.

Manilla parancsnokló tábornoka táviratilag jelentette, hogy a hajórajjal kivezett a tengerre, hogy állást foglaljon és az ellenséget bevárja. Megerősítést nyer az a hír, hogy egy amerikai csirkáló hajó elfogott egy spanyol gőzhajót.

Madrid, április 27.

Manillából jelentik hivatalosan, hogy az ilo-ilo kormányzó értesítése szerint a „Saranaz” amerikai fregattát, amely befutott az ottani kikötőbe, az „Elcano” spanyol ágyú-naszád elfogta. A fregattán 1640 tonna kőszén volt. A távirat hozzáteszi, hogy az amerikai hajóraj eddig még nem mutatkozott, de minden pillanatban várják. A spanyol hajóraj kész az amerikaiak fogadására.

Orosz-spanyol szövetség.

Madrid, április 27.

A „Heraldo” távirata szerint Oroszország ugyanabban a támogatásban részesítené Spanyolországot, mint aminőben az Egyesült-Államok részesülnének Anglia részéről. Arra az esetre tehát, ha Anglia és az Egyesült-Államok között szövetség létesülne, Oroszország és Spanyolország között ugyanilyen szövetség fog létesülni.

A hatalmak közbelépése.

Páris, április 27.

A Gaulois egy német diplomatával folytatott állítólagos interviút közöl, aki úgy nyilatkozott, hogy a hatalmak Spanyolország és az Egyesült-Államok első összecsapása után a két hatalom között való ellenségeskedés megszüntetése végett közbelépnek.

Róma, április 27.

A kamara mai ülésén gróf Bonin államtitkár Lochis képviselő kérdésére kijelentette, hogy sem az Egyesült-Államok és Olaszország közt 1871-ben kötött szerződés, sem a spanyol kormány legutóbbi rendelete nem nyitja a közszenet hadi tiltott árunak, a nemzetközi közszenkereskedelem tehát nincs semmiféle veszedelemnek kitéve.

Köln, április 27.

A „Kölnische Zeitung”-nak jelentik Pétervárról: Az itteni észak-amerikai követ arról értesítette kormányát, hogy Oroszország semmiféle akadályokat sem gördít Amerika elé Spanyolországgal való ügyének lebonyolításában. Az orosz politikának egyik vezéreleve, hogy a csendes Óceánon jó egyetértésben éljen az Egyesült-Államokkal. (N. Fr. Pr.)

London, április 27.

Régi szokás szerint ma felolvasták a Cityben az angol semlegességi nyilatkozatot. Tegnap délelőtti 11 órakor kapta meg a lord-mayor, amire azonnal kifüggesztette az okmányt a Menonhouse, a Royal Exchanges és a Building Hall kapuján. Ma pedig megtörtént az ünnepélyes felolvasás, amely alkalommal B ar n a d y volt a kikiáltó, aki, régi szokás szerint, hivatalos öltözkében, parókával jelent meg. A felolvasás a szokásos mondattal: „Isten tartsa meg a királynét” — végződött. (N. Fr. Pr.)

Brest, április 27.

Az „Arduze” és „Najade” tartalék-czirkálóhajókat felszerelik, hogy a „Destaing” czirkálóhajóval az Antillákhoz menjenek.

Berlin, április 27.

A „Localanzeiger”-nek jelentik, hogy Amerika beleegyezett abba, hogy a Behring-szorosban való halászás ügyét választott bíróság döntésére bizza. Ez az elhatározás elismerés akar lenni Angliának a spanyol-amerikai háborúban tanúsított magatartásáért. Anglia ugyanis Portugálra is bizonyos nyomást gyakorolt oly irányban, hogy még ez is semleges a háború alatt és a spanyol hajóhadat kényszerítse arra, hogy St-Vincenből elinduljon.

Hajók harca.

London, április 27.

Key-Westen keresztül érkezett jelentés szerint két spanyol gőzhajónak sikerült az ostromzár-vonalon áthatolnia. Két amerikai monitor elfogott két goelettet, amelyek szénnel voltak megrakva, de aztán újra szabadon bocsátották mindkettőt, mert kiderült, hogy német hajók. A „Ligeras” spanyol ágyúnaszád Matanzas közelében a „Cushing” amerikai torpedozuzóval találkozott. A „Cushing” rálőtt a „Ligeras”-ra, amely erre tíz lövéssel felelt. A „Cushing” megsérült, de elmenekülhetett. Masso tábornok benszüllött-csapatot szervez az amerikaiak ellen.

A legújabb háború.

New-York, április 27.

A „New-York Herald”-nak Panamából érkezett jelentése szerint a háború Nicaragua és Costa-Rica között elkerülhetetlen. Iglesias tábornok tisztelt kíséretében Ponta-Arenasban hajóra szállott, hogy Nicaragua határára menjen, ott a csapatok élére álljon és Santos Zelaya, Nicaragua elnöke ellen megindítsa a hadimüveletet.

TÁVIRATOK.

A kelet-ázsiai kérdés.

London, április 27. Amint a Reuter-ügynökség Pekingből jelenti, Japán azt kívánta és Kína hozzájárulását még is nyerte, hogy Fukien tartományt, amely Formosával szemben fekszik, ne engedje át idegen hatalomnak.

London, április 27. A Reuter-ügynökség jelenti Yokohamából: Itomijója kereskedelemügyi miniszter lemondását elfogadták. Utódjává K a m c k a van kiszemelve.

Berlin, április 27. A birodalmi gyűlés mai ülésén B ü l o w államtitkár Vei-Hai-Veit illetőleg a következőket mondta:

Mi nem léptünk megállapodásra Angliával és örvendek, hogy mint Anglia jóindulatának bizonyosságát konstatálhatom, hogy az angol kormány önként oly nyilatkozatot tett, amely biztosít bennünket arról, hogy Anglia Vei-Hai-Veiből nem fog belenyulni politikai vagy gazdasági érdekszféránkba. Beszéltek Kína felosztásáról is. Az ily kezdeményezés semmiesetre sem mitőlünk indult volna ki. Mi csak arról gondoskodtunk a kellő időben, hogy ne maradjunk üres kézzel, bármí történjék is. Mi nem ó h a j t j u k, hogy felosztásra kerüljön a sor. Nem is hiszem, hogy ez egyhamar bekövetkezzék. Mi — azt hiszem, ezzel legjobb jellemzem az okokat, amelyek minket Kiao-Csauba vittek, valamint Kiao-Csau nagy jelentőségét reánk nézve — stratégiai és politikai pozíciót nyertünk Kiao-Csauban, ami biztosítja számunkra azt, hogy Kelet-Ázsia sorsának jövődből fejlődésében mi is bizonyos szerepet fogunk vinni. A német külügyi politika mint mindenütt, úgy Kelet-Ázsiában is, nyugodtan, szilárdan és békén fog haladni a maga útján. Békeháborítók nem leszünk sehol, de Hamupipókék sem. (Tetszés.)

A király-hadgyakorlatok.

Bécs, április 27. Az idei délmagyarországi király-hadgyakorlatok, amelyek Buziás környékén lesznek, hat napig fognak tartani. Ő felsége az idén is nyáron át Ischlben fog tartózkodni, ahonnan születésnapja után Bécsbe megy. Innen szeptember 1-én Ferencz Ferdinánd és Ottó főherczegekkel egyenesen Buziásra megy, ahol az alapítványi uradalmaknak tisztviselőházában fog lakni ő felsége. Ugyanott lesz a főhadiszállás is. A hadgyakorlatok befejezte után egyenesen Bécsbe megy vissza a király.

A kiegyezés.

Pága, április 27. A félhivatalos „Prager Abendblatt” a kiegyezésről a következőket írja:

A két országgyűlés elé terjesztett törvényjavaslatokat meg lehet változtatni. Ha az osztrák parlament azt találná, hogy Magyarország egyik vagy másik pontban többet nyert, mint méltányos, akkor a kiegyezési javaslat feletti vita alkalmat fog arra nyújtani, hogy javító indítványokat terjesszenek be ez ügyben. Tekintettel azonban arra, hogy a kvóta nincsen megállapítva, a kvótánál kell compensatiót nyújtania Magyarországnak, ha a vám- és kereskedelmi szövetségnél nem sikerülne a kölcsönös egyezkedésekben az egyensúlyt megteremtálni. Az a körülmény, hogy a kvótára és a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó országos határozatok egyidejűleg kerülnek a korona szentesítése alá, teljes garanciát nyújt aziránt, hogy a monarchia egyik állama sem lesz a kiegyezésnél megrövidítve.

Bielohlavek bajai.

Bécs, április 27. Az antiszemita megakarták hozzulni azt a véreséget, amelyet a kereskedelmi alkalmazottaknak vasárnapi bizottsági választásánál szenvedtek Bielohlavek képviselő egy magistrátusbeli urral házkutatást akart tartani a segédbizottságnál. Engel bizottsági tag ellenszolgált ennek és társaival Bielohlavek képviselőt, akit vasárnap itt fel is pofoztak, kidobta az ajtón. Erre ez két rendőrről jött vissza. De ezeknek is ellenállott Engel. Az igazgató jelenetek alatt bejött egy rendőrbiztos is, aki figyelmeztette Engelt, hogy neki passiva assistentiára lehet csak szorítkoznia. De ez, valamint társai kijelentették, hogy csak az erőszaknak engednek. Az eset miatt interpelláció lesz a parlamentben.

Bojceov ügye.

Szófia, április 27. A semmitűszék Bojceov és Novelics semmiségi panaszának nem adott helyet.

Olasz miniszterválasz.

Róma, április 27. Amint a „Popolo Romano” jelenti, Brin tengerészeti miniszter kifejezte abbeli szándékát, hogy egészségi okokból megvált állásától. A nevezett lap azonban megjegyzi, hogy parlamenti körökben igyekeznek őt visszatartani és hogy Rudini márkai miniszterelnöknek sürülni fog őt tárczája megtartására bírni.

HIRES.

Fiu-e vagy leány?

Bécs, április 27.

Ma a késő éjjeli órákban kapták meg a bécsi lapok Schenk tanár könyvét. A könyv 190 oldalas, egyszerű kiállítású és címlapján csak ennyi áll: *Theorie Schenk.*

62 oldalon át, bevezetés gyanánt, a kérdés eddigi irodalmát ismerteti Schenk tanár.

Schenk Virchow álláspontjára helyezkedik, amely szerint valószínűleg már az ovariumon levő petében (ova) meg van a hajlandóság az egyik vagy másik nemhez. Ezek szerint vannak ovák, melyekben túlnyomóan a férfi- és oivának, melyekben túlnyomóan a női nemre van hajlandóság, míg az ellenkező nem csak rudimentair állapotban van jelen.

Már most különböző embryologiai és biologiai teoriák alapján arra a meggyőződésre jutott Schenk, hogy ama inger módjától, amely a pete további fejlődésére hatással van, függ az, vajjon az eredetileg túlnyomó nemi hajlandóság vagy pedig a rudimentair hajlandóság viszi-e a szerepet a továbbfejlődésben. Az ingerek módja az anya táplálkozásától és testi állapotától függ.

Schenk azt mondja, hogy nem áll hatalmában, hogy ez inger módját önkényesen meghatározza; de azt állítja, hogy egy szimptomát fedezett fel, amelyből következtetni lehet arra, hogy ez az inger az anyánál minő természetű lesz.

Ez a szimptoma szerinte a normális, egészséges embareknél is előforduló cukorkiválasztás. Schenk azt állítja, hogy mindazokban az esetekben, amelyekben sikerült neki az anyáknál a cukorkiválasztást a legcsekélyebb mennyiségűre leszállítani, az anya mindig fiútszült.

Az ő törekvése tehát arra irányul, hogy az anya étkezését ugy rendezze be az esetre, ha fiút kíván, hogy a felvett táplálék teljesen megemésztessék és hogy a cukortartalom teljesen eltűnjék. Több hónapon keresztül tehát a legszigorubb étrendet kell az asszonynak betartania, ha fiút akar. Schenk azt mondja, hogy olyan asszonynak, akinek a normális étrend mellett is kevés cukorkiválasztás jelentkezik, a legnagyobb valószínűség szerint fia születik.

Schenk azt is kijelenti, hogy módjában áll ugyanezek szerint bizonyos esetekben fiugyermek születését előidézni, de arra, hogy a születendő gyermek leány legyen, arra nem tud módot.

Május 1-én új előfizetés nyílik az Országos Hirlapra; felkérjük tehát azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése a hónap végén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos kiadása fennakadjon.

Ujonan belépő előfizetőinknek szivesen megküldjük S. M. CROKER, lapunkban most folyó érdekes fejező regényének:

„A MILLIOMOS”-nak

eddig megjelent folytatásait.

Figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy a lapot a furdó-szezon alatt mindenhová — rendelkezésük szerint — szivesen utánuk küldjük, akárhányszor változtatják is tartózkodási helyüket. Csak arra kérjük, hogy velünk mindenkor a pontos címüket idejekorán — egyszerű levelezőlapon — közölni sziveskedjenek.

A főváros környékén levő nyaralókba naponta pontosan és idejekorán vitatjuk el a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 20 oldal.

— Az udvar Budapesten. A jövő hónap közepén ismét paszsgó élet lesz a budai királyi várban. Az udvar ugyanis hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik. Az eddigi megállapodások szerint 6 felsége a király május 9-én jön a fővárosba. A király itt időzése alatt több ízben csapatszemplét fog tartani, amelyre már nagyban készülődnek a budapesti helyőrség katonái.

— Frigyes főherceg és a zentai iskolagyermek. Zentai levelezőnk írja: Frigyes főherceg főudvarmesterétől a következő levél érkezett a zentai népiskolák igazgatóságához:

„Az elemi iskola tekintetes igazgatóságának, Zentán. Ó fenségeikhez Adrienne, Beatrix

és Arthur elemi tanulók aláírásával folyó évi márczius hóról kelt levél érkezett, melyben a nevezett gyermekek Natália főhercegnő ő császári és királyi fensége elhunytá alkalmával igen kedvesen fejezték ki részvétüket. Megkeresem a tekintetes igazgatóságot, hogy ezen gyermekek nevét és édes anyjuk, illetve gondviselőjük családi és vagyoni viszonyait velem röviden közölni kegyeskedjék. Pozsony, 1898. április hó. Tisztelettel. A főudvarmester: Kotz, altábornagy.

Mint értesülünk, a figyelmes apróságok Solyomos Béla volt királyi mérnök özvegyének, Mikósevíts Etelka urnónek gyermekei.

— A német császár ajándéka a szultánnak. Zimonyi levelezőnk írja: Ma utazott át városunkon gróf Perponcher, kit a német császár küldött fővadászával, Vogt-tal Konstantinápolyba. Egy hadászati czélokra kitűnően betanított gyönyörű kutyát szállítanak oda, melyet a császár Abdul-Hamidnak, a török szultánnak küld ajándékol.

— Lujza hercegnő válópöre. Mint a „Magyarország” írja, Koburg Lujza hercegnő megtette már a lépéseket válópöre megindítására. Koburg Lujza hercegnő atyja, a belga király beleegyezésével megbízott egy fővárosi ügyvédet, dr. G. E.-t, hogy az a válókeresetet nyújtsa be. Az ügyvéd a kereset beadása előtt azonban illetékes helyen puhatóldozásokat folytatott az iránt, hogy mivel királyi vérből származó fél ügyéről van szó, nem kell-e a válópört a marsallbiróság előtt megindítani. Nyomban, hogy az ügyvéd a kérdést illetékes helyen megtette, máris közbeléptek a legmagasabb tényezők, melyek tudomására adták dr. G.-nek, hogy a válókereset benyújtásával árákazzék még, mivel nem lehetetlen, hogy az ügy mégis békés uton fog elintéztetnyerni. Az ügyvéd e felszólításnak megfelelt, bár a hercegnő ragaszkodik ahhoz is, hogy a válópör beadassék és ragaszkodik ahhoz, hogy a pör ne a marsallbiróság, hanem rendes királyi törvényszék előtt induljon meg. Dr. G. E. a hercegnő válópörének érdekében ma elutazott a fővárosból, hogy újabb utasításokat kérjen. A hercegnő szigoruan ragaszkodik a válópörhöz, noha maga az ügyvédje is ismételten tett neki előterjesztést, hogy gondolja meg a dolgot.

— Wlassics legújabb levele. Abból az alkalmából, hogy a cisztercita-rend fennállásának nyolczszázados évfordulóját ünnepli, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Vajda Ödön zirczi apáthoz a következő levelet intézte:

Méltóságos és Főtisztelendő Apát ur! Szeretettel és lelkesedéssel csüggye minden intézményen, melynek a Gondviselés hazánk kulturális törekvéseiben szerepet juttatott, lelkem legőszintébb örömeivel és tiszteletével üdvözlöm a cisztercita kiváltságos szent Rendet, midőn munkában és sikereiben egyaránt gazdag múltjának nyolczadik századát lezárta, az emlékezetnek dicsőséges hálaünnepét üli.

Öt volt e derék Rend közművelődésünk első magvetői között s ott áll ma is a hatalmas tölgyl alatt, melyet nyolczszázados fejlődésében szeretettel, buzgósággal, fáradsággal és — sokszor nagy megpróbáltatások idején is — hűséggel ápolt és gondozott, méltóvá tévén magát minden magyarnak tiszteletére és hálijára.

Kegyelettel és hódolattal hajolva meg a szent alapítók és a „Carta Charitatis” annyi századokra kiható hatalmas szelleme előtt, melynek bölcs királyaink, III. Béla és Imre a művelt Nyugat népeivel majdnem egyidőben nyitottak kaput, mint a magyar kulturális kormányzat képviselője, létszeres örömmel ragadom meg e ritka szép ünnepen az alkalmat, hogy hálás elismeréssel az Eg bőséges áldását kérjem a szent Rendre, melynek a hit és a nemzetért, a népek anyagi és szellemi haladásáért, a tudományért és művészetért immár nyolcz századon át folytatott közdélméit annyi fényes eredmény, annyi nagy tett és annyi áldás koronázta s amelynek érdemei különösen a mi nemzetünk szellemi életében hervadhatatlanok.

Pogadjá Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte kifejezését Wlassics Gyula a. l.

— A vértanu emléke. Gróf Vécsey Károlynak, az aradi vértannak az özvegye tegnap Temesváron a püspöki aulában járt, ahol Dessowffy püspök távollétében Szentkálray Jenő kánonokkal értekezett és kijelentette, hogy megdicsőült ferje emlékére Aradon mauzoleumot szándékozik építeni.

— Az osztrák miniszterelnök és a Nemzeti kaszinó. A Nemzeti kaszinó választmánya tegnap este ülést tartott, amelyen báró Bánffy Dezső miniszterelnök indítványára gróf Thun Ferenc osztrák miniszterelnököt egyhangulag felvették a rendes tagok közé. A „N. Fr. Pr.” mai esti száma erről a választásról azt írja, hogy a Bánffy haragosai mindenképen megakarták akadályozni az egyhangú választást azért, mert éppen Bánffy Dezső ajánlotta tagul az osztrák miniszterelnököt. E célból több vidéki választmányi tagot levélben és táviratban felszólítottak, hogy jöjjenek fel a választmányi ülésre és fekete golyóval szavazzanak. Ezek azonban éppen gróf Thun társadalmi állása miatt oly ridegen utasították vissza e felhívást, hogy ennek következtében maguk a csiny tervezői sem jelentek meg a választmányi ülésen. — Megemlítjük itt, hogy Kossuth Ferenc felvétele felett a választmány még nem határozhatott, mert nevét csak nemrég függesztették ki a fekete táblára és a kifüggesztési határidő még nem telt le. Csak a legközelebbi választmányi ülésen döntenek Kossuth felvétele tárgyában.

— Zavargás a kenyér miatt. Bariból jelentik: Ma reggel a kenyérkérdés miatt komoly zavargások voltak. A zavargók pusztításokat vittek végbe, különösen az adó- és a rendőrhivatalban. A bankot és a város főbb pontjait katonaság tartja megszállva.

Bariból később érkezett magántávíratok szerint a tüntetésekből, amelyek a kenyér árának leszállítására irányultak, mintegy kétezren vettek részt, köztük asszonyok és gyermekek is. A tüntetők felgyújtották a vámőrök házikóit, behatoltak az adóhivatalba, elégették az iratokat, elpusztították a közkertet és összezúzták a lámpákat. A polgármester lakásába és a börtönökbe is behatoltak, de ezt a katonaság megakadályozta. Faenzában is komoly zavargások voltak tegnap a kenyérkérdés miatt.

— Egy stájer 48-as honvéd. Sopronból írják: A minap egy Oswald Ferencz nevű stadbergi (Stájerország) illetőségű ember jött Szombathelyre és a városi hatóság előtt hiteles iratokból bizonyította, hogy az 1848-diki szabadságharcot, mint magyar honvéd végigküzdötte. Oswald ma már megtört öreg ember, aki arra a hírre jött Magyarországra, hogy a magyar kormány az elszegényedett 48-as honvédeknek évi járadékot, illetve nyugdíjat ad. Ő tehát szintén folyamodni akar a nyugdíjazásért. Kérvényét be is adta az alispáni hivatalnál. Kíváncsian várják most a kormány elhatározását, hogy vajjon nyugdíjazza-e a stájer származású negyvennyolczas honvédet is.

— Szerbek áttérése. Belgrádból táviratozzák: O-Szerbiában 30 szerb község 4500 lélekszámmal a szerb vallásról áttért a katolikus vallásra. Valószínűleg az osztrák-magyar monarchia védnöksége alá bocsájtják magukat. Az egyházi szervezésre a pápa külön követet küldött O-Szerbiába.

— Mikor a kisbíró temet. Nem a félvad hotentották között történt ez az eset, hanem szent István országában. Abban az országban, amelyben, ha jól tudjuk, a keresztény hit, mint az isteni szeretet vallása urálja a sziveket és a lelkeket. Így tanultuk és így képzeljük ezt és e már szívünkbe rögzített hitünkben mégis mily kegyetlenül kiábrándít az élet. Debreczeni levelezőnk írja a következő különös esetet: Tisza-Polgáron egy Buri Kálmán nevű cigány, aki régóta különvált a törvényes hitvesétől, egy Juhon nevű cigányleánnyal élte világát. Történt, hogy ez a leányzó áldott állapotban megijedt egy biktól annyira, hogy bucsut vett a földi életől. Juhont siratta az egész cigányság, mert hiszen az öntudatlan vétkéért iszonyuan lakolt. Utóljára is azt kívánta Buri Kálmántól:

— Ha igazán szerettél, temettes el tisztes-ségesen. A pap könyörögjön érttem és ti imádkozzatok.

Igen ám, csak hogy a pap — római katolikus plébános — többszöri felhívására sem volt hajlandó szertartással eltemetni Juhont, aki szerinte különben is pokolba került és a kámtornak is megtiltotta, hogy elmenjen a temetésre. Már harmadik

nap is elkövetkezett, a cigányok szeme vörösré dagadt már a sok sírástól, a plébános közsire még sem engedett. A községi előjáróság azonban nem tűrhette, hogy a cigányleány holtteste napokon át feküdjék eltemetetlenül, a cigányleány temetésére kiküldött két hatósági személyt: a kisbírót és a hitest. Az egyablakos, nádas ház udvarán összegyűlt a falu népe. Ripacsos képű asszonyok kihozták az udvarra az egyszerű fakoporsót. Ráborult sirva-riva Buri Kálmán. Erre a hitest előmondta az éneket, a kisbíró a néppel együtt utána énekelt. Igen egyszerű ének volt ez, mivel sokan nem tudták a szöveget, csak a bánatos dallamot fújták olyan keservesen, hogy az ereszek alatt mind elnémultak a madarak. Majd a kisbíró a koporsó elé állva, így szólt:

A halálban mindenkinek megbocsátunk, a kártevőnek és az ellenségnek is. Ez pedig csak egy szerencsétlen, mindenkitől elhagyott leány volt. Az ő sorsa inkább szánalmat keltsen a szívetekben, jó emberek ez asszonyok. És könyörgjünk a jó Istenhez, hogy szegény Juhonak adjon csöndes nyugodalmat.

— Ámen! Ámen! — hangzott minden oldalról.

A cigányok ezután elővették a szárazfájukat és olyan hangokat csaltak ki belőlük, hogy megpuhult volna a legkeményebb szív is. Mikor a menet elhaladt a plébániahivatal előtt, a főtisztelendő ur épen délutáni álmát aludta. A kapu előtt egy nagy kutya kegyetlenül ugatott...

— Az Unio ötven-éves évfordulója. Kolozsvár városa még februárban elhatározta, hogy megünnepli a magyar hazának a Királyhágó által elválasztott két része egyesítésének 50-ik évfordulóját. Ez ünnep május 30-án, pünkösd másodnapján lesz. Az ünnepség tárgyának tegnap délután Kolozsvárott Albach Géza 48-as főhadnagy, királyi tanácsos, polgármester elnöklése alatt szakbizottsági értekezlet volt. Az értekezlet eredménye, hogy Kolozsvár hivatalosan megünnepli az 50 éves forduló. Meghívják az ünnepre a főrendiházat, képviselőházat, az összes törvényhatóságokat. Az ünnep hajnali zenével kezdődik, 9 órakor a főtéri templomban isteni tiszteltet lesz; azután a „Redoute” nagy termében, hol 50 év előtt az erdélyi országgyűlés az uniót kimondotta, diszkozyűlést tartanak. A diszkozyűlést Beldy Ákos főispán fogja megnyitni, emlékbeszéd tartására Hegedűs Sándor országgyűlési képviselőt kéri fel. Este kivilágítás lesz. Kunszky István, az országos történelmi ereklyemúzeum öre bejelentette, hogy az ereklyemúzeum az unióra vonatkozó ereklyékből, emlékekből a redoutuban kiállítás rendez az ünnep napján.

— Lovagias ügyek Bécsben. Megirtuk, hogy az osztrák képviselőház egyik legutóbbi ülésén Pechka a haladópartú képviselő erősen megsértette dr. Podlopný prágai polgármestert és ennek a fiát. Azt mondotta ugyanis, hogy a polgármester fia volt tulajdonképpen az oka a prágai zavargásoknak, mert ő a járó-kelőket revolverrel fenyegette. Mint most Bécsből táviratozzák, a prágai polgármester fia két segédjével, Deverau tüzérezrednaggal és Hannus huszárhadnaggal Prágából Bécsbe érkezett, hogy Pechkától apja nevében is elégtételt kérjen. Pechka segédei, dr. Gross és Herbst képviselők, kijelentették, hogy a kivívás szokásos határideje már letelt e hónap 21-én s így Pechkanak nincs oka a kivívást elfogadni. A tényállásról jegyzőkönyvet vettek fel s ezzel az ügyet elintézték. — Egy másik lovagias ügyet is valószínűleg fegyver nélkül intéznek el. Udrazal ifjuscse képviselő ugyanis dr. Pommer képviselőtől kért elégtételt azért, mert Pommer állítólag azt kiáltotta neki, hogy „a tiszták hazudnak.” A tárgyalás közben azonban kitűnt, hogy ez a közbeiktetés nem Pommeről, hanem Resel szociáldemokrata képviselőtől ered. A szociáldemokraták pedig nem vereszenek.

— Halálozások. Fitos Ferencz gyógyszerésznek, született Wéber Margit, április 28-án, életének 27-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Nagy-Károlyban. — Bóloszási Belsőzy Emil magyar főerdőtanácsos e hónap 26-án Budapesten meghalt. — Dr. Raics Miklós nyugalmazott kártábi bíró e hónap 27-én 54 éves korában meg-

halt. Temetése a görög-keleti szerb szertartás szerint április 28-án lesz a soroksári-utca 8. számú gyászházából, ahonnan a kerépesi-utcai temetőbe viszik. — Idősb székási Sacellary György, székási Sacellary Mihály belügyminiszeri osztálytanácsos atyja, tegnap este 7 órakor életének 74-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunyt 30 éven át volt a székes fővárosnak bizottsági tagja, 40 éven át pedig a budapesti görög és macedon-oláh hitközségnek főgondnoka, a belvárosi polgári kör igazgatósági tagja, a görög királyi Krisztus-rend lovagja. A holdogulást e hónap 28-án délután 4 órakor temetik.

— Kémkedő angol yacht. Brestből táviratozzák: Néhány nap előtt a Conquète tengeri felügyelője azt jelentette a prefekturának, hogy a blancs-sablous-i öbölben egy angol yacht uszkál, melynek nincsen lobogója, sem neve vagy száma és rendkívül gyanúsán viselkedik. Az altengernagy, Fournier, azonnal az öbölbe sietett, de az angol yacht jónak látta horgonyait felszedni. A Conquète-on, ahol a yacht megjelenése nagy izgalmat keltett, azt hiszik, hogy az angol hajó kémizolátókat teljesített, de mivel a tengerészeti hatóságok nem érték tetten, nem tehetek mást, mint hogy a tengerpartnak ezt a részét erős felügyelet alatt tartják és az esetről a tengerészeti miniszternek jelentést tettek. A blancs-sablous-i öböl a Conquète közelében fekszik és az egyetlen alkalmas pont, ahol egy ellenséges hajóraj a partra szállhatna, mert a szűk kikötőn keresztül nem lehet Brestet megközelíteni. A gyanús yacht, úgy látszik, hiába forgolódott az öbölben, bár a lapok elég naivak az egész világnak székürtlöni, hogy a blancs-sablous-i öböl alkalmas egy ellenséges hajóraj kikötésére. Az idegen hatalmaknak nem kell majd kémeiket tartani, ami ugyanis nagyon költséges dolog és néha kellemetlenséggel is jár, mert hisz a francia lapok az egész világnak referálnak a bresti kikötő gyenge pontjairól. A nagyhatalmak előfizetnek majd a „Petit Journal”-ra és ezzel mindent meg fognak tudni.

— Mozognak az anarchisták. Charles Simon, a francia szenátus főtitkára — mint Párisból táviratozzák — tegnap a következő levelet kapta:

Simon E. urnak, a szenátus főtitkárának.

Május 23-án levegőbe fog röpködni a Luxembourg-palota. Erről akartam értesíteni.

Egy ifju Vaillant.

Simon átadta a levelet az Odeon-negyed rendőrbiztosának, aki szigorú vizsgálatot indított.

— Egy magyar történettudós halála. Knauz Ferdinand pozsonyi római katolikus nagyprépost, a jeles történettudós és a magyar tudományos akadémia tagja, ma hatvanhét éves korában Pozsonyban meghalt. Knauz 1831-ben Ó-Budán született. Pappá 1854-ben szentelték fel. 1860-ban az esztergomi érsekség zsegekönyvtárosává és levéltárosává nevezték ki, 1869-ben nagyszombati konzisztoriális ülnök, 1871-ben pozsonyi nagyprépost, 1878-ban szegedi apát, 1890-ben pedig scardonei püspök lett. A tudós főpap fiatal korában szépirodalommal foglalkozott, de 1856. óta teljesen történelmi tanulmányainak szentelte magát. Emé érdemeiért a magyar tudományos akadémia tagjává választotta még. Legnevezetesebb munkái: „Az országgyűlés és az országgyűlés története 1445—1452 (Pest: 1859). Az esztergomi főegyháznak okmánytára. A magyar nyelv története az egyház és hazában. (Esztergom 1870.) A pozsonyi káptalan kéziratjai. (Esztergom 1870.) Ezekon kívül még számos történelmi és egyházi munkája van. A főpap halála nagy részvétet keltett Pozsonyban, ahol két és fél évig mint nagyprépost általános tiszteletben részesült.

— Sétányok. Lőcsei tudósítónk írja a következő rémtörténetet: Wengleresik Mária tinjves és Panyik Katalin tizenkét éves cselédeleány gondjaira bízta egy csecsemőt. A gonosz leányok az ártatlan gyermeket palinkával lejtatták s mikor már jó sokáig gyönyörködtek annak végdőlésében, akkor megfojtották. A két szörnyet elfogták és a csendőrök előtt minden habozás nélkül bevallották tettüket.

— A szerbi Kaba Hajdu-Sarándon — mint debreczeni levelezőnk írja — Lovas Imre, egy garáda természetű ifju, irigységből meggyilkolta öccsét, Andrást. Vasárnap a két testvér együtt iszogott a korcsmában, hol Imre ismét zenebonánál kezdett, amiért Andrást szemrehányással illette. Ez

volt veszte, mert a felingerült Imre, mikor hazatért a korcsmából, Andrást testvérét, ki már nyugodtan szendergett az istállóban, ásóval fején és teste több részén annyira összevagdalta, hogy a szerencsétlen testvér életéhez nincs semmi remény.

— Gyilkosság önvédelemből. Sajó-Hidvégen Kárpi Máriát mindenki összeférhetetlen, gonosz természetű asszonynak ismerte. Vasárnap a község házában nagy lármát csapott, amiért egy munkanélküli testvérét eltolonczolták. Hazamenet találkozott Takács Józseffel, aki elrendelte volt a testvére eltolonczolását. Mikor ezt meglátta, kést rántott az asszony és dühösen Takácsra vetette magát, hogy leszurja. Takács ekkor önvédelemből karót ragadott meg és úgy ütötte meg támadóját, hogy az nemsokára meghalt. Az önvédelemből gyilkossá lett Takács iránt általános a részvét.

— Nemzetközi szállítványok. A budapesti Aden és Hirsch nemzetközi szállítványozó cég — mint értesülünk — összekötötésbe lépett a Németországban már közel negyedszáz év óta fennálló Spiero József szállítványozó céggel és ennek telepein, Berlinben, Liposében, Hamburgban, Königsbergben képviselőket létesített. Tudunkkal ez az első magyar szállítványozó cég, mely a mai önálló forgalmi politikának megfelelően, függetlenül a bécsi piacztól kíséri meg rendezni a nemzetközi áruforgalom ügyét.

— A börzespekuláció áldozata. Sok szerencsétlenséget okozott már a börzespekuláció. Ma is szaporodott az áldozatok száma egygyel. Horovitz Lipót, a fővárosi pénzvilág egyik ismert alakja az áldozat. A spekuláció — amint lapunk más helyén részletesen elmondjuk — tönkre jutatta és ő ezért akart megválni az élettől. Tegnap este a tőzsdezárlat után haza sietett és otthon is maradt. Mintha semmi gondja nem lett volna, úgy beszélgetett. Hogy az öngyilkossággal foglalkozik, senki se gondolta. Ma reggel szokatlan korán kelt. Meg se reggelizett és elisietett hazulról. Hetedfél óra tájban már a Ferencz József-téren látták. Sétált egy darabig, azután be ment a hidő alá a rakodó partra és beleugrott a vízbe. Matróz, rendőr mindig sok van ezen a tájékon, ezek észrevették a dolgot és Horovitz Lipót néhány pillanat múlva a szárazon volt. Kocsiba ültették és mire a mentők jöttek, már otthon volt az Andrássy-ut 12. száma alatt levő lakásán. A hír gyorsan terjedt el nem csak a fővárosban, hanem a külföldön is. Berlinből az értéktőzsdén, különösen a déli tőzsde alatt, egymást érték a telefon- és távirati kérdézőkérdeések. Ott annak is híre járt, hogy az egész budapesti gabonátözsdét bezárták, mert valamennyi ágens fizetésképtelenné lett. Ezalatt pedig Horovitz Lipót pompás lakásán kézről-kézre adták a kilineset. A pénzvilág kiválóságai seregestül látogatták késő estig, amikor állapota már jobbra fordult.

— Villamos gázcsillárokat ajánlja Csillágyás részvénytársaság Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés Zuglói közúti vasúttal.)

— Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, cimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon

Kivégzés Belgrádban.

Belgrád, április 28.

Izgalmas napja volt április 23-dika Belgrád lakosságának. Ezen a napon végezték ki a Brkics hajduk bandájának egyik legveszedelmesebb tagját, a hírhedt Mitrovics-Dimitrijevit Zaivajment, akit a bíróság tizennégy emberölésben és rablásban mondott bűnösnek és ezért agyonlövésre ítélte.

Látványosságra készült tehát a szerb főváros. Már kora reggel talpon volt a lakosság aprajánagyja és a szép, derült időben egész karaván indult a Belgrád mellett levő Karaburna-domb felé, ahol a kivégzés történt. Több mint tízezer ember állta körül a dombot és a rendőrség és a nagyszámú katonaság a végtelen sokaságban csak nehezen tudta fentartani a rendet. És aki a szerb népet ismeri, az nem csodálkozhatik emez óriási érdeklődés felett. A szerb nép előtt nem háborúzó látványosság a kivégzés, a szerbek rendszerint maguk vesznek maguknak elégtételt — az ököljog alapján. Ismerik ők a fegyveres elítélteket

is, csak hogy tanukra és holmi párbajformáltságokra nincs szükségük. Csupán a legbonyolultabb ügyekben fordulnak ők a bírósághoz.

A kivégzés tehát olyan látványosság Belgrádban, mint a bikaviadal Madridban.

A kivégzés színhelyén több behantolt és fűvel még be nem nőtt dombocskák mellett frissen felsórt gödör van. A halálraítéltek sírhelyei ezek.

Végre hosszú várakozás után zugó morajlás hangzik fel. A delikvenst hozzák.

Lovas rendőrök törnek utat a tömegben és ez nem kis fáradságukba kerül. A rendőrök után lassan halad előre egy kocsi. Ebben ül halálápadtan a bűnös, mellette egy pópa és vele szemben két csendőr foglal helyet. Az elítéltet a nyitott gödör mellé állítják és a lelkész mély csendben sokáig imádkozik. Majd újból felolvassák a halálos ítéletet. És ekkor Dimitrejevics, a halálra ítéltsé vány szólani kezd.

Keservesen panaszkodott, hogy ő rabolt ugyan, de embert nem ölt és ártatlanul kell meghalnia.

A kesergés azonban többé nem segít rajta. A gödörbe állítják és egy oszlophoz kötik. A szeméit nem engedi bekötni és könyes arcán a kétségbeesés és félelem jelei láthatók. Vele szemben alig három lépésnyire négy csendőr áll fel s egy melléjük osztott tiszt vezényszavára az elítélte irányozsák fegyvereket. A tiszt suhint a kardjával, négy fegyver durran el egyszerre és a bűnös holtan összeesik. Még kétszer lőnek rá, majd végül szerb szokás szerint még egy „kegyelemlovás” hangzik el.

A kivégzés után az egész emberáradat a gödör felé indult. Óriási tolongás támadt és a rendőrség képtelen volt továbbra is fentartani a rendet. Több ember megsérült, akárcsak egy budapesti szociálista tüntetésnél. Egy csendőr egy újságrónak két ujját vágta le és hogy még hány sebestülés történt, arról a szerb lapok nem adnak hírt.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Sigrid Arnoldson. Az Operaház vendégművésznője e hónap 30-án, szombaton, lép fel először „Mignon” czimzerepében. Mignon ezuttal részben új szerezpesszel kerül színre, amennyiben Philinet Blätterbauer Gizella, Friedrichet Kaczér Margit, Meister Vilmost Arányi, Lothariot Takáts énekli. A vendégművésznő másodszor május 3-án, kedden, lép fel a „Tévedt nő” czimzerepében; harmadszor „Romeo és Juliá”-ban énekli Julia szerepét, ezuttal nálunk először.

* A Népszínház délutáni előadása. A Népszínházban a délutáni előadások ez ideig október elejétől április végeig tartottak; a népszínházi hitossága azonban az új igazgatónak megengedte, hogy az év egész folyamata alatt tarthasson ilyen előadásokat. Tekintettel a tanuló-iffúságra, Verő György hazafias látványossága, az „1848. Hadak útja” fog néhányszor vasárnap délután színre kerülni.

* A két tascó. A Népszínház legközelebbi vjdonsága Decourcelle látványos szimnűve „A két tascó” lesz. A darabból a színpadi próbák már javában folynak s az új díszletek és gépezetek elkészítéséhez is hozzáfogtak. Ha a színpadon folyó csatorna gépezetével idejében el tudnak készülni úgy a premiere május első napjaiban lesz.

* Dalosok millennáris emléke. Az országos daláregylet több tagegylet óhajára elhatározta, hogy a millennáris dalünnep emlékére az összes részvevő egyesületeknek zászlószalagot készített, melynek nemzetiszínű selymére a nagy dalosünnep dátumát hímézik. A szalagokat az egyesület aradi ünnepélyén adják át a tagegyleteknek, mikor az országos egylet 30 éves fennállását fogja ünnepelni.

* Monstre-hangverseny. A budai dalárda választmánya legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy június első napjain jótekonyczélú monstre-hangversenyt rendez két más fővárosi dalegyület közreműködésével. A hangverseny a szünidei gyermektelep-egyesületnek fog jövedelmezni és körülbelül 300 dalos fog benne közreműködni. A próbák Bellovics Imre karnagy vezetése mellett már folynak.

* Duse Portugáliában. Duse Eleonora a múlt napokban Portugáliában szerepelt. Hat estén át Lisszabonban, három estén át pedig Oportóban játszott. A bevétel esténként 15—18.000 frank volt. Duse most Madridban játszik, négyszer lépve föl a Teatro Realban.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Kisfaludy-társaság. Nagy közönség előtt tartotta ma délután felolvasó ülését a Kisfaludy-társaság Gyulai Pál elnöklése alatt.

Elsőnek Somló Sándor lépett a felolvasó asztalhoz. Székfoglalójául legujabb pályanyertes ragédiájának, a „Szerlem”-nek első felvonását választotta. A felolvasást követő éljenzés elhangzattával Gyulai Pál a következő kis beszéddel üdvözölte Somlót, mint a társaság új rendes tagját:

„Alapszabályaink 20-ik szakasza értelmében van szerencsém átnyújtani önnek tagsági oklevelét. Önt a drámai költészet terén kifejtett buzgó munkásságáért választotta tagjának társaságunk, mely Kisfaludy Károly nevét viseli, a magyar dráma-irodalom megalapítójául. Kisfaludy halála óta nem egy költő és kritikus hirdette elméletben és gyakorlatban hol a költői, hol a színi hatás elvét és a költői hatás a lyra és retorika tultengésévé vált, a színi pedig színpadi mesterkedéssé. Csak egy jogos hatás van: a drámai, mely teljesen összeolvassza a költői és színi hatás elemeit. Törekedjék ön is, tisztelt tagtárs, ez eszmény felé és kövesse siker munkásságát. Még egyszer üdvözlöm önt a Kisfaludy-társaság nevében.”

Ezzel átnyújtotta a tagsági oklevelet Somlónak. Hegedűs István olvasta fel ezután „Kisded hajlék” című szép költeményét.

A program piéce de resistance-a, Ágai Adolf felolvasása volt. Ágai, mit olvasóink már tőle magától tudják, husz esztendő óta szedegeti össze azokat a kedves, naiv leveleket, amelyek hozzá, mint a „Kis lap” szerkesztőjéhez érkeztek. Csak azokat gyűjtötte csokorba, amelyek a gyermeki lélek igaz, őszinte megnyilatkozásai. Az elragadóan bájos levelek természetesen roppant hatást és derűtséget keltettek.

Épen most közli az „Országos Hirlap” az olvasók nagy gyönyörűségére.

Vikár Béla felolvasása az idő előrehaladottsága miatt a jövő ülésre maradt.

FŐVÁROS.

(A Dreher-palota kisajátítása.) A királyi kuria ma döntött abban a kisajátítási pörben, amely a székes főváros és a Kossuth Lajos-utczában levő Dreher-féle palota tulajdonosa, Dreher Antal között folyt. A telket négyszögölenként ezer forintjával, összesen 609,720 forintra, a négyemeletnyi építkezést 437,400 forintra becsülte. Az épület kisajátítási árul tehát összesen egy millió 47.120 forintnyi összeget állapított meg a legfelsőbb bíróság.

(A főváros zárószámadása.) Május 15-én kellene a főváros zárószámadásának megjeleneni, de az idén is, mint minden évben, késni fog. Pedig az ideai zárószámadásnak a rendesnél jóval nagyobb a fontossága. A millennáris esztendő fogyasztási adóbevételének második felévi kimutatását és az adóciklus második esztendőjének teljes képét ebben a zárószámadásban kapjuk meg. Természetesen nagy hiba, hogy a háztartásnak ép ez a nagyfontosságú részlete meglehetősen későn jut életre. Minden finanziaális kombináció, bármire vonatkozzék is, csak a bizonytalanság, a tapogatódzás jellegét ölti fel, mert alapul nem szolgál az előző év zárószámadása, amely nélkül pedig komoly számításokat készíteni nem lehet. Régi hibája a főváros adminisztratív vezetésének, hogy minden cselekedetének az a mottója: jobb későn, mint soha. Ennek a szerencsétlen mondásnak az a következtése, hogy idejekorán nem csinálnak semmit. Az évi zárlatokat márczius-áprilisban vadássza össze a számvévőség s boldog, ha össze tudja hozni áprilisra. Akkor is folytonos toldásokat, pótlásokat végeznek, míg az összeállítást megkezd-

hetik. Persze, ha a restaneciális anyaghalmoz nem nyomná a buzgalomtól elsenyvedt urak vállát, a zárlatot hónapról-hónapra akkép készíthetnék, hogy a következő esztendő január havára csak a deczemberi hónap számadása és az egybevetés maradna. Így azután a zárószámadás megjelenhetnék márcziusra s a fővárosi háztartás már az első negyed után biztos irányt nyerne a múlt esztendő adataiból. Természetes ez a „biztos irány” némi józan megtakarítást is eredményezhetne, — ezt pedig kerülni kell. Emiatt nem sürgős a zárószámadás.

(A katolikus papok jövedelmének összeírása.) A fővárosi római katolikus papság jövedelmének összeírására alakított törvényhatósági felülvizsgáló bizottságnak ma ülése volt Helmos János polgármester elnöklése alatt. Egyházi részről az ülésre a főváros valamennyi plébánosát meghívták, de csak Bogisich Mihály várbeli, Kirschhofer Károly ó-budai és Tóthfalusy Béla erzsébetvárosi plébános jelent meg. A főváros, mint kegyur részéről: a polgármester, Lung György tanácsos, Toldy József főügyész, továbbá a királyi pénzügyigazgató helyettese vett részt az ülésen. Egész délelőtt tárgyaltak, de csak 3 plébánia tiszta jövedelmét állapították meg: a ferenczvárosiét 3288 forint 21 krajczárban, a budaváriét 3488 forint 31 krajczárban és az országúti plébániáét: 352 forint 93 krajczárban. A ferenczvárosi plébánia jövedelmének megállapításánál a bizottság a kiadások sorozatába 360 forint bérkocsi-kiadást is felvett, bár az előirt utasítás szerint ilyen kiadás figyelembe nem vehető. A bizottság azonban a Ferenczváros nagy kiterjedésére való tekintettel a kiadást megokoltak tartotta s be is sorozta a többi tétel közé.

(Közpénztárak — a bizalomhoz.) Örömmel konstataljuk, hogy az új czégért a tegnapi nappal levették a közpénztárakról. A polgármester sürgősen — másfél heti töprenkedés után — kiadta a rendeletet, hogy a számadások, a pénztárak megvizsgálások. Persze a vizsgálatra el nem készült hivatalokban éjjel-nappal lázasan dolgoznak, hogy a közelgő zárlatokat legalább most, a vizsgálat idejére, összekalapálják. Ám hát ez csak a hivatalnoki vizsga; hol késik a közpénztárakra felügyelő bizottság? A polgármester ur megint elfelejtette a régi szokást: előbb, mindenekelőtt a bizottság! A bizottság, amelyet a törvényhatósághól választanak, amely a közönség érdekeit kellene, hogy képviselje. A bizottság, amelyet fura módon mindig olyan, különben derék városatyákból választanak, akik vajmi keveset értenek a magasabb számviteli műveletekhez, de legalább a közönséget képviselik. Ez a bizottság még mindig nem adott életjelt magáról, pedig a törvény, a szabály, a forma kedvéért már rég működnie kellene.

VIDÉK.

* (Ováczló Horváth Lajosnak.) Miskolcz város képviselőtestülete tegnap Soltész Nagy Kálmán polgármester elnöklésével közgyűlést tartott. Napirend előtt az elnök polgármester örömmel jelentette, hogy Horváth Lajost, Miskolcz város számos éveken át volt képviselőjét, a város derék fiát, a király a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. E kijelentésre a közgyűlés Horváth Lajost meleg ovációban részesítette, lelkesen éljenezve a kitüntetett férfit. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a hadügyminiszter rendeletét, mely szerint a katonai loavató bizottságot Miskolczon helyezte el. Az építési bizottságot utasították az első szükséges építkezések foganatba vételére.

* (Restauráció Szegeden.) Szeged város törvényhatósági hitossága, ma délután tartott közgyűlésében, az orazágygyűlési képviselővé megválasztott László György helyébe, polgármester-helyettesnek László Gyula tanácsnokot, ennek üresedésbe jött állására pedig Bokor Pál községi bírót, a szegedi gazdasági egyesület titkárát választotta meg.

* (Alispánválasztás Máramarosban.) Máramaros vármegye mai napon tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésén, a Kutka Kálmán halálával megüresedett alispáni állásra Lator Sándor árvaszéki elnököt, dr. Mihályi János megyei főügyész

ellen, 209 szótöbbséggel választotta meg. Megválasztották továbbá árvasszéki elnökké Mihálka Pált, főszolgabírákká Mokcsay Zoltánt, Zombory Emilt és Tököli Endrét. A megválasztott tisztviselők ünneplésére a Korona és Vadászkürt helyiségeiben 300 terítéki díszebéd volt. Este a polgárság az alispán tiszteletere imponzáns fátylaszenével járta be a várost.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Brunkaláné ügye. A budapesti büntető törvényszéknél egész tengeri kigyóvá nőtte ki magát az a bűnper, mely akkor kezdődött, midőn Vasonkeőy Imre, a dúsgazdag fiatal földesur a nőülését követő napon öngyilkossá lett. Halála után Brunkala Lászlónak született Öszwald Ilona, aki a fiatal gavallérnak legénykorában jó ismerőse volt, az örökösöknek egy 15,000 és egy 5500 forintról kiállított Vasonkeőy-féle váltót mutatott be kifizetés végett. Az elhunyt özvegye hamisan nyilvánította a váltókat és panaszt emelt nemcsak Brunkaláné ellen, de a váltókat bemutató Kégl József ügyvéd és Spiegel Bernát ügynök ellen is. A törvényszék és a tábla tudvalevőleg fölmentették a vádlottakat; a kuria elítélte Brunkalánét három évi, Spiegel harmadfél évi fegyházra és Kégl Józsefet három hónapi fegyházra. Az elítéltek perújításért folyamogtak s erre új vizsgálatot indítottak meg, mely jó másfél esztendeig tartott. A törvényszék ma délután Erdőgh András bíró előadása alapján kimondta, hogy a perújítás iránt előterjesztett kérelemnek nem ad helyet. Brunkaláné és társai e határozat ellen főbbezést jelentenek be.

— Bérczi kapitány sajtópere. A „Magyar Híradó” című könyvomatosságság közli, hogy Oláh sajtóügyi vizsgálóbíró ma hallgatta ki Kovács F. Sándort, a Bérczi Béla kapitány által indított sajtóperben. Kovács kijelentette, hogy az inkriminált röpiratokat ő írta s azokért a felelősséget elvállalja. Köztisztviselőként lévén szó, a vádakot a legszélesebb alapon bizonyítani kívánja, amihez törvényes joga is van. Kérte a vizsgálóbíró, hogy szerezze be a rendőrségtől a Szabó-ügyre vonatkozó 7531. és 4802. számú aktákat, továbbá a Somogyi-féle esetre vonatkozó 170. és 2325. számú ügyiratokat, ugyancsak a Tauszky-estre vonatkozó 1282. számú aktacsomót, amelyek bizonyítani fogják a Bérczi kapitány ellen felhozott vádak valóságát. Tanuit és egyéb bizonyítékait pedig az esküdszéki tárgyaláson fogja előterjeszteni, midőn a főügyészség már beadta vádlevelét.

— Ottocska Géza szabadlábbon. Schosberger Lajos sikkasztó jószágigazgatója bűnügyében befejezték a vizsgálatot s minthogy e napokban Schosberger visszavonta panaszát, a vizsgálóbíró Ottocska Géza szabadlábba helyezte.

A földesur gyilkosa.

Maült törvényt a pestvidéki büntető bíróság Juhász József vadász felett, aki földesurnak, Kégl Istvánnak fiát, Györgyöt, tavaly decemberben agyonlőtte. A végtárgyaláson Ronay Kamil bíró elnököl, a vádhatóságot Egressy Nagy László képviselte, a vádlott védője dr. Weisz Ödön ügyvéd volt.

Elsőnek a meggyilkolt fiatal ember édesatyját, Kégl Istvánt hallgatták ki. Könyezve, faldokló hangon beszélt el az esetet.

— A múlt év decemberében történt. Vendégeket vártunk a vasutról. Fiam kiment, hogy befogasson. Ekkor lövést hallott s lóra ülve, a lövés iránya felé ellovagolt. Én nem tudtam elmeneteléről. Vendégeink megérkeztek s fiam még mindig nem volt otthon. Délután 5 óra tájban vezették be a szobába. Sáppadt volt, alig állott a lábán. Mindjárt ágyat kért és lefeküdt. Azt hittam eleinte, hogy tréfál, csak később tudtam meg a szomorú valót, hogy megölték.

— Nem szólott semmit a szerencsésen?

— „Meglőttek atyám, nem érem meg a reggelt.” Aztán orvosok jöttek. Azok írták, de nem használt semmit. Szegény fiam másnap este meghalt.

— Nem kérdezte tőle, hogyan történt a baj?
— Anyira le voltam verve, hogy nem igen mentem elébe, hogy ne lássam fájdalmam. Csak emnyit mondott: „Én nem bántottam azt az embert. Mikor megfordultam lovammal, éreztem, hogy rámlott.”

— A járásbíró mikor hallgatta ki a fiát?

— Még aznap este. De én nem voltam jelen kihallgatásnál.

— Eszméleténél volt-e?

— Igen, egész halála előtt tíz perczig. Én vigasztaltam, bátorítottam: meggyógyulsz fiam! Kihavered, mint a macska, ezt a kis sérétet!

— Kíván-e kártérítést?

— Nem! szót könyvek között Kégl István.

Dr. Szikszay orvosszakértő felolvasta a bonczjegyzőkönyvet, mely 39 sérét-sebet konstatált az elhunyt testén. A halál okául belső elvérzést mond.

Juhász József vádlottat hallgatta ki ezután az elnök. Ócsai születésű, 22 éves, római katolikus vallású, nőtlen, napszámos, kihágásért 8 napi elzárással volt büntetve.

— Figyelmeztetem magát. Juhász, hogy őszinte, igaz vallomást tegyen. Ugy mondja el az esetet, ahogy történt.

— Mostohaatyám puskáját magamhoz véve, nyulászni indultam. Sokáig ügylegtem, mikor egyszerre megláttam felém jönni egy lovas. Erre szaladni kezdtem. Félttem, hogy bajom lesz, a miért a tilosban vadásztam...

— Na és hogy történt tovább?

— A lovas ur utánam jött. Haltot kajátott rám s felszólított, hogy menjek vele a majorba. Nem megyek! — mondtam s a puskámat balkezemből jobb kezembe csaptam át. Erre a lovas ur megfordult lovával, én is megfordultam. Puskám ekkor véletlenül elsült.

— Véletlenül? Hisz a vizsgálóbíró előtt nem így mondotta! És a fiatal Kégl ur se így mondotta el, egy haldokló ember csak igazat mond pedig. Miért hazudik most?

— Én nem öltem meg szándékkal. Ugy sült el a puskám, hogy nem tudok róla.

— Igazat beszéljen, tegyen töredelmes vallomást. Tagadása nem használ semmit, hisz a vizsgálóbíró előtt mindent beismert.

— Csak azért mondtam ott, mert az írők mondotta, hogy úgy valljak, mikor a vizsgálóbíró ur kiment a szobából.

— Mit csinált Kégl ur, mikor meglőtte?

— Én nem tudom. Nem néztem rá, hanem elszaladtam az erdőbe. Azt se tudtam, hogy meglőttem. Csak most tudom.

— Miért mondotta akkor a mostohaatyjának, mikor hazament: Nagy bajom történt, elsült a puskám! És miért szökött el hazulról? És miért ásta el a puskát?

— Mert félttem a csendőröktől, hogy megbüntetnek, amiért puska volt nálam.

A vádlott konokul tagadott mindvégig.

Dr. Weisz Ödön védő is intézett hozzá néhány kérdést, erre azután véget ért a vallomás.

A tanukra került a sor. Sztahl J. fegyverkovács megvizsgálván az orvvadász fegyverét, kijelentette, hogy a fegyver ravasza jó, a rendszerél nehezebben jár, magától el nem szalhatott.

Spojmolics István polgáriakolai igazgató s Baráth Kálmán honvéd-százados, akik a kastélyban időztek, mikor Kégl Györgyöt behozták, csak kiegészítették az apa vallomását. A kezelő-orvosokat is kihallgatta a törvényszék, valamint a vádlott nevelőatyját, Mihálovics Lászlót, akinek Juhász nyomában az eset után elmondta, hogy meglőtte a földesur fiát.

A bizonyító eljárás véget ért. Egressy Nagy László ügyész elmondta vádbeszédét; a védőügyvéd is igyekezett érvényesíteni az enyhítő körülményeket.

A törvényszék rövid tanácskozás után Juhász Józsefet szándékos emberölés büntetésében bűnösnek mondta s tizenhárom évi fegyházra ítélte.

Hetvenkilencz vádlott.

A szabolcsi szoczialisták bűnperében ma folytatták a végtárgyalást. Elsőnek V. a. s. Andrást hallgatták ki. Elmondta annak a diadalmenetnek a történetét, amelyet Karászból rendeztek Kisvárdára.

Idősebb Papi Lászlótól azt kérdezi az elnök:

— Mit kiáltott maga a járásbírósnál volt Fried Aurélnak?

Papi: Semmit.

Az elnök: Tanuk vannak rá, hogy maga azt kiáltotta: „Te vagy az oka annak, hogy azt a három fiut becstették. Gyere csak, gyere, majd elhuzom a nótádat!”

Iványi vádlott szemébe mondja, hogy azt kiáltotta, amiket az elnök mondott.

— Hazudik, vágja oda idősebb Papi.

Gres János előadja, hogy Kaczur Mihály költötte fel álmából azzal, hogy „János, kelj fel, mert mennek Kisvárdára!”

Az elnök: Azt mondta talán, hogy menni kell?

Gres: Nem azt mondta.

Az elnöknek intő szavai, hogy szálljanak magokba és az igazat adják elő, nem használnak, a vádlottak megmaradnak tagadásuk mellett.

Gres István szintén nem akar tudni arról a párthatározatról, amelynek a hatása alatt mentek be tömegesen Kisvárdára.

Az elnök: Ki szölitotta fel magát, hogy menjen be Kisvárdára?

Gres: Senki sem.

Kardos Ferencz visszavonja a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ott ugyanis azt vallotta, hogy mindnyájan felszólítottak, hogy menni kell Kisvárdára, most pedig azt mondja, hogy a piaczon állott, amikor látta, hogy többen mennek és úgy csatlakozott hozzájuk.

Az elnök: Volt bot magoknál?

Kardos: Mindegyikünkknél volt pácizka.

Ekkor sorba felállanak a már kihallgatott vádlottak és egynehány kivételével mind azt állítják, hogy nem volt bot egyikükknél sem.

Felmutatják a bűnjelként lefoglalt hosszú, vastag, kampós-botokat, amelyek a vádlottaknál csak pácizka-számba mennek.

Ifj. Papi László után egy öreg öszfűrű embert hallgattak ki: Rác András, aki szintén tagad.

Molnár Mihály vallja, hogy Gres István és Kaczurják mentek hozzá és azt mondták: „Ménjünk, na! Erre én is mentem.”

Az elnök: Hát hogy érthette maga ebből a két szóból, hogy most Kisvárdára kell menni.

Molnár: Kérem, ha más megyen, én is megyek. Meg aztán beszéltek is róla, hogy be-megyünk.

Az elnök: Anárásra érkezéttük találkoztak valakivel?

Molnár: Schauferttel, aki azt mondta, hogy ne igyunk palinkát.

Sinka József után Kaczur Mihályt hallgatták ki, aki azt mondja, hogy azért ment, mert hallotta, hogy mennél többen mennek, annál jobb lesz.

Balogh István, egyik tagja a kezeslevelet átnyújtó küldöttségnek azt mondja, hogy nem tud arról, ami kívül történt, mert ő bent volt a járásbírósnál.

Szanár László, Dudás Mihály, Vári János és Ragály Miklós vallomásai jelentéktelenek.

Iványi János azt mondja, hogy Kaczurják volt nála és hívta, hogy menjen Kisvárdára; ő elment, mert attól félt, hogy baja lesz, ha nem megy.

Fábián Mihály vitte be szekeren Schaufert Jánost, Iványi Istvánt és másokat. Fábiánnak akadt egy kis ügyes-bajos dolga és azt ment elintézni. A tömegben nem volt jelen és senkisé látták kö-zöttük.

Pataki János után G. Kaczur Jánost hallgatta ki a törvényszék. Azt mondja, hogy az utcán állott és nem ment be a bíróság épületébe.

A tárgyalást holnap folytatják.

SPORT.

+ Evezős egyesületek gyűlése. A Magyar evezős egyesület országos szövetségéhez tartozó egyesületek évi rendes közgyűlését Csik Imre elnöklése alatt tegnap tartották meg. Az évi jelentés szerint a szövetség Budapesten és Szegeden, a szövetségi egyesület élénk részvétele mellett, két nyilvános versenyt rendezett. A Magyarország bajnokságáért tartott versenyt Szandtner Béla, a Nemzeti hajóegylet tagja; a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter által 1894-ben alapított államdíjat a Neptun budapesti evezős-egylet négyes csoportja; a Tiszai Regatta-Szövetség által felajánlott vándordíjat pedig a „Maros” Aradi evezős-egyletnek mult évben legyőzött négyes csoportja nyerte meg. A tisztújításon a szövetség elnökévé egyhangulag dr. Bedő Albert, nyugalmazott magyar királyi államtitkárt, országgyűlési képviselőt választották meg. Az igazgatóság tagjaivá lettek: Csik Imre (Nemzet), Gerenday Béla (Athleta csónakda), dr. Hausser Adorján és dr. Perger Ferencz (Neptun), dr. Petz István (Hunnia), dr. Tedesco Lajos (Duna), Mihákovics Tivadar (Győr), Rónay Jenő (Becskekerek), Kovács S. Aladár (Temesvár), Péterffy Zoltán (Pozsony), Ujj József (Szeged) és Vásárhelyi Béla (Maros, Arad). A szövetség elhatározta, hogy június 29-én Szegeden és július 3-án Budapesten nemzetközi regattát rendez.

+ Zászlós. Luczenbacher Miklós eddig ötödik háromévese, Zászlós, a tegnapi győzelmével az elsőrangú lovak közé sorakozott. A hatalmas Fenécsikó klasszikus versenyekben is eminens szerepet fog játszani.

+ Esetleges osztalékok. A Bálvány-handicaphoz győzelem esetén a következő osztalékokat fizette volna a totalisateur: 5:16 Brigand, 25 Kopé, 41 Csintalan, 42 Duna, 50 Hipp-Hipp-Hurrah, 60 Ignác és 84 Zofe.

+ A „kétezer guinea.” Newmarketből táviratozzák, hogy ott ma futották az angol derby előpróbáját, a „Kétezer guineát” (1600 méter), mely a következő eredménnyel végződött: Első mr. W. Johnstone 3 éves pej ménje Disraeli (lovagolta J. Loates), második Wantage, harmadik a favorit Ninas. A győztes ló az előzetes fogadásokban hatszoros pénzzel szerepelt.

A bécsi lóversenyek.

(Kilencedik nap.)

Holnap a Freudenuban jó sportra van kilátás. Ekkor futják a Fenék-versenyt, amelyben néhány kiváló hároméves fog az idősebb Czigánylegénygel megmérkőzni. Bármily nagy ellenfél is a tavaly oly kiváló formát mutatott Henckel-ló, mégis alig hiszszük, hogy olyan kiváló háromévesekkel szemben, mint Crampon és Hebe, győzelmet arathasson. A valószínű indulók e versenyben a következők:

Hebe	lovagolja	Wilton.
Cousine	„	Adams.
Pressburg	„	Gilchrist.
Kopé (kétes)	„	—
Crampon (két.)	„	Park.
Duna (kétes)	„	—
Czigánylegény	„	Grimshaw
Pavolin	„	Hyams.

Az említettek közül kétségtelenül Crampon bír legtöbb eséllyel. Utolsó perczben arról értesültünk, hogy indulása nagyon kétes, így tehát eszik a kombinációból. Hebe az idén már megmutatta, hogy első-klasszis három éves. Pavolin a Kisbér-versenyben megverte ugyan, de ezt a futamot nem tartjuk realinak, mert akkor a kanczát rossz taktikával lovagolták. Azt hiszszük tehát, hogy a Fenék-versenyből

Hebe

fog győztesként kikerülni.

A többi futamokat illetőleg tipjeinkre hivatkozunk:

- I. Sorgenkind—Aldomás—Orchel.
- II. Duna—Maltzer—Sylvester.
- III. Hebe—Pavolin.
- IV. Futár—Vollgeur.
- V. Jura—Vajjon.
- VI. Verbung—Old Jack Dickleson.
- VII. Kárpát—Billitz.

NYILTTÉR.

Gerbeaud Pavillon Royal-ja.
Megnyitás ma.
 Naponta déjeuner, diner, goûter, souper.
 Vonás-zene délutáni 5 órától kezdve.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Hamburg, április 27. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 800.50. Az irányzat lanyha.

New-York, április 27. (C. T. B.)

	április 27.	április 26.
	cents	cents
Buza májusra	122	121 ¹ / ₂
„ júliusra	101 ⁵ / ₈	100 ⁵ / ₈
„ szeptemberre	90	89 ⁵ / ₈
Tengeri májusra	38 ³ / ₄	38 ³ / ₄

Chicago, április 27. (C. T. B.)

	április 27.	április 26.
	cents	cents
Buza májusra	121 ¹ / ₄	123
Tengeri májusra	33 ³ / ₄	33 ³ / ₄

A kiegyezés.

A kiegyezési javaslatok az érdekelt szaköröket is megszólaltatták ma. Az Országos Kereskedelmi és Iparcsarnok gyűlt ma délután értekezletre össze M a t l e k o v i c s Sándor valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt, hogy meghallgassa dr. P a p Dávidnak, az „Országos Hirlap” jeles munkatársának a kiegyezési javaslatokat tárgyaló kritikai ismeretetését. Az óriás terjedelmű anyag illetően hivatott interpretálását általános figyelemmel hallgatta a nagyszámu közönség, melynek sorai közé a tagokon kívül még a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági érdekek képviselői is hivatalosak voltak.

Dr. P a p Dávid bevezetésül a kiegyezési javaslatokat megelőző politikai küzdelmet ismerteti, mely Ausztriában részben politikai részben gazdasági természetű. Tíz év óta ugyanis megváltoztak ott a pártok, melyeknek azelőtt kiegyezés érdekében állott, most azonban a klerikálisok uralkodnak, kik a liberális Magyarország megkárosítására óhajtanák a javaslatokat felhasználni; az agráriusok védvámra törekednek, míg az anti-kapitalisztikus elemek törekvése a gyárosok, kereskedők bukásával érné el célját. E nagy ellenáramlat kétségessé teszi, vajjon megvalósulnak-e a javaslatok, mégis, miután azok behatásos tárgyalása közelebb visz bennünket a bennök felvetett fontos kérdések tisztázásához, épen nem hiábavaló velők foglalkozni. A javaslatokat a tartalmukban kidomborodó három fő jellemvonás három nagy csoportra osztja, a vámszövetség, a bank és valuta, valamint a fogyasztási adók érdekei szerint.

A vámszövetségi kérdésekben főképp mezőgazdasági érdekeink érintnek. Épen ezért csak röviden szól a szabadság és áruminta ügyéről 1903. év végeig új vámtarifa adandó; ez csak mezőgazdasági szempontból szolgálja Magyarországot, míg az iparban rekompenzálja Ausztriát. A petrolsumra vonatkozó fontos intézkedések után, a vasúti kérdéseket ismerteti, melyekkel szintén inkább agrárius érdekeink érintnek. E mezőgazdasági érdekek szempontjából a vámszövetségre vonatkozólag előadó a következő tanulságos mérleget állapítja meg: 1. Az őrési forgalom megszüntetése a magyar malomiparra áldozat. 2. A tiroli vám kérdése a másik hiba a mezőgazdaság szempontjából; némi eredmény, hogy 1903-ig rendezendők, tehát csak formai megoldás rejlik a javaslatokban. Harmadik félsiker a mezőgazdasági szeszfőzők jutalma, mely főképp a galicziai szeszfőzőknek szolgál majd előnyére. Ezek mellett határozott, tiszta sikere a javaslatoknak az állategészségügyre vonatkozó, amilyen idáig nem volt. Továbbá tiszta eredmény a vámtarifa emelése, az állat- és kiviteli díjazás befolyásolásával, végül siker a vámszövetség maga. Bár a vámszö-

vetség esetleges bukását e szerint veszteségnek noha nem a legnagyobb tartja, mégis a nagyobb veszteség inkább Ausztriát érné azzal. Éppen ezért kell már most azon lennünk, hogy az események bennünket készületlenül ne találjanak. A kiegyezés valószínűtlenné válása is, hogy mily módon érzetetheti hatását, erre jellemző példának hozza fel a sziléziai kis szövöttelek hanyatló sorsát.

A kiegyezési javaslatok második nagy csoportja a bank- és valutakérdésekkel foglalkozik. A készfizetések szándékolt felvételéhez kettő szükséges: az osztrák-magyar bank ércalapjának erősítése és a forgalomban levő bankjegyek bevonása. A bankadósság után a papirpénzről szólva megemlíti, hogy a 312 millióból 200 millió már be lévően váltva, 112 millió lesz még beváltandó. A készfizetésekhez segít még az a javaslat, mely elrendeli 1899. január 1-től a koronaértékben való kötelező számítását. De még nincs rendezve az ezüstforintosok sorsa; még meg nem állapítható, hogy a készfizetések felvétele mikor történjék. Az olasz valuta rendezéséből merített tapasztalatokat is ismerteti alaposan e tárgynál. Az osztrák-magyar bank új statutumai lényeges garanciát nyújtanak arra nézve, hogy Magyarország érdekei jövőben minden irányban kielégíttetnek. Az új statutumok két irányban tartalmaznak fontos intézkedéseket. A szervezeti változások célja a teljes paritás megvalósítása, amely szerint a magyarországi igazgatóság a bécsihez hasonló hatáskörrel fog birni. A gazdasági téren paritás a kamat egyenlőségében és abban áll majd, hogy a bank hasznában mindkét fél oly mértékben részesül, amennyire hozzájárul a bank hasznához. A privilegiumnak ára a 15¹/₂ milliónak leírása a bankadósságból, továbbá, hogy a részvényeseknek csak négy százalékra van kizárólagos joguk, az azon felül elért nyereségben osztozik az állam.

A fogyasztási adókra vonatkozik a kiegyezési javaslatok harmadik sorozata. Eddig a szesznel szeszadót és szeszfogyasztási adót fizetünk (30 + 35, ezután 60), ez a dupla adózási rendszer meg fog szűnni; így egyféle lesz a söradó is, de már itt tényleges adófelemelés — 25 krajczár is lesz. A magyar szeszkontingens is leszálítottatik. A cukoradó mai tétele fenmarad. A fogyasztási adók körébe sorolva, már állambáztartási érdekű, hogy a fogyasztási adót tényleg a fogyasztók fizetik majd s így megszűnik a cukornál, valamint szesznel eddig e tekintetben fennállott visszasság, amennyiben a 94-iki törvénnyel a szeszre megállapított elszámolást, jelen javaslat a sürre és cukorra is kiterjeszti. Ezen átutalási rendszer financiai előnyei nem jelentik annak államgazdasági hasznát is.

Összegezve tehát a kiegyezési javaslatokról mondottakat, arra az eredményre jut dr. Pap Dávid, hogy ezekből nyereség Magyarországra: az átutalási eljárás kiterjesztése, a kiviteli jutalmak igazságos rendezése, a bankügy rendezése. Összesen tehát 5¹/₂ millió nyereségünk leszén, melyből 5 millió tulajdonképen ezután elmaradó veszteség, ¹/₂ millió pedig valóságos nyereség.

A javaslatot nagy terjedelménél fogva, csak a legfontosabb vonásaiban vázolhatván, kéri a tárgyalagos hozzászólást.

Általános éljenzéssel jutalmazta a közönség a tanulságos előadást, melyet zajos tapsok között köszönt meg az elnöklő Matlekovics Sándor.

Ipar és kereskedelem.

Olasz cukortermelés. Olaszország újabban nagy erőlködést fejt ki, hogy az idegen és első sorban osztrák-magyar nyerscukorbehozatalt saját — jelenleg minimális — termelése kiterjesztésével feleslegessé tegye. A cukoripar meghonosítása tárgyában folytatott kísérletek Olaszországban kedvező eredményt szolgáltatván, állami támogatással most történt az első elhatározó lépés, ugyanis Genuában 4 millió lira alaptőkével részvénytársaságot alapítottak a repaczkorgyárak felállítására.

Anglia kereskedelmi szerződését. Mint Londonból jelentik, az alsóház mai ülésén Balfour kijelentette, hogy Németország és Belgium annak idején már megtették a lépéseket a

kereskedelmi szerződések meghosszabbítása iránt. Anglia késznek nyilatkozott az egyezkedésre a legtöbb kedvezményben való részesülés alapján a gyarmatok csatlakozási jogának fontartásával, de kijelentette, hogy semmi körülmények közt sem egyezhetik bele a fennálló szerződések 7. és 15. cikkelyeinek megújításába, amelyek a német és belga áruknak a brit gyarmatokon ugyanolyan elbánást biztosítanak.

Országos Iparegyesület. Az egyesület végrehajtó-bizottsága döntött már az egyesület ideai erempályázata dolgában. A negyven pályázó közül, a bírálati jelentések alapján, tizennyolcra ítélte a bizottság jutalomra érdemesnek s ezek egy aranyérmét, 14 ezüst és 7 bronzérmét kapnak. Ezeket kivül 19 munkásérmét és több ösztöndíjat is megítéltek. Gelléri Mór igazgató bemutatta a bizottságnak Lukács Béla kiállítási kormánybiztos levelét, amelyben arról értesíti az egyesületet, hogy a párisi kiállítás magyar osztályának felszerelő- és díszítő-munkáit — az egyesület kívánásának megfelelően — lehetőleg magyar iparosokkal fogja végezteni. A bizottság ez értesítést örömmel vette tudomásul. Végül a bizottság jóváhagyta az évi jelentésnek az igazgató által bemutatott tervezetét és megállapította a május 15-én tartandó közgyűlés tárgyszorozatát.

A kamárai választások. A budapesti kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi osztályának újjáválasztása alkalmából a főváros kereskedelmi testületei, nevezetesen a „Pesti Llyod-Társaság”, a „Pesti polgári kereskedelmi testület”, a „Magyar kereskedelmi csarnok”, a „VII. kerületi Készletvárosi kör”, a „Pesti nagykereskedők és nagyiparosok társulata”, a „Fővárosi szatócsok, kereskedők és italmérok társulata” az „I. budapesti fővárosi kis- és középkereskedők köre”, a „Budai kereskedelmi társulat”, az „Országos kereskedelmi és iparcarnok”, a „Budapesti I—III. kerületi szatócs-társulat”, a „Fűszerkereskedők egyesülete” és a „Fővárosi kereskedők egyesülete” közös bizottságot alkottak avégből, hogy a kamara kereskedelmi osztályának választását egyöntetűen készítsék elő. Ezen bizottság megalakulván, elnökökké J e l l i n e k Henriket, K o h n Gábort és T s c h ö g l i Henriket választották. A nevezett testületek közös kijelölő-bizottságot alkottak.

A betegsegélyező pénztárak. A hazai kerületi betegsegélyező-pénztárak központi bizottsága ma ülést tartott, amelyen dr. Matlekovits Sándor elnök mindenekelőtt bejelentette, hogy a központi bizottság által már letárgyalt és elfogadott felterjesztéseket a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtották. Ezután elhatározta a központi bizottság, hogy felterjesztést intéz a szakminiszterhez a betegsegélyezési törvény módosítása iránt és megjelöli azokat az általános irányelveket, melyek szerint a törvény módosítandó volna. A felterjesztésben hangsúlyozandó, hogy az itt felsoroltak csak általános alapelvek, melyek szerint a törvény módosítása kívánatos. Kéri azonban a központi bizottság a minisztert, hogy akkor, amikor a törvény módosításával foglalkozni fog, a módosítás részleteire nézve hallgassa meg a pénztárakat, illetve a központi bizottságot. Tárgyalták ezután a betegsegélyező-pénztárak számának korlátozása tárgyában tett indítványt, amelyet elfogadtak. A pénztárak között más pénztár területein megbetegedett tagjaik gyógykezelésére céljából is szükséges kölcsönösség megállapítása tárgyában elhatározza a bizottság, hogy újabb körlevelet bocsát ki, melyben a még nem csatlakozott kerületi pénztárakat az Országos Iparegyesülethez való belépésre felszólítja, kimondván, hogy csakis a csatlakozott pénztárak között létesíthető a kölcsönösség. A körlevél a kölcsönösségre vonatkozó tervezet kidolgozásának Sz o n t a g h Jenőhöz bízta meg. Ez ügyek elintézése után a központi bizottság még abban állapodott meg, hogy legközelebbi ülésében a kölcsönösség kérdésével, esetleg a betegápolási alapokról szóló törvényjavaslattal és a pénztárak részéről felterjesztendő netaláni pénztárakkal és óhajokkal fog foglalkozni.

Kőbányai sertésplaccz, április 27. Magyar előrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57—58 krajczárig. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 56—57 krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 61—62 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59½ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 57½—59 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 53½—59 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 58—58½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57½—58 krajczárig. Sertéslelészám: 1898. április 25. napján volt készlet 33.580 drb., április 26-án felhajtott 365 drb., április 26-án elszállítottat 344 darab, április 27-ére maradt készletben 33.601 darab. A hizott sertés tulajdonjogát változtatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, április 27. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. április 26-án érkezett 150 drb. Készlet 451 darab, összes felhajtás 601 drb. Elszállítottat budapesti fogyasztásra 356 drb. elszállítatlan maradt 245 drb. Napi árak: 120—180 kilós 55—59 kr., 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 57—59 krajczár, öreg nehéz 54—55 kr., m'acz 37—45 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti sovány-sertésvásár, április 27. (Pfeiffer Jakab és fia jelentése.) Jegyzéseink: Sertésvásáron átlag: 80—120 klgig 54—56 kr., 120—160 klgig 53—56 kr., 160—200 klgig 52—54 kr., sertésvásáron át nem ment 80—120 klgig 40—42 kr., 120—160 klgig 40—42 kr., 160—200 klgig 42—48 kr. Az üzlet igen lanyha, vevők tartózkodók. Kőbányára szállítva 3 krral többet fizetnek.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, április 27.

Sápadt, kétségbeesett arczok, paroxizmusig fokozott izgatottság, fülkietítő ordítózás és életveszélyes tolongás: ez volt ma reggel a budapesti gabonatözsde külső képe. Öngyilkosság, inszolvenzia, tönkrejutás: ezek és hasonló jelszavak hallatszottak abban a valóságos tohuwabohuban, amely a csarnokban döhöngött.

Hogy mindjárt a végén kezdjük, kijelenthetjük, hogy nem történt semmi! Sem inszolvenzia, sem öngyilkosság, sem tönkrejutásról nem kell ma beszámolnunk és reméljük, hogy a jövőben sem.

Sorrendben referálva az eseményekről, valami definiálhatatlan explosiv anyag volt ma a levegőben, amely arra készítette a tözsdelátogatókat, hogy szokatlanul korán, már kilenc órákor keressék fel a csarnokot, amely az utolsó napokban oly sok leirhatatlan szcczénának volt tanuja.

Itt azonban azt a kellemetlen tapasztalatot tették a tözsderek, hogy a szó szoros értelmében „nem volt számukra hely” a tözsdén, olyannyira túltömve volt az már idegen látogatókkal. Nincs az a nemzetiség, foglalkozás, felekezet Magyarországon, amely ma ott nem volt képviselve és a tözsdetárogatók kénytelenek voltak deputációt menesztetni a tanács-hoz, kérve a látogatójegyek kiadásának rögtöni beszüntetését. Egyenesen a fővárosi egészségügyi hatóság figyelmét hívjuk fel ama botrányos állapotra, amely az utolsó hetekben a túlszűfolt gabonacsarnokban észlelhető. Nem hisszük, hogy a gályarabokat kényszerítenék ily atmoszférában óra hosszát mozogni, ha ugyan mozgásról szó lehet. Itt csak egy rendszabály képzelhető és pedig a látogatójegyek kiadásának azonnali és teljes beszüntetése. Senki idegennek ott keresni valója nincsen!

Szükségesnek mutatkozott azonban egy másik intézkedés is. Az évek óta nem használt ügynöki korlátot ismét felelevenítették, azaz a gazdasági titkárság kijelentette, hogy a korláton belül csakis az ügynökök tartózkodhatnak, míg a czégek képviselőinek a korláton kívül kell maradniuk. Természetesen örömmel helyezkedtek el a tagok ilyformán és megindulhatott volna a forgalom.

Ekkor jött a Jóhír: egy reszkető, artikulatlan hang elküldte magát: Horovitz Lajos inszolvens! Mint derült égből a villámcsapásnak, oly hatása volt a vészkiáltásnak. Az első percokban siri esőnd volt a csarnokban, a tömegnek elállt a szava, hogy aztán hatványozottabb szeszvedélylyel törjön ki. Igazán elismerésre méltó hidegvérűségről tanuskodik, hogy e válságos pillanatban Mitzy M. B. tözsdelátogatónak az a helyes ötlete támadt, hogy felugorva egy asztalra, kijelentette, miként ebben a kritikus órában a forgalom megkezdése valóságos katasztrófát idézhet elő a kereskedők zöménél és annál fogva déli tizenkét óráig semmi körülmények között üzletet kötni nem szabad. Szívből jött az az általános éjzenés és helyeslés, amely e szavakat kísérte.

És tényleg közel volt a veszély, hogy piacunk alapjában megrázkódtatást szenved. Mert egy kell valami a dolog, hogy Horovitz bukását amaz eladók képezték, az.elyeket főleg május-juniusi buzában saját számlájára fogantatosított. E határidő tegnap az utótözsdén 15 forinton forgott. Ha tehát egyszerre megkezdődnek az executiv fedezések, oly kárusok kerülnek felszínre, amelyek — hogy

sokat ne mondjunk — további fizetésektelenségekkel jártak volna.

Ez imminens veszély tehát el volt hártva. Kitudódott azután nemsokára, hogy az inszolvens csakugyan igen korrekt módon viselkedett. Tudva azt, hogy insufficienzájának nyilvánosságra kerülése kiszámíthatatlan következményekkel járhat, ő maga fedezte az utolsó napokban kötezeit, úgy, hogy ma — és ez az első eset a tözsdetelenségek krónikájában — teljesen „sima” engagementje volt, azaz ép annyi gabonát vett, mint amennyit eladott.

A dolgok ily állapotánál a tözsdetárogatók, P o l a k o v i t s Mátvás indítványára egy annak elnöklése alatt és Varga Emil, Schöffner Bodog, Kobrák Mór és Gardé Henrik tagokból álló lebonyolító bizottságot választottak, amelynek feladata volt kipuhatolni a statust, megállapítani a liquidációs árfolyamokat, amelyek alapján az összes köteéseket regulálják és minden félnek új „kezet” adnak.

Ezzel a dolog meritumban el volt intézve, mindenki körülbelül tisztában volt azzal, hogy mennyit veszíthet az inszolvensnél és mindenki tudta — és az a fődolog — hogy magára az üzletkonjunkturára az esetnek semminemű befolyása nem lesz.

Most következett az újabb, ezuttal örvendetes mozzanat.

Délután 3 órákor kijelentette a leszámoló bizottság, hogy a következő liquidációs, árfolyamokat állapították meg:

május—juniusi buza	14.50 frt
szeptemberi buza	11.20 „
május—juniusi tengeri	6.20 „
julius—augusztusi tengeri	6.22 „
szeptemberi rozs	8.50 „
szeptemberi zab	6.15 „

Kihirdették továbbá, hogy a fizetésektelen Horovitz passzívái 201,000 frtot, aktívái 131,000 forintot tesznek, hogy tehát a tömegből mintegy 65 százalék fedezve van és kijelentették végül, hogy a hiányzó 35 százalékot a helybeli Schreiber D. fiaik cözg fizeti úgy, hogy senki egy fillérrel sem károsodik.

Megtudták egytural, hogy Horovitz öngyilkossági kísérletét sikerült megbiusítani és így tehát van kilátás arra, hogy az ügynöki testület e szimpatikus tagját legközelebb ismét a csarnokban üdvözölhetik. A kínos intermezzo teljes megelégedésre el van intézve. Azt az egy tanulságot meríthették a tözsdelátogatók, hogy az általános kötelező liquidáció meghonosítását már nem lehet elodázní.

Ami a tulajdonképeni üzletet illeti, úgy lát-szik mégis csak igazuk lesz azoknak, akik azt mondják, hogy mindennek megvan a maga határa. Ma határozottan reakciós nap volt, hogy mi lesz holnap, azt senki sem tudja.

A május—juniusi buza 15 forintról leszállt 14 frtra. Ugyan ki csudálkozik ezen, hiszen 14 frt még mindig 2×7 forint, pedig tavaly ilyenkor csak 7 frt volt e határidő ára. A szeptemberi buza 40 krajczárral csökkent és 10 forint 96 krajczáron zárul. A tengeri, rozs és zab-határidők árai csak mintegy 10—15 krajczárral csökkentek.

A készáru üzletben alig volt forgalom, buza iránt ma kevés vételkedv nyilvánult. Az árak fennmaradtak, vagy egy negyed forinttal csökkentek. Pontosan ezt nem lehet meghatározni.

A háborúról ma persze nem beszéltek, mindazonáltal némi megnyugvást keltett Lee, volt hannai főkonzul kijelentése, hogy a háboru alig tart majd tovább két hétnél.

A délelőtti külföldi jelentéseket sem méltatták figyelemre, pedig Amerikában a májusi határidő 5 cents-sel emelkedett. (Ma, szerán, fél cents-sel olcsóbb kúrzusokkal kezdődött a forgalom.) Délután Liverpool 2 pence-cel, Páris 80 centimes-mel olcsóbb, London, Berlin alig tartott árat jelzett.

A „Bradstreets” bealése szerint az amerikai buzakészlet 3,996,000 bushellel, a tengeri állomány 3,061,000 bushellel apadt.

Beza.

Alig 5000 métermáza buza került eladásra. Az árak nem tartották fenn a tegnapi nivót.

Előfordult eladások búzában.

Table with columns: Mennyiség számban, ó vagy u, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ért, közp. vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: Faj, Mennyiség számban, ó vagy u, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ért, közp. vagy 3 óra.

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi kőraktárakban 110.000 métermázsza buza és 61.000 métermázsza liszt, a nyugotiban 14502 métermázsza buza és 547 métermázsza liszt. A Silosban 4000 métermázsza buza.

Határidőüzlet búzában: Mindkét határidő egyenlegként jelentékenyen olcsóbbodott.

Előfordult határidőkötések búzában.

Table with columns: Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déli tőzsde, kezdet, forgalom, zárt.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Dél tőzsde zárata, Leszámlált árfolyamok.

Rozs.

Készárúüzlet. Rozs üzletellen volt.

Előfordult eladások rozsbán.

Table with columns: mennyiség számban, ó vagy u, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ért, közp. vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Table with columns: ó vagy u, faj, hektoliterenkénti súly, 100 kilogramm kézpénz ára.

Raktárállomány: A kőraktárban 24400 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 399 métermázsza.

Határidőüzlet rozsbán: Kevés forgalom volt rozsbán.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Table with columns: Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déli tőzsde, kezdet, forgalom, zárt.

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Table with columns: Határidő, Dél tőzsde zárata, Leszámlált árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab, árpa, tengeri forgalom nélkül maradt.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, ó vagy u, faj, hektoliterenkénti súly, 100 kg. kézpénz.

Raktárállomány takarmányfélékben: A kőraktárakban 7400 métermázsza árpa, 5800 métermázsza zab, 14.700 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 215 métermázsza zab, 24 métermázsza tengeri. A Silosban 6000 métermázsza tengeri.

gati pályaudvarban 215 métermázsza zab, 24 métermázsza tengeri. A Silosban 6000 métermázsza tengeri.

Határidőüzlet. Tengeriben és zabban szintén lanyha volt az irányzat.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, Határidő, Dél- és déli tőzsde, Déli tőzsde, kezdet, forgalom, zárt.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Ár, határidő, déli tőzsde zárata, Leszámlált árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi április hó 25. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett a kőraktárakban eljegyzett gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihatalnál eljegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, Értékelt, Elszállított, helyi forgalomban, belföldi forgalomban.

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszkivétel céljából való behozatalra előj. mennyiség mérték, Az árú megnevezése, A visszkivételre előjegyezett mennyiség mérték.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, április 27.

A nyugati tőzsdék szilárd hangulata megélénkítette a forgalmat nálunk is. A reggeli vásárlásokat többnyire fedezési célból eszközölték; de délben, midőn Berlinből is magasabb árfolyamok érkeztek és a nemzetközi papirokat külföldi tőzsdék számára kezdtek keresni, vélemény is támadt mellettük és a vásárlások mind busásabbak lettek. Hitel, osztrák államvasut és a jelzálogbank különösen keresettek voltak. Fontos jelenségnek tekintették azt is, hogy a malomok iránt ma nyilvánult hosszú idő óta először nagyobb érdeklődés. A kiválóbb malmok legtöbbjét gyakran hallottuk emlegetni a forgalomban, különösen a Viktoriát, Lujzát, Erzsébetet és Concordiát. Ez mindenesetre a termés iránt keletkezett remények befolyása alatt történt. Ugyanez az ok szilárdíthatta meg a magyar hitelbank részvényeit is, melyeknek ára föltűnően gyorsan emelkedett — a nap folyamában egész 5 forinttal. Az utótőzsdén élénk forgalom mellett érték el az árak a mai legmagasabb színvonalat és csak zárt előtt mérséklődtek ismét egy-egy forinttal. És e csökkenés dacára is tetemes az árfolyam az egész vonalon.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 372.60—373.50, Jelzálogbank 248.50—250.75, Leszámlító bank 250.50—250.75, Osztrák hitelrészvény 351.50—352.75, Osztrák-magyar államvasut 344.60—345.20, Közuti vaspálya 386.25—388, Rimamurányi 252.50—253, Drasche 895—900, Salgótarjáni közszállás 610—613.

Dél- és déli tőzsde: Osztr. hitelrészv. 352.40, Magyar hitelrészv. 373.25, Aranyjárdék 120.70, Koronajárdék 99.50, Leszámlító bank 250.25, Jelzálogbank 250.75, Rimamurányi 252.75, Osztrák-magyar államvasut 349.75, Ipar- és kereskedelmi bank 102.50, Déli vasut 72.75, Közuti vasut 387.75, Villamos vasut 269.25.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1393—1395, Salgótarjáni 611—615, Közuti vasut 387.50—389, Villamos vasut 269.25—270, Magyar hitelrészvény 373—375.25, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 102.50, Magyar jelzálogbank 250.25—251, Magyar leszámlító bank 250.25—250.75, Rimamurányi 252.50—252.75, Osztrák hitelrészvény 352.15—353.20, Osztrák-magyar államvasut 344.60—345.50, Magyar jeg- és viszontbiztosító részvénytársaság 120—123, Konkordia-malom 270—280, Erzsébet-malom 286—288, Lujza-malom 160—166, Viktória-malom 128, Drasche téglagyár 895.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényeken holnapra 2.50—3.— forint, 8 napra 5.50—6.50 forint, május utójára 11—12 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámlító bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsde magasabb berlini jegyzésekre szilárd maradt. Osztrák hitelrészvény 353.20—354.20—353.10, magyar hitelrészvény 375.25—377.75—376.50, leszámlító bank 251.25—251.50, osztrák-magyar államvasut 345.25—346.25—345.25 forinton kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámlító bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, április 27. Termények továbbra is szilárd irányzatot követtek és valamennyi ezek ára emelkedett. Prima vásári árú 65.50—65.50 forint, 3 darabos szalonna 55 forint 50 krajczár. Szilva. Szerbiai szokvány-árú 12.95 forinton és 100 darabos 14.20—14.50 forinton adatott el. Szilvaiz szilárd.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kilogrammonként, Pénz, Árú.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, április 27. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi csendes, árak csökkentek. Halban lanyha, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk. Tojásnál csendes, árak szilárdak. Zöldség-nél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszerek-nél csendes. Időjárás: derült, enyhe. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi czikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Marhabús hátulja I. 50—56 frt, II. 44—50 frt. Birkabús hátulja I. 36—40 frt, II. 28—36 frt. Borjúbús hátulja I. 56—60 frt, II. 45—50 frt. Sertésbús elsőrendű 65—66 frt, vidéki 53—50 frt. (Mindem 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 60.0—65.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.50—1.20 frt. Lud hizott kilón-

kint 48—50 kr. — Különfélék: Tojás 1 láda (1440 db) 23.5—29.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00—5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 3.00—5.00 frt. Lenese m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—50 frt, II. 10—30 frt. Vaj közöns. kilónként 95—1.00 frt. Vaj-tész kilónként 1.10—1.25 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 3.00—3.60 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.20—3.60 frt. — Halak: Harsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—1.0 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Bécs, április 27. Kontingentált szesz kész áruban 20.— frttól 20.50 frtig. Nyugodt.

Berlin, április 27. Szesz helyben 53.30 márka — 21.39 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenként a 10,000 litereszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Stettin, április 27. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 53.40 márka = 31.45 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Boroszlo, április 27. Szesz (50-es) pr. áprilisra 71.90 márka = 42.35 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 52.20 márka = 30.75 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, április 27. Szesz áprilisra 25.25 márka = 14.87 frt; ápril-májusra 25.25 márka = 14.87 frt; május-júniusra 25.25 márka = 14.87 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 forint.

Páris, április 27. Szesz folyó óra 48.50 frk = 25.65 frt; májusra 48.— frk = 25.38 frt; májustól 4 óra 47.50 frk = 25.12 frt; 4 utolsó óra 43.50 frk = 23.01 frt. Az árak 10,000 liter százálekonként 1/4% leszámitással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Cukor.

Prága, április 27. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Ázonnali szállításra 12.62 frt, okt.—decz. szállításra 12.72 forint.

Hamburg, április 27. Nyers cukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.32 márka, májusi szállításra 9.37 márka, augusztusi szállításra 9.62 márka. Irányzat tartva.

Páris, április 27. Nyers cukor (88 fok) kész áru 30.—30.50 frk, fehér cukor áprilisra 33.1/2 frank, májusra 33.1/2 frk, 4 óra máj-tól 33.1/2, 4 óra okt.-tól 31.50 frk. Finomított készáru 103.50—104 frank.

London, április 27. Jávacsukor 11 1/4 shilling, nyugodt.

Olajok.

Páris, április 27. Repceolaj folyó óra 56.50 frk (= 26.68 frt); májusra 56.75 frk (= 26.80 frt); 4 óra májustól 57.25 frk (= 27.04 frt); 4 utolsó óra 53.— frk. (= 27.40 frt). Árak 100 kilónként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, április 27. Repceolaj helyben 52.— márka (= 30.63 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Köln, április 27. Repceolaj májusra (horóval) 57.— márka (= 33.57 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Petroleum.

Hamburg, április 27. Petroleum helyben 5.35 márka = 3.15 frt.

Antwerpen, április 27. Petroleum fin. helyben 16.1/2 frank = 7.69 frt.

Bréma, április 27. Petroleum fin. helyben 5.45 márka = 3.21 frt.

Newyork, április 27. Petroleum fin. 70 Abel-Test. Newyorkban 5.60 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.55 cents; United Pipe Line Certificated áprilisra 71.—; nyers petroleum áprilisra 6.25 cents.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, április 27. Eleintén az árak emelkedtek a magasabb newyorki jegyzések hatása alatt. Utóbb azonban gyengülés állott be. Kötöttet: buza tavaszra 15.50—15.40 forinton, buza május-júniusra 14.70—14.65 forinton, buza őszre 11.50—11.24 forinton, rozs tavaszra 10.75 forinton, rozs őszre 8.75 forinton, zab tavaszra 7.98 forinton, zab május-júniusra 7.83 forinton, zab őszre 6.50 forinton, tengeri május-júniusra 6.50—6.46—6.43 forinton, tengeri jul.-augusztusra 6.75—6.61 forinton.

Hivatalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 15.35—15.45, május-júniusra 14.58—14.60, őszre 11.21—11.23, rozs tavaszra 10.70—10.80, őszre 8.60—8.70, tengeri május-júniusra 6.44—6.46, július-augusztusra 6.65—6.58, zab tavaszra 7.97—7.99, május-júniusra 7.82—7.84, őszre 6.45—6.55 forinton.

Boroszlo, április 27. Buza helyben 22.70 márka (= 13.37 frt) sárga. Buza helyben 22.60 márka (= 13.31 frt). Rozs helyben 18.80 márka (= 9.90 frt). Zab helyben 16.70 márka (= 9.84 frt). Tengeri helyben 13.— márka (= 7.66 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Hamburg, április 27. Buza holsteini 235—245 márká (= 13.95—14.43 frt). Rozs meklenburgi 170—180 márká (= 10.1—10.60 frt). Rozs orosz 133—134 márká (= 7.83—7.89 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.90 frt.

Páris, április 27. (Mégnyitás.) Buza folyó óra 32.60 frank (= 15.55 frt). Buza májusra 32.60 frank (= 15.55 frt). Buza július-aug.-ra 31.40 frank (= 14.99 frt). Buza májustól 4 óra 30.25 frank (= 14.43 frt). Rozs folyó óra 20.50 frank (= 9.78 frt). Rozs májusra 21.— frank (= 10.01 frt). Rozs július-aug.-ra 20.25 frank (= 9.66 frt). Rozs májustól 4 óra 18.40 frank (= 8.78 frt). Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, április 27. A mai tőzsdén szilárd irányzat uralkodott és az árfolyamok ismét emelkedtek. Különösen vasipari részvények javultak, továbbá Länderbank, Tramway és magyar bankrészvények. Utóbb realizációk behatása alatt az árfolyamok gyengültek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 351.75—352.75, Anglo-bank 156—156.50, Unio-bank 295.25, Magyar jelzálogbank 249.50—251, Magyar hitelrészvény 372.25—373.75, Osztrák-magyar államvasut 344.50—345.25, Déli vasut 72.75—73, Tramway 507—508, Prágai vasipar 748.50—748.50, Alphei bánya 158.25—159.60, Rimamurányi 252.25—253.25, Fegyvergyár 310—311.50, Magyar aranyjárdék 120.70, Magyar koronajárdék 99.10, Török sorsjegy 58.80—57, Német márka 58.86.

Délután 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 352.50, Magyar hitelrészvény 378.—, Länderbank 232.—, Osztrák-magyar államvasut 344.75, Déli vasut 72.75, Alphei bánya 159.40, Rimamurányi 253.—, Májusi járadék 101.75, Török sorsjegy 58.75.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.25, Magyar hitelrészvény 374.50, Anglo-bank 156.—, Bankverein 263.—, Union-bank 295.—, Länderbank 231.35, Osztrák-magyar államvasut 345.50, Déli vasut 72.75, Elbevolgyi vasut 254.75, Kazaknyugoti vasut 242.—, Török dohányrészvény 127.—, Rimamurányi 252.50, Alphei bánya 159.80, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajárdék 99.10, Török sorsjegy 58.70, Német márka 58.86.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.60, Magyar koronajárdék 99.15, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.40, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.35, Magyar hitelrészvény 376.50, Magyar nyereségyölcsön sorsjegy 160.50, Kaasa-oderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 1390.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.30, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 250.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 253.—, 4.2% papírjárdék 101.85, 4.2% ezüstjárdék 101.75, Osztrák aranyjárdék 121.75, Osztrák koronajárdék 101.55, 1860. sorsjegyek 143.50, 1864. sorsjegyek 195.50, Osztrák hitelsorsjegyek 205.—, Osztrák hitelrészvény 354.—, Angol-osztrák bank 156.50, Unio-bank 296.—, Bécsi Bankverein 263.50, Osztrák Länderbank 231.—, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 345.75, Déli vasut 72.75, Elbevolgyi vasut 254.75, Dunagőzhajózási részvény 447.—, Alphei bányarészvény 160.30, Dohányrészvény 128.50, 20 frankos 9.55 1/2, Cászári királyi vart arany 5.70, Londoni váltóár 120.80, Német bankváltó 58.82, Az irányzat szilárd.

Bécs, április 27. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 353.50, Magyar hitelrészvény 378.50, Anglo-bank 157.—, Bankver. 263.75, Union-bank 296.—, Länderb. 231.25, Osztrák-magyar államvasut 348.50, Déli vasut 73.—, Elbevolgyi vasut 255.—, Kazaknyugoti vasut 243.—, Török dohányrészvény 129.25, Rimamurányi vasut 253.75, Alphei bánya 160.90, Májusi járadék 101.85, Magyar koronajárdék 99.15, Török-sorsjegy 57.50, Német márka azonnali szállításra 58.86.

Berlin, április 27. Ezüstjárdék 101.50, Osztr. aranyjárdék 103.—, Magyar aranyjárdék 102.30, Magyar koronajárdék 99.40, Osztrák hitelrészvény 221.20, Osztrák-magyar államvasut 146.00, Déli vasut 32.10, Májusi járadék 101.60, Osztrák bankjegy 169.85, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratú váltó Párisra 81.05, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.52 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 91.75, Laura-kobé 187.50, Harpesi 182.10, Olasz központi vasut 182.—, Török sorsjegy 111.—.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 321.—, Osztrák-magyar államvasut 148.25, Déli vasut 32.10, Magyar aranyjárdék 102.50, Discontó-társaság 193.80.

Páris, április 27. Uj 3% franczia járadék 101.15, 3%-os franczia járadék 102.27, 3 1/2%-os franczia aranyjárdék 106.40, Osztrák földtehermentesítési 127.5, Osztr.-magyar államv. 743.—, Länderbank 493.—, Osztrák aranyjárdék 102.—, Magyar aranyjárdék 102.25, Déli vasut elsőbbség 88.—,

Alphei bánya 351.—, Török dohányrészvény 278.—, Török sorsjegy 103.—, Olasz járad. 92.15, Spanyol kölcsön 34.56, Meridional 667, Otomanbank 532.—, Rio Tinto 689.50, Debeers 646.—, Kastrand 109.50, Chartered 65.60, Randfontein 83.25.

Frankfurt, április 27. (Zárulat.) 4.2% papírjárdék 86.15, 4.2% ezüstjárdék 86.—, 4% osztr. aranyjár. 102.90, 4% magy. aranyjárdék 102.40, magyar koronajár. 99.30, osztr. hitelrészvény 299.25, osztr.-magyar bank 776.—, osztr.-magyar államvasut 296.87, déli vasut 64.37, elbevolgyi vasut —, bécsi váltóár 169.70, londoni váltóár 20.51, párisi váltóár 81.10, bécsi bankverein 223.37, villamos részvény 137.50, alphei bányarészvény 134.—, 3% magyar aranykölcsön 89.60. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 27. (Utótőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 299.62, osztrák-magyar államvasut 296.87, déli vasut 64.87.

Frankfurt, április 27. (Esti tőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 300.75, Osztr.-magyar államvasut 298.—, Az irányzat szilárd.

Hamburg, április 27. (Zárulat.) 4.2% ezüstjárdék 86.50, osztrák hitelrészvény 299.25, osztrák-magyar államvasut 740.—, déli vasut 151.—, olasz járadék 91.90, 4% osztr. aranyj. 102.90, 4%-os magyar aranyjárdék 102.15. Az irányzat gyengült.

London, április 27. (Zárulat.) Angol consolok 111.—, déli vasut 7.—, spanyol járadék 34.—, olasz járadék 91.15, 4% magy. aranyjárdék 101.50, 4% rupia 61.75, Canada pacificvasut 79.75, leszámitolási kamatláb 3.7%, ezüst 26.1/4, Bécai váltóár 12.25. Az irányzat nyugodt.

New-York, április 27. Ezüst 56.1/2.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. április 27-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700, A hőmérők let. Celsiusus szerint, Csapadék, Állomások, Légnyomás mm. 700, A hőmérők let. Celsiusus szerint, Csapadék. Lists various weather stations and their data.

A légnyomás minimuma a franczia tengerparton van, ahonnan keleti irányban indult meg a barometris süllyedés. A magas légnyomás Európa északi szélén foglalt helyet. Az európai időjárás általában enyhe és elváltó kis mértékben. Hazánkban az idő szárazabb lett. Tegnap már csak az északi-Kárpátokban volt kevés eső, míg többi állomásaink már nem jelentenek esőt. A hőmérőkkel keveset változott. Rézben felhős, enyhe idő várható, helyenkint kevés esővel.

VIZÁLLÁS.

— Április 27-én. —

Table with columns: Fajta, Vizmérték, Vizállás reggel, Áradás fr. per óra, Fajta, Vizmérték, Vizállás reggel, Áradás fr. per óra. Lists tide measurements for various locations.

A szerkesztési táblázat: a tőzsdékről.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ postarészteltet kéri, akkor minden közlés után még 50 krajczár kinttartódíjval jár az eladás. — Címzett az apróhirdetést postautalványon bezárni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közzétételre levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiismerheti az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvétetnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő útleletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. sz. **Balassits György** nagytöredé.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedés.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szenté Már**, dohánytöredé.
- IV. „ Farsich-bazár **Dóval József**, dohánytöredé.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsk A. J.**, dohánytöredé és újságáru.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Lőwinger Gyula**, fűszerkereskedés.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohánytöredé.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Morons Janka**, dohánytöredé.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytöredé.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer Mór**, dohánytöredé.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Rohonyi Ilona**, dohánytöredé.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Hetler Mária**, dohánytöredé.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fraud J.**, dohánytöredé.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Sopronyi V.**, dohánytöredé.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások közléségre megadatnak.

LEVELEZÉS.

Galgóczi testvérke! Miért oly halgatag, talán csak nem bántja valami a kis szívét? Ha igen, ugy szóljon, talán segít rajta Bpostestvér, t. i. Együttel szives figyelmebe ajánlom a tipparancsot tizenegyedik pontját: „Szerep testvéred és meg ne feleddkez róla!” 3900-1

Mely nemesszivü ur volna hajlandó egy kedves hölgynek egy használt biciklit ajándéka adni és át egyuttal tanítani. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába „Kerékpárosok” jellegre kerük. 3900-1

Mariska! Miért nem válaszolt utolsó levelemre, talán fél, hogy bizalmával visszaélek? Higgye el kérem, hogy nincs mitől tartania, mert egy lovasig emberrel áll szemben, ki adott szavát mindenkor betartja. Nagyon kérem, hogy írjon mi tartotta a választ vissza. Üdvözli igaz tisztelője. 3900-1

Ólsavszky Sajo nyugalmódias kir. törvényszéki híró Budapest, (VIII. József-körút 81.) egyrétől iródat nyitott. 1200-1

Végrendelkező. Megkapta levelemet? Ha igen, hat mért nem válaszolt Margitnak. 3916-1

Julia. Vasárnap délutánt okvetlen elmegyek érde és együttmegyünk sétálni. Egész npp nem engedlek el, velem kell lennem vasárnap ha tölök, ha szakad. Különben hogy vagy kis öregeim? Miért nem adsz hírt magadról, a mindig terád gondolok Laciának. 3923-1

Sanzsan 18. Ambár edes fücskám ma nagyon rossz hangulatban vagyok, de mégis tudniak, hogy Miklósom már igen rég nem voltam és azt hiszem a kedélyhangulatom csak akkor lesz megint a régi, ha ő nála találkozom. Kérlek tehát edes Sanzsanom, hogy igyekezz módot nyújtani arra, hogy Miklósom el-mehessen. Csókoló Papitádd. 3923-1

HAZASÁG.

Intelligens családból származó háziasszony nevelt asszony igényt tesz ir. hölgy óhajit kérepek arra megismerkedni komoly házasság céljából. Levelek „jó feleség” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 3923-2

Igen csinos ir. hölgy óhajit idősebb ural háziasszony céljából megismerkedni. Főkéllék intelligenciája és finom modor. Levelek „Szerep fel” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 3903-2

Egy gégyári tisztviselő, 1500 ft évi jövedelemmel háziasszony céljából óhajit megismerkedni oly csinos, élénk családból származó hölgyvel, ki 10-15000 forint hozományral rendelkezik. Levelek „Komoly ember” jelleg alatt a laphoz intézendők. 3904-3

Férjhez menni óhajit egy fiatal övegy asszony kinek egy pár ezer forint hozománya van. Csakir komoly és névrrel ellátott ajánlatokra reflektál, melyeket a kiadóhivatalba „Kér. Szép asszony” jelleg alatt. 3900-2

ALLÁST KERES.

Egy Magyar óvatlott végzett több évi gyakorlati ellátott gazdaság, ki a szarvasmarha tenyésztés ember-rege művelésben járatos keres magához illő állást. Az illető utátrának is ajánlkozok kelet felé utazónak, beszél a magyar német román nyelveken kívül a francia és török nyelvet is. Cím a kiadóhivatalban. 3919-3

Egy okleveles gyermekkeresztény ajánlkozok előkelő családban 4-5 éves gyermeknek. Cím a kiadóhivatalban. 3923-3

A gép- és gyorsírászatban járatos intelligens nő ki már hasonló minőségben előbbi munkáit vélt bármily irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3900-3

Könyvelésben és levelezésben járatos kereskedelmi akadémiát végzett fiatal nő vártatnak megfelelő délutáni foglalkozást keres. 3919-3

Egy női ruhavarró, munkát keres taláiban. Cím a kiadóhivatalban. 3919-3

Fiatallány ki jelenleg is mint előírás van alkalmazás és a tizenöt éves gyakorlati bír, állást váltatni óhajitja. Cím a kiadóhivatalban. 3919-3

Gazdatiszt. Ki 30 éves korától gazdaságban működik jó sikerrel, s 20 évi tapasztalattal, a nagyobb gazdaságokat önállóan kezelte, így minőségben alkalmazást keres azonnali belépésre. Szíves megkeresését keretnek Koltovszára, Jó siker” címen. 3912-3

Okleveles tanító, ki a francia nyelvet is kitűnően bírja, mint felelváson kíván alkalmaztatni, igényel szerények. Cím a kiadóhivatalban. 3923-3

Intelligens nő, ki a magyar, német, francia és olasz nyelveket beszéli, valamint a zongorában teljesen ki van képezve, társalgónői állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3900-3

Eljárásitónői állást keres oktatás, pák vagy másféle üzemben csinos, fiatal 18 éves, jó házból való leány, gyermek mellett mint bonne is megne. Szíves megkeresését „Szorgalmas és há” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 3923-3

ALLÁST KAPHAT.

Tisztességes leány vagy asszony a délutáni órákra szorosan felvételét névén menni egy búcskával. Cím a kiadóhivatalban. 3914-4

OKTATÁS.

Egy okleveles zenetárnó, néhány úres órával rendelkezésvén elváltat oktatást. Cím a kiadóhivatalban megudható. 3938-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általán feltalált legújabb és legkedvezőbb magyar rendszer (methodus) szerint, hánál és házon kívüli, ugyanintén vidékre is tanítok pontos és kimerülő magyarázat után (posta fordultával). Cím a kiadóhivatalban. 3950-5

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak jó családból származó intelligens hölgyek. Hol megmondja a kiadóhivatal. 3974-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160-250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép úri lakkal, a főváros és vasút közelében. Ajánlatok „Vétel” cím alatt. 3930-6

HAZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

2. emeletes bérház a Krisztina-körút legszebb pontján, 18 lakással és egy máhaly boltal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3914-7

A Terézvárosban egy rendkívül szép és elegáns beosztású egyemeletes ház gyönyörű kerttel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3924-7

A Krisztinavárosban két, háromemeletes bérház 15 évi adómentességgel villamos mentán előnye törlesztésenkölcson és fizetési feltételekkel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3942-7

Elköltözés miatt óhajtom eladni újpesti házamat, mely a befejezett tőle 10%-át hozza. Közvetlen a villamos megállóhely mellett a legszebb helyen épült. Cím a kiadóhivatalban. 3974-7

ELADÁS.

Honvédtiszt állta és eszköz, majdnem új, olcsón eladó. Érdeklődő k írjanak a kiadóhivatalba „30” jelleg alatt. 3904-9

Alig használt, teljesen jó karban levő kerékpár eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3912-9

Szóvittel behuzott diván és egy faragott kétajtós kredenck egyenkint is minden áron köztökösés miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3918-9

Egy fekete, pedálos, részletes, kitűnő hangu czimbalom eladó. Megtekinthető d. s. 12 óráig. Cím a kiadóhivatalban. 3940-9

Jóforgalmu péküzlet a főváros legelőkelőbb helyén családi körülmények miatt eladó kiadó. Megkereséseket a kiadóhivatal közvetít. „Kütnő üzlet” jelleg alatt. 3964-9

Eladó 2 kétajtós fényezett szekrény, 2 fényezett ág, 2 szalmaszék. 3906-9

Elegáns butorok. Ebedi, háló, úri és szalon rendezés, olajfeszítmények, szőnyegek, rövid zongora stb. eladó 9-12 óra között Andrássy-ut 66. szán. 6633-9

Czimbalom, szép kiállítású, 60 frtért eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1307-9

VÉTEL.

Fali zongora (piano) jó karban levő megvételre kereseték. Cím a kiadóhivatalban. 3912-9

Használt kerékpár megvételrekeresték. Cím a kiadóhivatalban. 1192-9

Egy jókarban levő kerékpárt óhajtok minálbb venni. Ajánlatokat „Tandem” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába kerük. 3902-9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy igen szép szobához lakás keresetük ugyanott teljes ellátás is kapható. Cím a kiadóhivatalban. 3962-10

Igen csinosan butorozott, különbejárható tiszta szoba lakóhellyé gen családnál kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3900-10

Nagy utcai szoba haloknál elkülönített külön előszoba és csell egy udvari szoba kiadó. A szobák tapétafaldal elegáns bútorral vannak ellátva. Cím a kiadóhivatalban. 3922-10

Elegánsan butorozott kétablakos utcai szoba külön bejárattal a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3909-10

Különbejárható butorozott szoba, fűdőszoba, használati tárgyak, jez kizárólagosál, havi 16 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3900-10

Május hó 1-ére kiadó a lépcsőházból nyíló elegáns butorozott szoba egy ut szára. Cím a kiadóhivatalban. 3904-10

Niszta csinosan butorozott udvari szoba a Váci-körúton kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-10

Csinos kis udvari szoba kiadó intelligens hölgy részére. Cím a kiadóhivatalban. 3902-10

Intelligens fiatal nő, kinek nagyon beosztott lakás van, keres előkelőbb intelligens lakást. Cím a kiadóhivatalban. 3902-10

Az Andrássy úton kiadó nagyon butorozott szoba, különbejárható családnál. Cím a kiadóhivatalban. 3940-10

Elegáns 2 ablakos utcai szoba, csinos előszobával és fűdőszobával használati kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3816-10

Két ablakos butorozott két ablakos utcai szoba külön bejárattal, fűdőszoba használati kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-10

Elegánsan butorozott két ablakos utcai szoba külön bejárattal, fűdőszoba használati kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-10

Egy szép szoba, csinosan butorozva, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3970-10

Egy csinosan butorozott szoba, magányos úri nőnél, ha-onné hely részére kiadó. Franciaul tökéletesen tudja a lakást igen olcsón kapja. Cím a kiadóhivatalban. 3970-10

LAKÁS KERESTETIK.

A Teréz-körúton három négy utcai, két udvari, elő- és csellőszobából álló lakást keresek május 1-ére az I-33 vagy II-ik emeleten. Ajánlatokat az évi 600 megfizetésével „Ügyvéd” címen a kiadóhivatalba kérek. 3940-11

Intelligens urnő tisztviselő 4 éves lánval a nyáron a főváros közelében (esetleg Budán) lakást teljes ellátással szeretne, hol egyszerűen napközben a gyermekkel is ügyelet alatt van. Ajánlatokat az ér megjelölésével és pontos címmel a lap kiadóhivatalába „Tiszta levegő” jelleg alatt keretnek. 3971-11

SZOBA KERESTETIK.

Butorozott szobát keres egy magánhivatalnok a Lipótvárosban intelligens ir. családnál, esetleg teljes ellátással. Ajánlatokat a fizetési feltételekkel „Nyugod otthon” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába kér. 3940-12

Külön- bejárható utcai szobát keres teljes ellátással egy fiatal ember. Ajánlatokat „G 10” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldjék. 3942-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Ferencz-körúton kiadó a II em. két-két ablakos utcai elő-, csellő-, csellőszobából és konyhából álló lakás május 1-ére évi 480 frtért. Cím a kiadóhivatalban. 3938-13

Vyári lakás Viseváradon élénk helyen propeller-hajó-állomáshoz közel egy szép kertben fővárosi kényelmesen és csinosan butorozott 8 szobából álló lakás egy szinten szép konyha, veranda és pinca. Ára 200 frt. Cím a kiadóhivatalban. 3934-13

Nagy helyiség 1-30 emeleten, mely egyngyteremből és több lakással, szobákkal áll. augusztus 1-ére, kiadó Különbejárható lakással, díjazatlanok, mühelynek, egyteli helyiségnek, ebédteremnek, magánlakásnak, vagy nagy lakásnak. Bövebbet a kiadóhivatal utján megudhatni. 3902-13

Olcsó lakás a Lipót-városban. A Vadász-utczában két különbejárható szoba és konyhából álló lakás május 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetítik a legelőkelőbb idő alatt, előkelő fővárosi feltételű, csekély utólagos honorarium fejében. Telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokviszonyok. Értekezhet d. u. 1-8 óra. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850-14

Intelligens özvegynek (kinek saját évi lakása van), mely nemcsak barát kölcsönre 15-20 forintot rövid időre. Ajánlatokat Május 1-ig. Zeneitanitón címre keretnek a kiadóhivatalba. 1205-14

KÖNYVEK.

Eladók könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Cím a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit kívánom megvenni jutányos ár mellett. Ajánlatokat a kötet minőségének kitételével „Könyv” címen a kiadóhivatalba küldjék. 3912-15

Veszek jókarban levő előrendű írók műveit, jutányos áron. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Késpénz fizetés” címen. 3938-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának mühelynek, díjazatlanok, egyteli helyiségnek, ebédteremnek, magánlakásnak vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-30 emeleten augusztus 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3902-17

A kerepesi-ut környéken akarok május 1-ére egy kisebb bolt-helyiséget kivenni. Ajánlatokat „Bolt 163” címen a kiadóhivatalba kérek. 3908-17

Kütnő forgalmu sajt és vajkereskedés a főváros legelőkelőbb helyén családi körülmények miatt olcsón eladó. Levelek a kiadóhivatalba „Kütnő forgalmu” jelleg alatt keretnek. 3969-17

KÜLÖNFÉLE.

A Nemzeti színháznak szenzációs udvosa, Barriere és Muror BOMBEI-KLÉZ szimfonia felvonásban fordította: Radó Antal, a Magyar Könvrtárban most jelent meg. Ára 15 kr. 20 kr. bekielítés esetén bármilyen küldik a kiadó: Lampel Róbert (Wodianer F. és Hal cs. 62 kir. udv. könyvkereskedés, Budapestten Andrássy-ut 21. sz. a Magyar Könyvtár teljes jogszabályainak ingyen megudhatók. 6757-18

Kütnőben és olcsón lehet étkezni egy szállodás özvegynél. Cím a kiadóhivatalban. 3944-18

Elegáns nő ruhákat készit jutányos áron egy kütnő vartónő. Cím a kiadóhivatalban. 3938-18

A legjobb magyar olcsón az „Úttörő”. Most sorra körti pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és műveiket. 3938-18

Olcsón és jól lehet étkezni a VI. kerületben, naponta a tél étel havi 12 frtért, 3 fős posztóval 15 frtért. Cím a kiadóhivatalban. 3958-19

6 frtért kék elegáns utcai nő ruhákat egy igen ügyes szabónő. Házas is akár napi 1 ft 50 krajczárért. Cím a kiadóhivatalban. 3958-19

Szendes kék ruhák és elegáns magyarázó, és küdeléseket. Magyarországon a kiadóhivatalba „London” cím alatt küldjék. 1186-18

MINDENFÉLE.

A háború és a milliósok. A spanyol-amerikai háború alkalmat ad arra, hogy egy nagy nemzet gondolkodásmódját és lelkületét megfigyeljük, amely nemzet eddig csak a dollárnak élt, most pedig a milliók helyett diadalra és hadidicsőségre vágyakozik. A hadi láz egészen elcsavarta az amerikaiak fejét és a különben oly hideg és számító egoistákból dühös hazafiak lettek, akik nem riadnak vissza még a legnagyobb áldozattól sem, csak a csillagos zászló lobogjon diadalmasan a külső partokon. De nemcsak az egyszerű polgárok, hanem a nagy milliósok is együtt usznak a nagy áradattal, amely forrong a lelkesedéstől. Különbözőképpen bizonyítják be hazaszeretetüket, és áldozatkészségben egyik teljes a másikon. Howard Gould, a többszörös milliósos Jay Gould egyik fia, a tengerészet szolgálatába lép. Mivel azonban a tengerészetnek hajóra van szüksége. Howard Gould nem egyedül rukkolt be, hanem az ő negy yachját, a „Niagarát” is följárlotta hazájának. A „Niagara”, mely alig pár hónapja került ki a hajógyárból, most teljesen felszerelve a kikötőben várja a parancsokat. William Astor Chanler, egy hirtelen meggazdagodott fűszerkereskedő fia, állítólag már többször fényes tanujelét adta személyes bátorságának. Mikor a háza veszélyben van, egy Chanler nem maradhat tétlen. Kilépett a fűszerkereskedés polca mögül és belépett a hadseregbe. És hogy a Fifth Avenue palotás lakói is meg legyenek elégedve, egy egész ezredet felszerelt, hogy a kellő pillanatban készen álljon a küzdelemre. Georges Gould nem vágyódik katonai babérokra, ellenben van egy nagy zsák aranya és így anélkül, hogy drága személyét kockázza tenné, nagyban hozzájárult a háza dicsőségéhez.

— Mindennel ami az enyém, háború esetén a hazám szabadon rendelkezhetik!

Ezekkel a szavakkal késznek nyilatkozott a nagy, aranynyal teli zsákba belenyúló. A kételkedő emberek készpénzvagyonát 35 millió dollárra becsülik. Georges Gould szótartó ember és ha megígéri, hogy a háborúban anyagilag résztvesz, úgy

az annyit jelelt, hogy az amerikaiak 35 millióval többet költhetnek a háborúra. Howard Gould, William Astor Chanler és Georges Gould, a bazafias versengésben teljesen egyenrangú áldozatkészséget tanúsítanak és a nagy közönség nem tudta közülük a győztest megjelölni. Most, az utolsó napokban egy negyedik is csatlakozott a konkurrensok közé és a közvélemény a bazafias triasban neki ítélte a győzelem pálmáját. John Jakab Astor, a vasut király, a Findlay, Fort Wayne és Western Railway Company elnöke Ohio kormányzójának levelet írt, amelyben összes vasutait a háború czéljaira díjtalanul a kormány rendelkezésére bocsátja. Az újságok naponta néhány százezer példányban jelennek meg és nem szűnnek meg dicsőhimnuszokat zengeni a hazafias polgároknak, az áldozatkész milliósoknak. Így fokozódik mindjobban a yankeek harci kedve.

Párbaj-induló. Mailhol zeneszerző, aki csak nemrégiben halt meg Toulonban, élete végeig nagy improvizátor volt. Egyszer, régen, párbaj-indulót komponált. Azonban sem a rendes kiadója, sem más zenemű-kiadó nem akarta elfogadni. Elment az Academie des Jeu Floreauxba, ahol két ösmerésre talált. Rögtön összevesztette őket és addig nem is nyugodott, míg kihívásra nem került a dolog. Másnap már szemben állott egymással a két ellenfél. Nézegetik a kardjukat, majd elkezdik őket összemérni. Alig ért össze először a két kard, a háttérben Mailhol párbaj-indulóját kezdte játszani a zenekar. A párbajozók persze nagyon meg voltak lepelve, de azért folytatták a vívást — taktusra. Mikor az induló utolsó akkordjai elhangzottak, a párbajozók kibékültek.

Mi volt a ládában? Rómából írják: Különös eset történt tegnapelőtt egy kis kávéházban, a pályaudvar közelében. Két ur hajtatott oda dél-élelt és rengeteg nagy utazóládát vett le a kocsiról. A ládát bevitték a kávéházba és megkérték a tulajdonost, egy szemrevaló, fiatal özvegyet, hogy adjon a kofferjuknak helyet éjjel. Az asszony, aki hozzá volt szokva ilyen kérésekhez, szívesen beleegyezett és a buffettben helyeztette el a nagy ládát. Este 10 órakor már szeretett volna bemenni a lakásba, de

várnia kellett a két urra. Tizenegy óra is elmúlt már, a kofferért még mindig nem jöttek. A két idegen helyett azonban egy törzsvendég jött be a vizslájával. A kutya szaglász mindenesféle, majd, mikor a ládához ér, iszonyuan ugatni kezd. Az asszony megijedt és rendőrökért küldött; a rendőrök fölfeszítették a láda tetejét. Hát amint a fődelet fölemelik, föláll a ládában egy szép magas fiatalember, aki fülig szerelmes volt a kávéház özvegyébe és ilyen módon akart hozzá bejutni — a kávéház bezárása után.

Egy görög Messiás. Három év óta nagy forrongásban tartja egy új apostol a görög alsóbb néposztályokat. Az új Messiás eredetileg utcaszépítő volt Patraszban, aztán, mikor meguntta mesterségét, az apostolkodásnak kétségkívül magasabb és tekintélyesebb pályájára lépett. Szocialista és vallás eszmeiket hirdetett. Izgatott a hivatalos fölsőbbség, a munkatadók ellen, a házasság intézménye és a vallás ellen. Fölszólította a munkásokat, hogy hagyják el feleségüket és gyermekeiket, ne engedelmessé legyenek gazdáiknak és ne járjanak templomba. Arnelloz, az apostol, szép ember. Legkedvesebb tanítványa egy Christogiampopulosz nevű diák, az athéni egyetem egy volt hallgatója, akivel együtt iskolát alapított Patraszban, amelynek utcait egykor söpörte. A tanítványok, munkások és parasztok özönlének a profétákhoz, ahol a szocializmus elveibe avatják be őket. A hívek száma egyre szaporodik. 10—15 év óta házasságban élő apák elhagyják családjukat, kilépnek az egyházi közösségből, míg az otthon maradt boldogtalan asszonyok és gyermekek kétségbeesve futnak bírósághoz, paphoz, hogy térítsék vissza a hűteleneket. A rendőrség végre is jónak látta a közbelépést. Erre a közbelépésre a következő eset indította a rendőrséget. Egy Mazalis nevű cipész Patrasz piacán fényes nappal lelőtte Frangopulo gazdag bankárt. Mikor kihallgatták, azt mondta, hogy bosszúból ölte meg Frangopulot, a rendőrség azonban kiderítette, hogy Arnelloz rendeletére követte el a gyilkosságot. El is fogták az új Messiást apostollal, Christogiampopuloszsal együtt és lesz rá gondjuk, hogy örök időkre elmenjenek kedvük a papagálástól.

A fűgefalevél.

Irta: Schönthan Pál.

A bécsi szecsesszionisták kiállításának plakátjába belebotlott a hatóság. A szecsesszionisták úgy segítettek a dologon, hogy a plakát mezitelen alakjának inkriminált részét egy éléje rajzolt fával eltakarták. Most aztán, hogy az erkölcsnek elég tételt, nyugodtabban aluszassa álmait hivatalában a nemes hatóság. A plakát rajzolóját bosszantotta a hivatalos okvetetlenkedés, amelyet az illetlennek tartott példányok konfiskálásával súlyosítottak, de végre mégis megbékült, mert az új rajzért újabb honorárium ütötte a markát.

A szemérmesség, a mennyiben a mezitelen-ségre vonatkozik, a civilizáció eredménye; menteni csak a szokással lehet. Arról, hogy mi szemérmessé, magasabb szempontból vitatkozni ostoba dolog volna. A szemérem a szélességi fok kérdése, mondja egy francia közmondás és nem lehet a madagaskari asszonyokat szemérmertlenséggel vádolni azért, mert mezitelenül mutatkoznak az idegenek előtt. Keleten, ahol a nők hermetikusan elzárják még arcukat is fátyolokkal, igen nagy mértékben erköltestelennek tartanak a mi kivágott ruhájú, csupaszkaru hölgyeinket. Szentül megvolnának győződve róla, hogy aki ilyen ruhában jár, az csak nagyon elvetemült teremtés lehet. A divat és a szokás minket másra tanítottak és Vischer, a jeles heidelbergi esztétikus is hiába dörögte el az ő kemény filippikáit a dekolletált ruhák ellen.

Nagyon találóan jellemezte ezt a helyzetet az a bizonyos ur, aki egy bálon azt mondta annak a mélyen kivágott ruhájú hölgynek, aki unalomról panaszkodott, hogy:

— Menjen haza nagysád, öltözzék föl és fo-

Semmi kétség benne, annak a hölgynek a háló-toiletteje okvetlenül tökéletesebb, mint az, a melyikben bálba megy. Egyébként minden azon fordul meg, hogy milyen szemmel nézi az ember a dologot. Mert példának okáért, a fűdő-kosztümöt is olyan ruhának tartják a nők, amelyben el kell hujni a férfi-szemek elől, pedig hát a fűdői ruha is deczensőbb a bál és estélyi öltözéknél.

Osztendében megismerkedtem egy uri nővel, aki, mint nekem bizalmasan elárulták, olyan fűdőruhát hordott, hogy még a nyakát és az arcát is alig lehetett látni. Ez a hölgy váltig mondta a többi hölgyeknek, hogy nem tudna hova lenni, ha egy férfi csak messziről is meglátná fűdőruhájában. Tehát, mondom, a fűdőben, ahol csak hölgyek között volt, egészen becsomagolta magát, aztán mikor hazament Berlinbe és estélyekre meg bálókra járt, ahol sok éhes férfiszem leskelődik a nőkre, ott nem szégyelt nagyon mélyen kivágott derékban és mezitelen karokkal megjelenni. Ez bizonyítja leginkább a szeméremről alkotott fölfogások különféleségét. És a berlini szép asszony bizonyára azt hitte a bálteremben, hogy ott semmivel sem kevésbé szemérmes, mint a fűdőben volt.

Hallottam egy történetet, amely nemrégiben esett meg Kinában a amely még drasztikusabban bizonyítja azt, hogy az, amit mi szeméremérzésnek nevezünk, tisztára szokás.

Egy kis társaság, mely három francia urból és három hölgyből állt, kis gözösn kirándult valahová Kinában, ahol már néhány hónap óta tartózkodtak. Három napig jól ment minden. Nappal gyönyörködtek a partvidék szépségeiben, éjjel pedig aludtak a fűdőzetben. Egy reggelen azonban kellemtelen meglepetésre ébredtek az utazók. Kalózkórták körül a hajót és kijelentették, hogy az egész társaság a foglyuk és magukkal vitték őket a hajóra, ahol egy hambuszszátorban helyezték el

őket. Mindent elszedtek tőlük, a ruháikból is csak a gyűrűket és az egyik urnak a szemüvegét hagyták meg. A ruhákra nem volt szükségük a gazembereknek s csak azért szedték el, hogy meg ne szokjenek a foglyok, mielőtt a váltásdíj megérkezne. A nők sírva kérték a ruháikat, a férfiak fenyegetőztek. Hiába. A nyomorultak ügyet sem vetettek rájuk. A helyzet képe elég világos és mindenki elgondolhatja, hogy hogyan érezték magukat a foglyok az első pillanatban. Az első órában ropant nagy zavarban voltak. Háttal fordulva egymásnak, úgy ültek ott három napon át. A negyedik napon már egy kis humor is beragyogta a sátor belsejét. Negyedik napon aggódni kezdtek, hogy megjön-e a váltásdíj? Azután egészen elfelejtkeztek különös helyzetükről, mert a temperatura könnyen nélkülözhetővé tette a ruházatot. Lassankint annyira hozzászoktak, hogy egészen természetesen találták a dolgot, mintha visszatértek volna az ősemberi viszonyokhoz. . . . „Egy hét múlva, írja egyik résztvevő, egészen úgy éltünk, mint az őstermészet ártatlan gyermekei.” Végre aztán megjött a pénz s az utazók, kik már hozzászoktak a mezitelen-séghez, visszakapták a ruháikat. Mindenki elhozta csomagjából a ruháit, igaz, hogy nem nagyon sietve. Mikor a ruhák már a kezeik közt voltak és öltözködéshez akartak fogni, a hölgyek deszkákat hoztak, a melyekből „spanyolfalat” csináltak. A ruhákkal tehát a szemérmesség is visszatért hozzájuk s a kik előbb mint ártatlan testvérek, nem állottak mezitelenül együtt lenni, most szégyeltek egymás jelenlétében — fölöltözni. Öltözködés közben megtörtént, hogy az egyik ur a nyakendőjét keresve, átment a hölgyek rekeszébe. Mind a három hölgy ijedt sikoltást hallatott, mert a férfi — csoportban látta őket!

Újra elkezdtek szegyenkedni.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(6)

Írta: CROKER M. B.

— A legkevésbé sem — mondotta Jessie — miközben lopva összenézett Honorral. Fee néhány perczig elgondolkozott, miközben az abrosszal babrált. Azután ismét föltekintett.

— És amint te, kedves Jessie, egészen helyesen megjegyeztél, csak egy évről van szó, mondá — és felkönyökölt az asztalra. — Tizenkét hónap ugyancsak gyorsan elmúlik. Jó dolgot nem szabad elszalasztani és a ponny, a rickshaw bármilyen legyen ez, új elegáns ruhák, jó társaság és fényes mulatság, mindez jó dolog! Gyerekek, azt hiszem, én rászanom magamat a nagyuri életre — tette hozzá hangos, éles kacajjal.

A nővérek megütközve hallgattak.

— Igen — folytatta Fee növekedő élénkséggel — a dolog tetszik nekem. Mit ér a csinos arcz, ha senkisémet látja? Ilyen módon mégis csak kijuthatnék innen. Mit irt Sara néni? Harminczöt font a készülődésre. Ezen sokat vásárolhatok, mert nekem nem kell annyi szövet, mint nektek, ti két óriás. Mindjárt felmegyek a mamához és megbeszélem vele a dolgot. Erre hátra tolt a székét és kidöcögött a szobából.

Jessie és Honor halálos, de sokat jelentő csendben tekintett egymásra. Végre Jessie kétségbeesve felkiáltott:

— Bárcsak sohasem kaptuk volna ezt az ostoba levelet! Eleinte úgy örültem, mert úgy gondoltam, neked kell ezt az ajánlatot elfogadnod.

— Nekem? És miért épen nekem?

— Mert te fiatal, csinos, vig és kedvelt vagy. Értesz ahhoz, hogyan kell magadnak barátokat szerezned, itt és a környéken a kis ujjadat jobban szeretik az emberek, mint benünket egészben. Te könnyen megnyered a szíveket és ezért téged tartottalak alkalmasnak arra, hogy Indiába menj a gazdag rokonokhoz és megnyerjed kegyüket.

— Egészen haszontalannal pazarlod ezeket a szép bókákat, Jess.

— Azt jól tudom; mert ha egyszer Fee elhatározta, hogy megy, akkor semmi sem tartja vissza. Valószínűleg már a gőzöst is kikeresté és utazó ruhája ügyében is döntött. De mit fog mondani a bácsi és a néni, akik nem is tudják, milyen kicsiny Fee? — mondá aggodalmaskodva és a fülig elpirulva.

Tényleg, mit mondott volna Fee megpillantásakor Brande anyó, aki már mindenütt eldicsekedett Angolországból érkező unokanővéreivel és mindenütt hangosan hirdette a fiatal leány szépségét és szeretetreméltóságát? Hogyan érezte volna magát, ha az emberek a jövővény üdvözlésére sietve, ilyen törpét találnának?

— Feenek nem szabad mennie — mormogta Honor. — Meg kell ezt akadályoznunk.

— Emlékszel-e arra, hogy Feet valaha eltántorítani lehetett attól, amit egyszer a fejébe vett? — kérdezte Jessie a teljes reménytelenség hangján.

Nővére egy ideig hallgatott, azután felállott. Végre azt indítványozta:

— Gyerünk fel és hallgassuk meg, mint mond a mama.

Gordon asszony, akinek arcát pirosra festette a láz és szeme aggodalmat árult el, az ágyban ült és hallgatta, milyen lelkesedéssel beszél Fee jövőd pályájáról és indiai életéről. A fiatal leány, az ágy szélére könyökölve, felsorolta új ruháit, kiszámította, mikorra készülhet el az utra. kijelentette, hogy valódi csodákat fog művelni, ha az anyja rögtön husz font előleget ad neki és mindezt olyan gyorsan mondotta el, hogy sem az anyja, sem nővérei nem szólhattak közbe.

— Nekem nem kell két hét a készülődésre, de mindjárt holnap Hastingsba kell mennem — fejezte be végre a kipirult Fee beszédét.

— De gyermekem, még egy órája sincs, hogy itt van a levél és jól meg kell a dolgot fontolnunk. Ilyen gyorsan nem lehet határozni, meg kell gondolnunk, hogy anyánk kit nélkül-

özhet legkönnyebben és . . . veté közé az idősebb nővér.

— Eh, mit, a dolog készen van, felelte Fee élesen; mert Jessie nem volt a kedvence. — Természetesen mindent te szeretnél elrendezni és mindenbe beavatkozol. Sara néni, amint te is igen jól tudod, azt kívánja, hogy a mama azt küldje el hozzá, aki hármunk között a legcsinosabb és a mama is azt mondja, hogy az én vagyok. Ugy-e mama, ezt mondottad?

Gordon asszony lesütötte szemét legidősebb leánya szemrehányó tekintete elől, de azért bátran kimondta: Igen Fee, én azt hiszem.

— Nesztek! — kiáltotta Fee győzedelmeskedve. — Halljátok, hogy a mama is határozott, én is. Én nem vagyok olyan, mint más emberek, akiknek bár minden pillanat drága, hetekre van szükségük, míg elhatározzák magukat valamire. A posta legközelebbi indulásáig egész csomó levelet kell írnom. Honor, emlékszel még annak a szabónőnek a nevére, aki Traers asszony számára dolgozik? Mit gondolsz, kell-e magamnak lovaglóruhát és lovaglósizmát csináltatnom?

A legközelebbi három nap „A vidámsághoz” lakóira nagyon kellemetlen volt. Fee nagyon vidám volt és noha erős weghülése miatt nem távozhattott el hazulról, szüntelenül ruha-kérdésekkel foglalkozott. Az időt azzal töltötte, hogy divatárkereskedésekbe irt, cze-ruzával számított, divatlapokban kutatót, sőt még az ágyába is magával vitte a mintalapokat. Most már csak két dologról tudott beszélni: Indiáról és ruhákról és az anyja meg nővérei, hajthatatlan akarata által mintegy megbénítva, tehetetlenül nézték a kis autokrata intézkedéseit.

„A vidámsághoz” soha annyi embert nem látott, mint ezekben a napokban. Minden pillanatban kinyílt az ajtó, a kilincset ugyancsak koptatták és a postás, aki rendes körülmények között csak újságot és néha egy-egy vékony levelet hozott, most csaknem összeroskadott a pakkok és a különféle alakú és nagyságú skatulyák sulya alatt. A táviratot most épen úgy megszokták, mint a mindennapi kenyeret, levelek tucatszámra érkeztek és Fee készülődései gyorsan haladtak előre, bár nővérei titokban még mindig azt sugdosták, hogy nem szabad őt elereszteni. De ki akadályozza ezt meg? Az anyja ugyan nem, aki lesújtva a karoszekében ült, nagyokat sóhajtott és hebe-hóba szemére nyomta átmedvesedett zsebkendőjét.

A hoylei plébános meg az orvos, akik a ház valamennyi barátjának megbízásából megpróbálkoztak a dologgal és sokáig, a maguk véleménye szerint, meggyőzően is, beszéltek Feevel, semmit sem végeztek. Hasztalan hivatkoztak az anya szívfejdalmára, aki a legkedvesebb gyermekét veszíti el, valamint Fee gyöngye egészségére. Hiába mondogatták, hogy ő nem való Indiába, nem teheti meg egyedül a nagy utat; hogy bármit mondjon is a néni, mégis csak erős emberek viselik el az ott levő éghajlatot és hogy Fee bizonyára nem tartozik az erős emberek közé. Fee nem csáfolgatta ezeket az állításokat, de azért makacsul ragaszkodott elhatározásához.

Miért ne legyen egyszer neki is mulatsága, miért ne lásson világot ő is, ahelyett, hogy Hoyleben megsavanyodjék? Mert hogy a hoylei életre csak ezt lehet mondani, azt senki sem tagadhatja.

Az orvos, akit bosszantott, hogy ez a kis önző teremtmény mindenből, ami a családnak jutott, el tudta kaparítani a legjobbat, arról biztosította őt, hogy Hoyleben nagyobb reménye van hosszú életre, mint Indiában és hozzátette, hogy ami a mulatságot illeti, bizony ő nem tartja mulatságosnak, ha hetekig ágyban tartja az embert a láz, pedig erre Feenek, akinek amugy is hajlandósága van lázbetegségekre, el kell készülnie lennie. És vajjon gondolt-e már a Keleten időnkint föllépő ragályos betegségekre, a kolerára, a himlőre? (Ez a kérdés láthatólag megrezentette Feet.) Tudja-e ő, aki ijedten fölkiált, ha a szem már füleit hegyezi, mekkora fáradtsággal járnak a lábától való hosszú utak? Az orvos véleménye szerint sokkal gyöngébb volt, sem- hogy e fáradalmakat elbírja.

Feet mindezek a dolgok némileg megrendítették és a náthaláz is, mely erőt vett rajta és talán az Indiában reája várakozó viszonyok előjele volt, gondolkodásra készítette; de azért sem ez, sem gyermeki kötelességeinek emlegetése nem döntötték meg elhatározását. Hiuságát kellett evégből felébreszteni és ez szerencsére elég jókor megtörtént.

A család elkényeztetett gyermeke estefelé álmadozva és terveket kovácsolva, egyedül volt a ház fogadószobájában, amikor Susanna bejelentette Crabbe Oszkár törekvő fiatal művészt, aki a mult karácsonykor rokonai látogatására Hoyleben volt és akkoriban sem tagadta, hogy — tisztán művészi szempontból — mennyire csodálja Gordon Feet.

Crabbe Oszkár nagyon csinos fiatal ember volt lágy, meleg hanggal, szép barna szakállal és kellemes föllépéssel.

— Bocsásson meg kérem, amiért ilyen időben keresem fel önt, mondotta kezét nyujtva Feenek, Azt hiszem, már öt óra régen elmúlt, de utam épen erre vezetett és elhatároztam, hogy megpróbálom, hátha itthon találok valakit. Hogy van édes anyja? Mit csinálnak nővérei?

— Anyámnak erős ideges láz miatt, sajnos, le kellett feküdnie és nővéreim bevásárlás végett Hastingsba utaztak; tehát velem kell önnek beérnie — felelte kaczerán Fee.

— És én épen öntől akarok valamit, Fee kisésszony, folytatta székét közelebb tolvá a fiatal művész. Nagy kegyet és szívesseget kérek öntől. A legközelebbi műkiállítás számára az arczképét szeretném megfesteni.

— Az arczképemet? kérdezte izgatottan a leány.

— Igen, hiszen amint talán emlékezik, ezt már karácsonykor említettem.

(Folytatás következik.)

Déli vasut.

F. é. május hó 1-én a déli vasut vonalain új menetrend lép életbe, mely a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

a budapest-pragerhofi

vonalon a gyorsvonatok lényegesen gyorsítva lettek, minek következtében ezen vonatok Budapestről későbbben fognak indulni illetve oda korábban érkeznek be és pedig a reggeli gyorsvonat 7 óra 30 percz helyett még csak reggel 8 órakor, míg az éjjeli gyorsvonat 7 óra 45 percz helyett még csak este 8 órakor indul Budapestről. Az ellenkező irányban a gyorsvonatok d. e. 9 óra 50 perczkor és este 9 óra 20 perczkor érkeznek Budapestre, míg az érkezéséddig 10 óra 14 perczkor d. e. és 9 óra 40 perczkor este történik. A gyorsvonatok Szárad helyett Balaton-Földváron fognak feltételesen megállani. A 214. sz. személyvonat reggel 6 órakor indul Székesfehérvárról és 8 óra 15 perczkor d. e. érkezik Budapestre.

A székesfehérvár-komáromi

vonalon mindéggyik irányban egy új másodrendű személyvonat hozatik forgalomba, melyek közlekedtetése által a helyi forgalom úgy Székesfehérvárról, mint Komárom felé és viszont nagyon előnyössé tétetik. A vonatok forgalma ezen vonajon a következő lesz: Székesfehérvárról indulás reggel 5 óra 30 perczkor, d. e. 10 órakor és este 8 óra 30 perczkor; ezen utóbbi vonatnak Budapest felől az 5 óra 25 perczkor este induló 217. sz. személyvonathoz lesz csatlakozása. Komáromból reggel 4 óra 40 perczkor, d. u. 1 óra 30 perczkor és este 6 óra 30 perczkor. A d. u. 1 óra 30 perczkor induló vonat Székesfehérvárról a 8 óra 15 perczkor este Budapestre beérkező 206. sz. személyvonathoz fog csatlakozni.

A steinbrück-sziszeki

vonalon az eddigi 510. és 511. sz. másodrendű személyvonatok gyorsabban közlekedő rendes személyvonatokká alakították át (indulás Zágrárból 9 óra 40 perczkor este, érkezés Steinbrückbe 12 óra 13 p. éjjel; indulás Steinbrückből 5 órakor reggel, érkezés Zágrábra 7 óra 24 perczkor reggel).

Közelebbi adatok az állomásokban kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltnak. Zsebréti menetrendek ugyanint eddig a vasúti pénztárnál árusítottak el.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. április 28-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Évi bérlés 94. Havi bérlés 22. Nők az alkotmányban.

Vígjáték 3 felvon. Irta: Tóth K. Személyek:

- Bánfalvi Bálint, Krisztina, neje, Ilka, leányuk, Bercsey Vilmos, Cselei, Borbócs, Kántor, János, Szelei, Bárd Szilankaményi Náday F.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlés 70. Havi bérlés 16. A zsidónő.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzerzte Halévy. Szövegét írta Scribe. Magyarra ford. Jakab I.

- A császár, Brogni, Lipót, Ruggiéro, Alberti, Eleázár, Eudoxia, Recha, Herold, Ney D., Kertész, Váradi, Mihályi, Larizza, Vasquez M., Diósy, Weisz.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban, 5 képen, Irta: D'Ennery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerzerzte: Planquette R.

- Személyek: XV. Lajos, De Chavannes, Renée, Leocadie, De la garde Georges F., Nicolas, Michaëlette, Valpington lovag, Artois, La Popelinière, Szirmai, Szerdahelyi, Nádasz Ilonka, Vidorné, F. Hegyi, Vidor, Kéry Klára, Solymosi, Kiss M., Follinus.

Kezdete 7 és fél órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Irta: Feld Zsigmond.

Italia Vitaliani olasz tragika és társulata első vendégfellepte: Signora dalle Camelie.

Drama in 5 atti de Dumas. Személyek:

- Margherita Gauthier, Ermia, La Sign. Duvernoy, Olimpia, Nannina, Anaide, Armando Duval, Giorgio Duval, Gastone de Reimo, Saint-Goedès, Vitaliani, G. Farina, Romagnoli, V. Duse, B. Sanipoli, B. Sanipoli, Sre. E. Bertini, L. Duse, E. Ferraro, E. Zanfini.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

678. szám. 678. szám.

Niobe.

Bobócat 3 felvonásban. Irta: Harry Paulton és E. A. Paulton. Fordította: Szemaházy István.

Személyek:

- Niobe, Duon Péter, Karolin, Griffin Helén, Griffin Hetty, Griffin Kornél, Lord Hamilton, Bloks Péter, Szeleics, Milton Magda, Mary, Inning, Szolga, Haraszthy, Hegedűs, Hunyadi, Nikó, Varsányi, Tapolezai, Balassa, Karáczy, Négrády, Berztes, Sz. Kész, Tapolezai, Váradi.

Kezdete fél 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Utazás egy apa körül.

Operette 5 felvonásban. Irta: Cottens és Gavault. Fordította: Fái J. és Makai Kmil: zenéjét szerzerzte: Louis Varney.

Személyek:

- Burnett, Plumetné, Francine, leánya, Dianna énekesnő, Adhémár, Robert, Mongraphia, Leopold, Píratés, Sophie, Clarisse, Troupardin, Criquepouef, Enlália, Gustaváné, Soltész S., Láng E., Víz Gábor, Hében Anna, Balta K., Székely E., Boros E., Odry Zsuzs, Hidas K., Visig G., Szegedi, Szilágyi, Mátrai, Roszváry, Fehér K.

Kezdete 7 és fél órakor.

KISFALUDY-SZINHÁZ

Ó-BUDÁN.

Irta: Fajér Dezső.

Tollal Adolt a népszínház tagja vendégfellepte.

11. szám. 11. szám.

A kis alamuszi.

Eredeti víg operette 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzerzte: Új. Bokor József.

Személyek:

- Chateaux Renard, Saint Remy, Trémolle, Mervilleux, Mac Donald, Sarah, neje, Mary, Tom, Rettonetes, Julienne, A. prefet, Finczer, Göthi S., Halkos, Sebess, Arpai, Keller, Papp L., Kápolnay, Talpai, Kiss, Hollós, Iványi, Komaróczy.

Kezdete 7 és fél órakor.

ÁLLATKERT.

Május 8-ig mindennap láthatók

A MAHDI HARCZOSAI

40 személyből, férfiak, nők és gyermekekből álló csoport.

Naponként d. u. 4 és 6 órakor bemutatják harcosi játékaikat és csatározásukat. Vasárnap és szombat d. u. 4, 5 és 6 órakor.

KATONAZENEKAR HANGVERSENYE.

—Belépti díj mint rendszeren 30 kr.—

A világhírű

CHICAGO-kerékpár

raktára csakis

BUDAPESTEN,

VII. kerület,

Erzsébet-körút 19. sz.

Perl és Löwinger.

Részletfizetésre is kapható.

Képes árjegyzék 10 kr. postafizetés beküldésére küldött k.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Színház, M. Kir. Operaház, Vig Színház, Nép Színház, Magyar Színház, ... and 4 rows of plays and actors.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket

jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa

szepeassági vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Advertisement for Kanitz Ferencz and Tsa, featuring lottery tickets and a drawing of numbers.

Advertisement for Justus Sándor és fia, featuring a drawing of a bicycle and text about a bicycle repair shop.

Advertisement for Kőbányai Király-Sörfőző, featuring text about beer quality and prices.

Advertisement for BUTOROK, featuring text about furniture and prices.

Advertisement for Spárga, featuring text about fresh vegetables and prices.

Advertisement for SCHENK, featuring an illustration of a woman and text about a medical consultation.

Kitűnő könyvek olcsó árakon,

melyek **KUN S.** antiquar-könyvkereskedőnél Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. sz.

Igen jó karban levő hiánytalan példányokban kaphatók:

Baros, Magyarország földrajza. Az összes 100 kötet, minden kötetben 100 magyar földrajzi képmás, a tulajdonképpen földrajzi képmások mellett az ország területének és népességének történelmi képmásai. Csinos kötésben 16 ft helyett, most csak **1.50**

Bedő Albert, a magyar állam fejlődésének gazdasági és kereskedelmi leírása. 3 kötet, 4 részben. 15 ft helyett, most csak **7.50**

Carrara, a hűtendő jogtudomány programja. 2 kötet, csinos vaszonkötésben. 6 ft helyett most csak **3.00**

Emlékkönyv, a k. m. természettudományi társulat füzése, a jubileumára. A legkiválóbb magyar természettudósok emlékeztetői, számos rajzzal és 7 táblával. Eredeti felbontásban 8 ft helyett, most csak **3.50**

Fraknoi Vilmos, Mátyás király levelei. 2 kötet, 8 ft 50 kr. helyett most csak **5.50**

Gööz József, Budapest története. 3. kiadás, számos képpel, csinos kötésben. 2 ft helyett most csak **1.20**

Gamerling Róbert, Amor és Psyche. Kétemény 6 részben, magyarra fordította Abrányi Emil. Illusztrálta Thumann Pál. Albumkiadás díszes kötésben. 12 ft helyett most csak **8.-**

Heinrich Gusztáv, A német irodalom története. Két kötet, 7 ft helyett most csak **3.50**

Keller Ágost, A fizika története. I. kötet. Eredeti vaszonkötésben 5 ft 60 kr. helyett most csak **3.00**

Kossuth Lajos iratai, népies kiadás. Díszes vaszonkötésben. 4 ft 50 kr. helyett most csak **1.50**

Mihók, Magyar compass 1897-98. (legújabb átvételmű). 2 kötet, eredeti vaszonkötésben 10 ft helyett most csak **6.50**

Műbarátok könyve. A legszebb magyar illusztrált mű, csakis korlátolt számú példányban lett nyomtatva és könyvpiacra egyáltalában nem került. Amateur-felbontásban **15.-**

Pasteiner, Művészeti ipar 1895. Számos műmelléklettel és képpel, csinos kötésben 10 ft helyett most csak **1.50**

Szana Tamás. Magyar művészek. Újabb sorozat. Számos képpel. Díszes kötésben 15 ft helyett most csak **10.-**

Strausz Adolf. Bolgár népköltési gyűjtemény. 2 kötet, 12 ft helyett most csak **4.-**

Palszky. A magyar háziipar díszítésművei 40 színes táblával magyar, német és francia szöveg-műveléssel. Szép felbontásban. **20.-**

Tagányi Károly. Magyar erdészeti oklevéltár. 8 kötet, 24 ft helyett most csak **10.-**

Toldi szerelme. Zenedráma Széveget írta Csiky Gergely és Ödön. 10 ft helyett, most csak **3.-**

Topinard. Az anthropológia kézikönyve. Csinos kötésben. 5 ft helyett, most csak **2.00**

Vojnich Oszkár, Budapesttől-Székháig. Amerikai utazás leírása. Számos képpel, díszes kötésben. 8 ft helyett, most csak **3.-**

Wanderleg. Épület szerkesztések könyve. 3 kötet, mintegy 1500 ábrával. Csinos kötésben **15.-**

Blockhuys J. n. Gervais A. Das Kunstgewerbe oder die Kunst in ihren Beziehungen zur Industrie. Mit vielen Illustrationen. 804 oldal. (5.60) **1.50**

Boccaccio G. Die hundert Erzählungen des Dekameron. Pracht-Ausgabe. In Prachtband (2.40) **1.00**

Bodenstedt Fr. Theodora. Ein Sang aus dem Harzwald. Mit Illustrationen. In Prachtband (12.50) **4.50**

Brehm E. A. Die Fische. 145 Abbildungen im Text und 11 Tafeln. In Leinwand geb. (9.00) **4.50**

Chamisso A. Frauen-Liebe und Leben. Ein Lieder-Cyclus. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (6.-) **4.-**

Doré. Illustrierte Pracht-Bibel. Text von dr. Martin Luther. Prachtvoll ausgestattet. In 2 orig. ganz Maroquin Lederbände. (89.60) **48.-**

Dumas. Grand Dictionnaire de Cuisine. In amat. Halbfranzb. (20.-) **10.-**

Friesen v. H. Shakespeare-Studien. In 3 orig. Halbfranzb. (15.50) **9.-**

Goethe W. Faust. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (7.50) **5.-**

Gordon A. Ch. Hermann und Dorothea. Ein Epos. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (6.-) **4.-**

Gordon A. Ch. Our trip to Burnah. With notes on that Country. In schönem Halbfranzband (7.-) **5.-**

Heine K. Buch der Lieder. Album-Ausgabe. Mit Illustrationen. In Prachtband (7.50) **5.-**

Hellwald. Amerika in Wort und Bild. Eine Schilderung der Vereinigten Staaten Mit 573 Illustrationen. 2 Bände Folio. In schönem Halbfranzband. (9.-) **30.-**

Jameson S. J. Forschung und Erlebnisse in Dankelien Pascha-Entsatz-Expedition. Mit Karte und 98 Illustrationen. In eleg. Leinwandband (6.-) **3.-**

Makart-Album. Mit 64 Holzschnitten. In Leinwand geb. (11.-) **10.-**

Moderne Kunst. in Meister Holzschnitten Nach Gemälden der Gegenwart. VI. und VII. Jahrgang. Per Jahrgang in Leinwand geband (14.-) **6.-**

Montagu J. In West und Ost. Lose Blätter aus der Mappe eines Kriegsberichterstattlers. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (7.20) **3.50**

Oncken W. Allgemeine Geschichte in Einzeldarstellungen. Unter Mitwirkung von F. Bamberg, F. v. Borsold, A. Bräkner, F. Dahn, G. Droysen, I. Düntzchen, B. Erdmanns, dorffer, Th. Flaßh. J. Geiger, G. Hertzberg, F. Justi, F. Hupp, B. Kugler, S. Lafmann, A. Müller, W. Oncken, M. Philippson, H. Prutz, S. Ruge, Th. Schömann, E. Schröder, B. Stadel, A. Stein, E. Winckelmann, A. Wolf. Mit Porzellan- Illustrationen. Facsimilien und Karte. 41 Bände und Registerband. Berlin, 1879-1892. In 45 Original-Halbfranzbände (480.-) **250**

Rückert Fr. Liebesrührung. Gedicht. Album-Ausgabe. Mit vielen Illustrationen. In Prachtband (6.-) **4.-**

Saphir G. M. Humoristische Schriften. 4 Bände in 2 eleg. Leinwandbände (7.30) **2.40**

Sterne C. Herbst- und Winterblumen. Eine Schilderung der heimischen Blumenwelt. Mit 71 Abbildungen in Farbendruck und 106 Holzschnitten. In Prachtband geb. (7.20) **3.10**

Anderville Dupaul. La Decoration et l'ornement des Stoffes et des Tissus. Gyönyörű művek színes diszkrét rajzokkal különféle stílusok. Csinos vaszonborításban. 80 ft helyett most csak **45.-**

Warring J. B. Masterpieces of Industrial art et sculpture at the international exhibition 1893. 3 folió kötet. 200 retek kivitelű iparművészeti tárgyakat ábrázoló színvonalú képek. A legromkébb keleti szőnyegek, leggyerekek, átvonni síb. tárgyak nagy választékával. 8 eredeti borításban 400 ft helyett most csak **130.-**

Vidéki megrendelések utánvételre is eszközöltetnek. 5 forinton felüli megrendelések, az összeg előleges beküldése esetén, bérmentve szállítanak. Bármely és bárhol hirdetett könyv nálam szintén olyan áron, esetleg még olcsóbb áron is megszerezhető. Egyes jobb könyveket, vagy egész könyvtárakat, okleveleket, kéziratosokat, 1848/49-iki nyomtatványokat, vagy más szabadságharczi emlékeket, rézmetszeteket és levéltárgygyűjteményeket a legjobb árakon közpénzért vásárolok, vagy másokért becserelek. Rendelések és ajánlatok a leggyorsabban elintéztetnek. Az ezen jegyzékben foglalt zárjel közt lévő árak a hirdetett könyv eredeti árát jelzik.

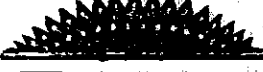
Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Kun S. antiquar- és könyvkereskedő Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. szám.

Kerékpáröltönyök 10 ft. Kerékpár-pellerine 5 ft. Havelok 8 ft. Loden-öltönyök 15 ft.

Rothberger Jakab cs. és kir. udvari szállitónál Budapest, IV., Váci-utca 23.

Pénz- kölcsön mindennemű értékpapírokra, sorozatokra és legolcsóbb kamattal (részletekben) kapható

WOHL J. bankkiszámlában Budapest, Ferencz József-tér 3. Diana-tér. 636

FROHNER
Imperial-szállodája, Bécs,
I., Kärntnerring 18.

A leghírevesebb bécsi szálloda, befejezett és a legmodernebb kényelemmel történt új behatorozását és tökéletes újjalakítását adja hírül. Jutányos árak, világítás és kiszolgálás beszámításával.

G. von Rüling, igazgató.

Parfumerie Royal
Budapest, Erzsébet-körút 54.
Az első világi legkedveltebb illatszerei.
Kézápolás (manicure) és amerikai arczfürdők
Nyitva: naponta 8-8 óráig.
Vasár- és ünnepszapon zárva.

BUTOR
közpénzért, ugyiszintén részletfizetésre legkényelmesebben kapható
GONDA S.
e butraktárában 451
VII., István-tér 7. sz.

MUSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
Magánmémók
BUDAPEST.
Museum-körút 15.
Elfogad
MUSZAKIMUNKÁK
kivitelét
TALALMANYOK SZABADALMAK
Muszaki kidolgozása értékesítése

A tavaszi és nyári idősakra való tekintettel

Áruházam oly annyira van felharmozva cipőárukkal, hogy képen vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áram oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Cruget cipő, egy darab pilling bárbot	2.-
Borjúbőr betűtes cipő	2.50
Borjúbőr, keztűbőr-szárral, elegáns	3.00
Divatos barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Divatos barna színű cruget cipő	4.50
Divatos színtű barna borjúbőr, elől káposos cipő	4.50
Divatos zöld színű előlkáposos cipő	4.50
Divatos színtű barna félczipő	4.50
szalidulak cipő, világoshör vagy keztűbőr szárral	4.50

Hölgyeknek.

50i lastrin cruget cipő, 18 cm. magas selyem cmg	1.00
Zergebőr cruget cipő	1.50
Divatos színtű barna fűrés angol cipő	2.00
Divatos színtű barna combs angol cipő	2.00
Divatos zöld színű előlkáposos cipő	2.00
Műi zergebőr combs cipő 10-12 comb magass. 4. Hátulról látható	4.-
Divatos színtű barna félczipő	2.00
Zergebőr regatta-cipő, kőtűi valé	2.00
Lastrin regatta-cipő, kőtűi valé	2.00
Óriási választék mindennemű divatos barna és színtű, valamint fekete bőr gyermek-, combs- és fűrés-czipőkben. — Vidék felé csak postaián szállításra alkalmatos. — Vidék felé csak postaián szállításra alkalmatos. — Vidék felé csak postaián szállításra alkalmatos.	2.00

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Tisztelettel

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. a New-York palotával szemben.

Előfizetések
és
hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Budapest, VIII. ker., József-körút 65. szám.

Felhívás

a n. é. butorvásárló közönséghez!

Az elmúlt évi és tőli időny alatt sikerülően olcsóbb előállítás, ár mellett, nagy mennyiségű előrendelt anyagból készült **színtű árú asztalos- és kárpitosított butort** a mai kor igényeinek megfelelően elkészítettkel, a miért is azon kellesen helyzetben vagyunk, hogy rendkívül jutányos áron szolgálhatunk ki t. vevőinket, míg ezen készletünk tart. 057

Patyi Testvérek fő- és székvarosi asztalos és kárpitos butortelepe.

VIII., Kerepest-ut 9/A, földszint és I. emelet.

Eladás csak készlettel mellet.